

PLAN URZĄDZENIA LASU
sporządzony na lata od 2011 do 2020

dla Nadleśnictwa **ZIELONA GÓRA** .....
w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w ZIELONEJ GÓRZE.....
na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2011r.

I. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI według stanu na 1.01.2011r.

1. POWIERZCHNIA OGÓLNA NADLEŚNICTWA - ha 1 7 3 2 5 6 8
w tym według obrębów leśnych:

1) NIETKÓW 8 7 4 8 3 8 4) | | | | | | |

2) WILKANOWO 8 5 7 7 3 0 5) | | | | | | |

3 | | | | | | | 6) | | | | | | |

I.2. POWIERZCHNIA LASÓW - ha 1 6 9 5 0 5 0
w tym:

a) według pełnionych funkcji:
- lasów stanowiących rezerwy przyrody | | | | | | |

- lasów uznanych za ochronne 1 4 2 3 7 3 6

- pozostałych lasów (lasów gospodarczych) 2 7 1 3 1 4

b) według grup kategorii użytkowania:
- gruntów zalesionych 1 6 0 3 6 2 8

- gruntów niezalesionych | | 3 1 0 0 3

w tym: do odnowienia | | 2 0 4 5 3

- gruntów związanych z gospodarką leśną | | 6 0 4 1 9

I.3 POWIERZCHNIA POZOSTAŁYCH GRUNTÓW
(GRUNTÓW NIELEŚNYCH) - ha | | 3 7 5 1 8

w tym: przeznaczonych do zalesienia | | | | | | |

II. ZESTAWIENIE ZADAŃ NA LATA OD 2011 DO 2020

II.1. ZADANIA OBLIGATORYJNE

II.1.1 Pozyskanie drewna w ilości nie większej niż:

7 0 4 5 0 1 m³ grubizny netto, w tym:

a) etat cięć w użytkowaniu rębnym

4 2 4 8 5 1 m³ grubizny netto

b) etat cięć w użytkowaniu przedrębnym - ha 1 0 7 5 2 8 1

o miąższości szacunkowej

	2	7	9	6	5	0
--	---	---	---	---	---	---

 m³ grubizny netto

II.1.2. Pielęgnowanie lasu na powierzchni

nie mniejszej niż - ha

1	3	0	5	2	6	8
---	---	---	---	---	---	---

w tym:

a) pielęgnowanie zinwentaryzowanych upraw

	1	3	9	2	9	4
--	---	---	---	---	---	---

b) pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników

	1	1	8	5	1	4
--	---	---	---	---	---	---

c) trzebieże

1	0	4	7	4	6	0
---	---	---	---	---	---	---

W tym I II klasa wieku

	2	2	1	9	6	6
--	---	---	---	---	---	---

II.2. ZADANIA OKREŚLONE KIERUNKOWO:

II.2.1. Zadania dotyczące zalesień i odnowień:

a) zalesienia gruntów (przeznaczonych do zalesienia
w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego) - ha

--	--	--	--	--	--	--

b) odnowienie halizn, płazowin i zrębów - ha

		2	0	4	5	3
--	--	---	---	---	---	---

c) orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów przewidzianych
do użytkowania rębego - ha

	1	8	8	6	4	8
--	---	---	---	---	---	---

w tym zrębami zupełnymi

	1	7	0	6	2	4
--	---	---	---	---	---	---

d) orientacyjna pow. podsadzeń, dolesień, uzupełnień i poprawki - ha

		4	0	2	0	9
--	--	---	---	---	---	---

e) orientacyjna powierzchnia wprowadzenia podszytów - ha

				8	5	1
--	--	--	--	---	---	---

f) orientacyjna powierzchnia melioracji - ha

	1	8	9	0	3	3
--	---	---	---	---	---	---

w tym wodnych - ha

--	--	--	--	--	--	--

g) pielęgnowanie nowozakładanych upraw - ha

	2	1	0	9	3	6
--	---	---	---	---	---	---

II.2.2. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu (w tym ochrony przeciwpożarowej) przedstawione
opisowo oraz na mapach przeglądowych

II.2.3. Kierunkowe zadania z zakresu gospodarki łowieckiej przedstawione
opisowo oraz na mapie przeglądowej

II.2.4. Kierunkowe potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej przedstawione opisowo

1 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA BĘDĄCYCH W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA

1.1 WSTĘP

Czwarta rewizja planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Zielona Góra wykonana przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie.

Plan urządzenia lasu wykonano na okres od 01.01.2011 do 31.12.2020.

Stan przyjęto na **01.01.2011 roku**.

Prace urządzeniowe wykonały Pracownicy Urzędzeniowa UL-1, 2 zgodnie z:

- Ustawą z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435, z późn. zm.);
- Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz. U. z 2005 r. Nr 256, poz. 2151);

Ponadto aktualnie obowiązujące podstawowe akty prawne związane z wykonawstwem planu urządzenia lasu to:

- ✓ Ustawa o ochronie przyrody z 16.04.2004 roku,
  - ✓ Prawo ochrony środowiska z 27.04.2001 roku,
  - ✓ Ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym,
  - ✓ Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (z późn. zm).
- oraz rozporządzenia Ministra Środowiska:

- w sprawie określenia rodzajów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie, z dnia 14.08.2001 r.,

- w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną, z dnia 09.07.2004 r. (Dz. U. Nr 168, poz. 1764),

- w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną, z dnia 09.07.2004 r. (Dz. U. Nr 168, poz. 1765),

- w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną, z dnia 28.09.2004 r. (Dz. U. Nr 220, poz. 2237),

- w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000, z dnia 21.07.2004r.,

- w sprawie typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, wymagających ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 z dnia 16 maja 2005 r. (Dz. U. 2005 nr 94 poz. 768)

- zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 z dnia 5 września 2007 r. (Dz. U. Nr 179 poz. 1274, 1275),

Wykonawstwo oparto na ustaleniach resortowych ujętych w:

☒ Instrukcji urządzania lasu z 2003 roku;

- ☒ Zasadach Hodowli Lasu z 2002 roku;
- ☒ Instrukcji ochrony lasu z 2004 roku;
- ☒ Instrukcji ochrony przeciwpożarowej z 1996 roku;

oraz zgodnie z wytycznymi narady wstępnej, KZP i NTG.

Całość dokumentacji kartograficznej opracowana została zgodnie z Zarządzeniem Nr 34 DGLP z dnia 20.04.2005 roku w sprawie zmiany Zarządzenia Nr 74 z dnia 23.08.2001 roku w sprawie zdefiniowania standardu leśnej mapy numerycznej dla poziomego nadleśnictwa oraz wdrażania systemu informacji przestrzennej w nadleśnictwach.

1.2 PRZESTRZENNE USYTUOWANIE URZĄDZANEGO NADLEŚNICTWA ORAZ KRÓTKI RYS HISTORYCZNY

1.2.1 Przestrzenne usytuowanie urządzanego nadleśnictwa

Nadleśnictwo Zielona góra jest jednym z dwudziestu Nadleśnictw Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze. Lasy Nadleśnictwa zlokalizowane są w środkowej części RDLP Zielona Góra na terenie gmin: Czerwieńsk, Zielona Góra, Świdnica, Dąbie Krosno Odrzańskie, oraz miasta Zielona Góra, Czerwieńsk.

Nadleśnictwo Zielona Góra sąsiaduje z 6 nadleśnictwami:

-kierunek N --

N-ctwo Sulechów na długości około 19,5 km,
W – N-ctwo Przytok na długości. około 30,5 km,

S – N-ctw Nowa Sól na dł. około 8,0 km,

SE – N-ctwo Krzystkowiec na dł. około 13,0 km,
E -- N-ctwo Brzózka długości około 20,6 km,

NE - - N-ctwo Bytnica na długości około 1,7 km,

Długość granic Nadleśnictw Zielona Góra wynosi 93,368 km.

Tabela 1. Współrzędne geograficzne krańcowych punktów zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Zielona Góra

	szerokość	długość
Północ	52°04'30"	15°13'40"
Wschód	52°00'05"	15°32'15"
Południe	52°51'10"	15°23'40"
Zachód	52°04'30"	15°13'40"

Siedziba nadleśnictwa znajduje się w oddziale 863jx, leśnictwo Wilkanowo, Obręb Wilkanowo. Adres siedziby: Wilkanowo, Przysiółek Rybno 31, 65-950 Zielona Góra

- Telefon 68 326 53 52
- e-mail: ZielonaGora@zielonagora.lasy.gov.pl
- Strona internetowa: www.zielonagora.lasy.gov.pl/zielonagora/
Odległość siedziby Nadleśnictwa Zielona od ważniejszych instytucji:

Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wlkp.	105 km
Starostwo Powiatowe w Krośnie Odrzańskim	34 km
Urząd Miasta i Gminy w Czerwieńsku	16 km
Urząd Gminy w Dąbiu	30 km
Urząd Gminy w Świdnicy	10 km
Urząd Gminy w Krośnie Odrzańskim	34 km

Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Zielona Góra opracowany został wg stanu na

01. 01. 2011 r. Nadleśnictwo składa się z dwóch obrębów leśnych: Nietków i Wilkanowo, których powierzchnia wynosi:

Tabela 2. Powierzchnia ogólna nadleśnictwa wg stanu na **01.01.2011 r**

Obręby	Lasy			Grunty nieleśne	Ogółem
	Grunty leśne	Grunty związane z gospodarką leśną	Razem		
Nietków	<u>8204,0371</u>	<u>259,8478</u>	<u>8463,8849</u>	<u>284,3908</u>	<u>8748,2757</u>
	8204,13	259,88	8464,01	284,37	8748,38
Wilkanowo	<u>8141,8316</u>	<u>344,5508</u>	<u>8486,3824</u>	<u>90,8077</u>	<u>8577,1901</u>
	8142,18	344,31	8486,49	90,81	8577,30
Nadleśnictwo	<u>16345,8687</u>	<u>604,3986</u>	<u>16950,2673</u>	<u>375,1985</u>	<u>17325,4658</u>
Zielona Góra	16346,31	604,19	16950,50	375,18	17325,68

W powyższym zestawieniu w liczniku podano powierzchnie ewidencyjną w m², zaś w mianowniku powierzchnię stanowiące sumy powierzchni wydzieleń zaokrąglonych do 1 ara.

Dane dotyczące powierzchni określono na podstawie podsumowania opisów taksacyjnych. Różnią się one nieznacznie od powierzchni geodezyjnej podawanej z dokładnością do 1 m². Ponieważ różnice wynikające z zaokrągleń dochodzą do kilku arów (w podsumowaniach różnych kategorii gruntów) przyjmuje się powierzchnie z opisów taksacyjnych, aby zachować zgodność z innymi zestawieniami sporządzanymi na tej samej bazie. Jest to zgodne z pismem Dyrektora Generalnego LP z dnia 22.06.1998 r. (Znak ZU/ZS-7019-37/98). Dokładna powierzchnia (do 1 m²) przedstawiona jest w tabelach I.

1.2.2 Usytuowanie zasięgu terytorialnego nadleśnictwa względem podziału administracyjnego kraju

Nadleśnictwo Zielona Góra zarządza lasami położonymi w środkowej części województwa lubuskiego na terenie dwóch starostw powiatowych: Zielona Góra i Krosno Odrzańskie, 5 gmin: Czerwieńsk, Zielona Góra, Świdnica, Dąbie, Krosno Odrzańskie oraz miasta: Zielona Góra, Czerwieńsk i 34 obrębów ewidencyjnych

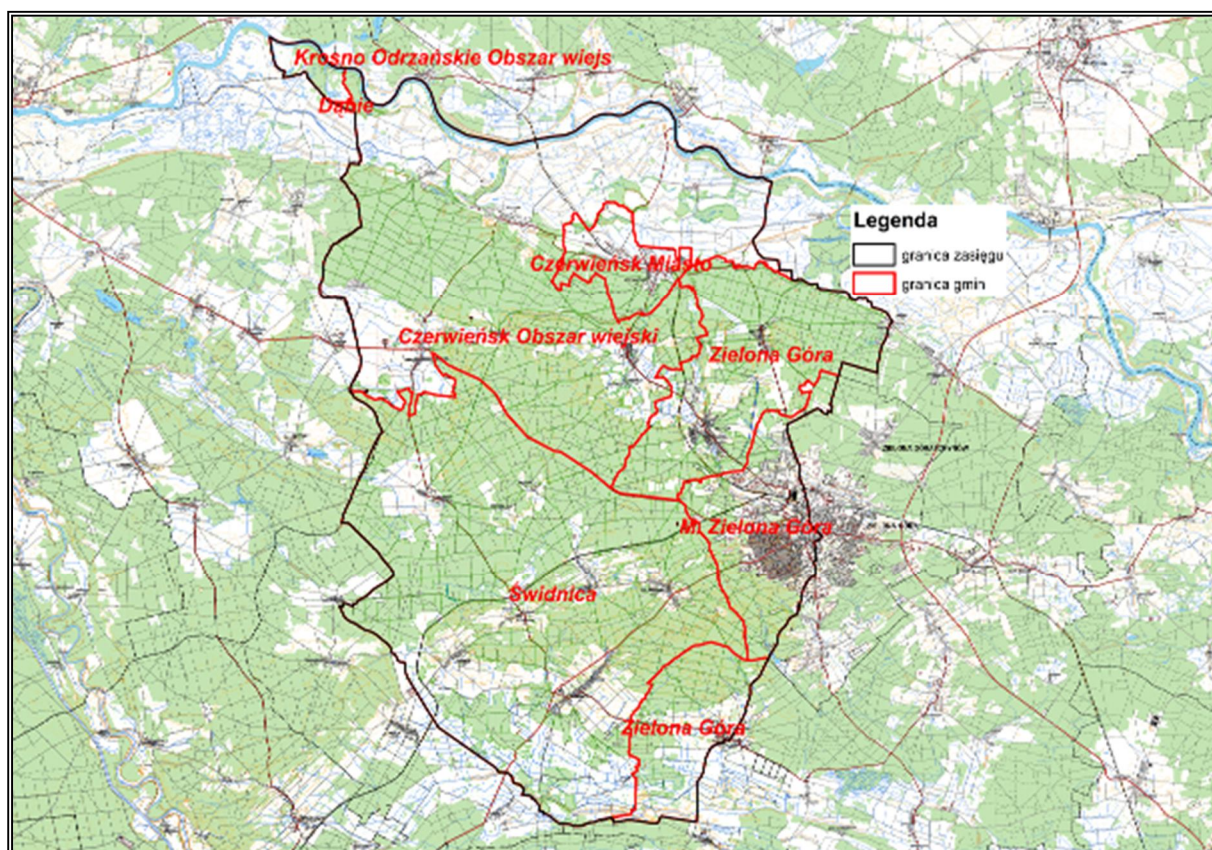

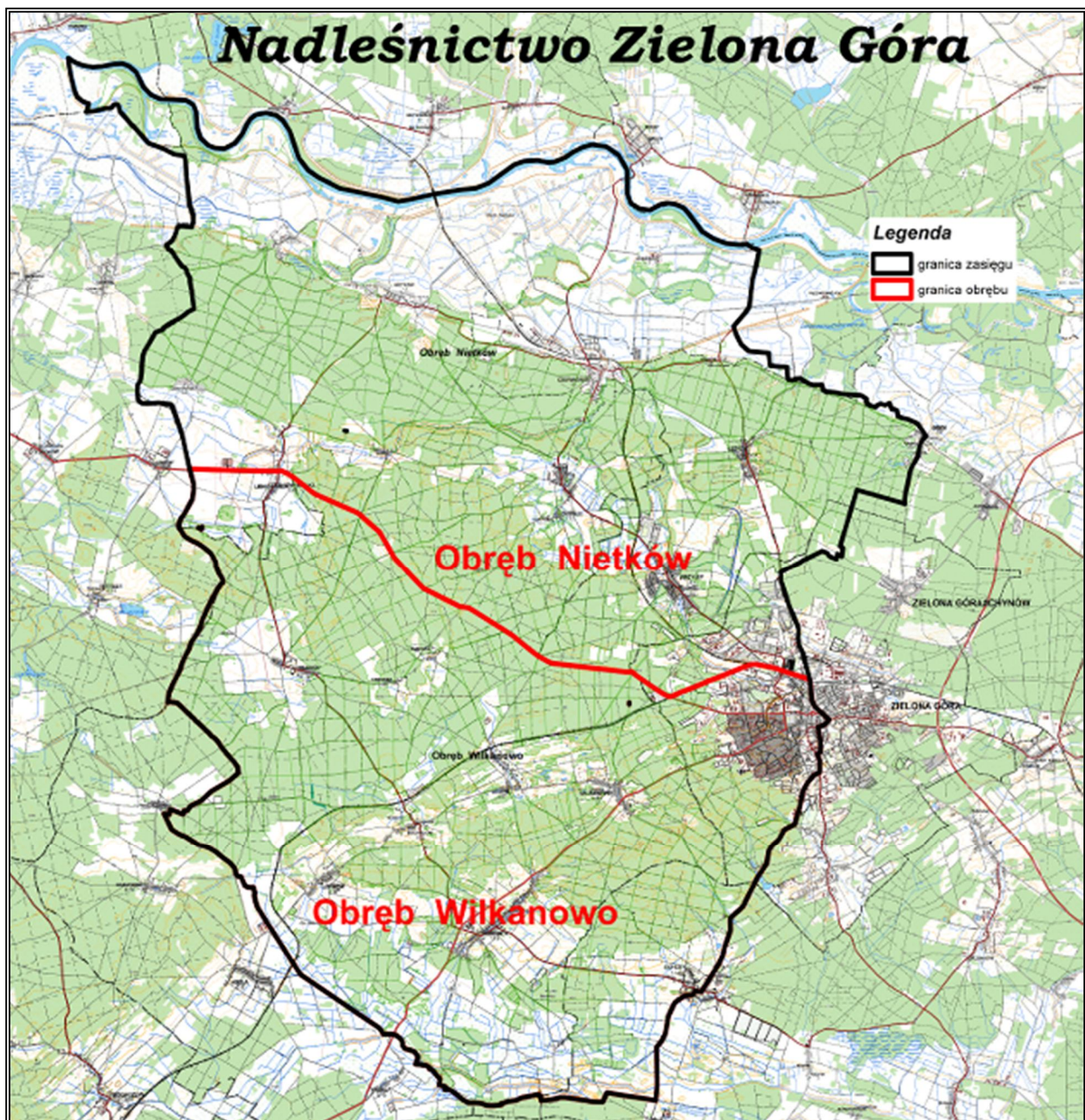
Tabela 3. Zestawienie powierzchni nadleśnictwa w poszczególnych jednostkach podziału administracyjnego kraju

Gmina, powiat, województwo		Obręb Nietków	Obręb Wilkanowo	Powierzchnia ogólna
1		2	3	5
08-02-042	Dąbie	5,1500		5,1500
08-02-065	Krosno Odrzańskie	141,1400		141,1400
08-02	R-m powiat krośnieński	146,2900		146,2900
08-09-034	Miasto Czerwieńsk	409,4096		409,4096
08-09-035	Czerwieńsk	5393,1993	33,1363	5426,3356
08-09-072	Świdnica		7250,5120	7250,5120
08-09-102	Zielona Góra	2514,3668	850,9679	3365,3347
08-09	R-m powiat zielonogórski	8316,9757	8134,6162	16451,5919
08-62-011	Miasto Zielona Góra	285,0100	442,5739	727,5839
06	R-m w województwie lubuskim	8748,2757	8577,1901	17325,4658
Ogółem Nadleśnictwo Zielona Góra		8748,2757	8577,1901	17325,4658

Zasięg Nadleśnictwa Zielona Góra

Nadleśnictwo Zielona Góra

Zestawienie to sporządzono na podstawie danych uzyskanych z poszczególnych gmin. Powierzchnie podane we wzorze nr 7 dotyczą powierzchni całych oraz części gmin.

Tabela 4. Zestawienie powierzchni lasów znajdujących się w terytorialnym zasięgu nadleśnictwa

Województwo, Gmina (część gminy*)	Powierzchnia ogółem w km ²	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa					Lasy nie stanowiące własność Skarbu Państwa			Lasy współ- własności Skarbu Państwa i osób fizycznych	Ogółem (7+10+11)	Lesistość (12:2)
		w zarządzie LP		pozostał		razem	własność osób fizycznych	własność osób prawnych	razem			
		urządzone N-ctwo	sąsiednie N-ctwo	parki narodowe	inne							
		powierzchnia w ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Dąbie - (042)	0,09	5				5					5	55,55
Krosno Odrzańskie - (065)	2,71	63				63					63	23,25
Miasto Czerwieńsk - (034)	9,35	398				398	57		57		455	48,66
Czerwieńsk - (035)	109,58	5253				5253					5253	47,94
Świdnica - (072)	112,25	7193				7193	47	51	98		7291	64,95
Zielona Góra - (102)	51,11	3314				3314	23		23		3337	65,29
Miasto Zielona Góra - (011)	21,10	724				724		599	599		1323	62,70
Ogółem	306,19	16950*	0	0	0	16950	127	650	777	0	17727	57,90

Lasy nie stanowiące własności Skarbu Państwa zajmują 4,58% całkowitej powierzchni lasów w gminach, w których położone jest nadleśnictwo, z czego:

- ✓ Lasy stanowiące własność osób fizycznych stanowią 0,75%,
- ✓ Lasy stanowiące własność osób prawnych stanowią 3,83%

Nadleśnictwo Zielona Góra posiada grunty nieleśne (tereny budowlane), we współwłasności z osobami fizycznymi o łącznej powierzchni 3,2820 ha. Szczegółowe omówienie podane jest w dalszej części elaboratu *"Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania"*.

1.2.3 Podział powierzchniowy

Podstawą podziału powierzchniowego był podział dotychczasowy, który został uzupełniony o zmiany wynikające z przejęcia gruntów oraz zmiany granic oddziałów w związku z nowym podziałem na leśnictwa. Zmieniono granice w następujących oddziałach: 526, 528, 741, 879, 880, 951. Numeracja oddziałów, ich liczba, przeciętna powierzchnia oraz liczba i przeciętna powierzchnia pododdziałów wg obrębów i dla nadleśnictwa przedstawia się następująco:

Tabela 5. Numeracja oddziałów

Obręby	Numery oddziałów	Ilość oddziałów (szt.)	Przeciętna pow. oddz. (ha)	Ilość wydzieł leśnych	Przeciętna pow. wydz	Ilość wydzieł nieliterow.
Nietków	332-661	330	26,51	4003	2,19	1334
Wilkanowo	662 – 979, 912A, 926A, 926B, 936A, 936B, 936C, 936D, 945A	327	26,24	4108	2,09	1552
Nadleśnictwo		657	26,37	8111	2,14	2886

Podział powierzchniowy nadleśnictwa jest charakterystyczny dla terenów nizinnych. Oparto go o utworzone sztucznie linie podziału powierzchniowego, przebiegające wschód - zachód oraz częściowo w kierunkach pośrednich, a także sporadycznie po granicach naturalnych jak drogi i rowy. Podział powierzchniowy utrwalony jest w terenie słupami granitowymi z wymalowanymi na białym tle czarnymi numerami oddziałów.

1.2.4 Rys historyczny nadleśnictwa

W obecnych granicach N-ctwo Zielona Góra funkcjonuje od dnia 01. 01. 1993 r na podstawie **Zarządzenia nr 64 Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 31. 12. 1992 r.**

Bezpośrednio po zakończeniu działań wojennych, w roku 1945, na ziemiach zachodnich rozpoczęto tworzenie struktur Lasów Państwowych. W rejonie Zielonej Góry na obszarze nieco większym od powierzchni obecnie działającego Nadleśnictwa Zielona Góra utworzono kilka małych nadleśnictw. Były to Nadleśnictwa: Przytok, Czerwińsk.

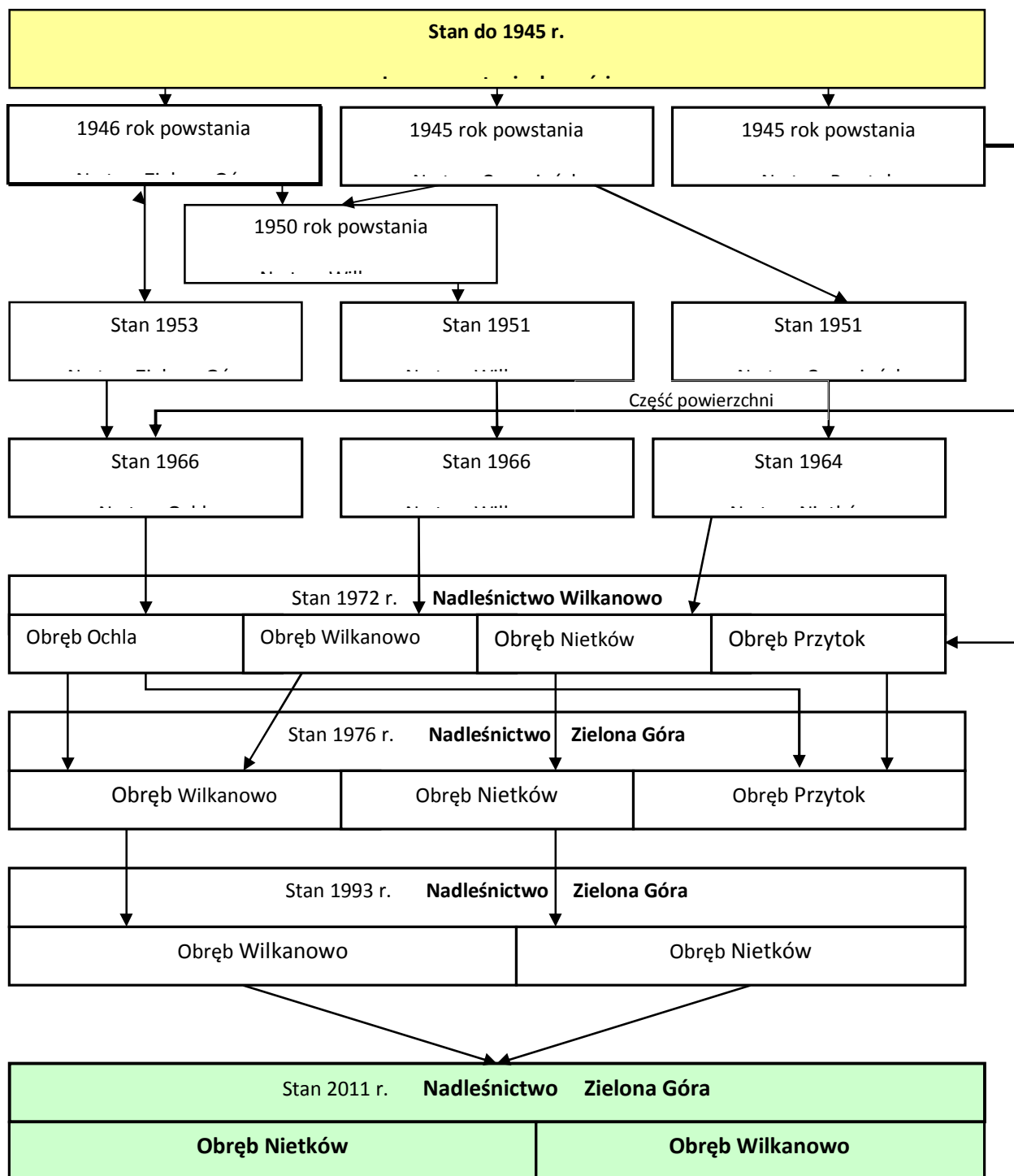
Lasy obecnego Nadleśnictwa Zielona Góra, do 1945 r. stanowiły głównie własność prywatną, z czego większość należała do większych majątków ziemskich, część do drobnych właścicieli oraz niewielką część zajmowały lasy miejskie Miasta Zielona Góra. Z okresu gospodarki niemieckiej nie zachowały się żadne dane w postaci planów, bądź też innych znaczących zapisów gospodarczych. O kierunkach i sposobach zagospodarowania można było jedynie wnioskować na podstawie składu gatunkowego, wyglądu i stanu drzewostanów. Na podstawie spostrzeżeń terenowych i oceny drzewostanów starszych klas wieku, można wnioskować, że użytkowanie rębne prowadzono głównie rębnią zupełną, powierzchnie odnawiano sztucznie, głównie sadzeniem, rzadziej siewem. Drzewostany utrzymywane były w dużym zwarcie, stosowano słabe zabiegi pielęgnacyjne, mające raczej charakter selekcji negatywnej, skutkiem czego wiele drzewostanów sosnowych starszych klas wieku wykazuje obecnie niskie pierśnice. W lasach drobnych posiadaczy gospodarkę prowadzono bezplanowo. Wycinano całe pododdziały lub ich części niezależnie od kształtu, położenia i wielkości co przyczyniło się do powstania dużej ilości wydzieleń.

W pierwszych latach istnienia nadleśnictw w rejonie Zielonej Góry, wszelkie prace, tak eksploatacyjne, jak i odnowieniowe były prowadzone w skromnych rozmiarach z powodu braku personelu administracyjnego i robotników. Nadleśnictwa były w stadium organizacji. Począwszy od 1947 do 1950 roku, dla poszczególnych nadleśnictw sporządzono pierwsze polskie, na tych ziemiach, dokumenty służące prawidłowej i planowej gospodarce leśnej. Były to przybliżone tabele klas wieku. Na podstawie przybliżonych tabel klas wieku opracowano w latach późniejszych prowizoryczne plany gospodarcze.

Na podstawie Zarządzenia nr 45 Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych z dnia 15. IX. 1972 r zn. spr. E-2-003/69 z dniem 1. X. 1972 r powołano Nadleśnictwo Wilkanowo, w skład którego weszły N-ctwa: Przytok (Obręb Przytok), N-ctwo Nietków (Obręb Nietków), N-ctwo Wilkanowo (obręb Wilkanowo) i N-ctwo Ochla (obręb Ochla). Od dnia 1. VII. 1975 r zmieniono nazwę z N-ctwa Wilkanowo na N-ctwo Zielona Góra. Zgodnie z pismem OZLP w Poznaniu z dnia 4. XI. 1976 r Zn. sp. Eo-7015-22/76 został zlikwidowany obręb Ochla. Część wschodnią przydzielono do obrębu Przytok, a część zachodnią do obrębu Wilkanowo. Z obrębu Przytok przyłączono leśnictwo łączyce do obrębu Nietków. Na koniec 1992 r Obręb Przytok wyłączono z N-ctwa Zielona Góra do nowo utworzonego N-ctwa Przytok

W wyniku różnych zmian organizacyjnych obecny kształt Nadleśnictwa Zielona Góra przedstawiono na poniższym schemacie.

Gospodarka leśna w wymienionych wyżej dawnych nadleśnictwach wchodzących w skład obecnego Nadleśnictwa Zielona Góra oparta była na następujących planach gospodarczych.

Nadleśnictwo Zielona Góra – powstało w 1946r, a w 1959r zostało przemianowane na N-ctwo Ochla.

Od 1. X 1972 r N-ctwo Ochla jako obręb Ochla weszło w skład N-ctwa Zielona Góra. Z dniem 1.X. 1976r obręb Ochla został zlikwidowany ,część wschodnią przyłączono do obrębu Przytok, a część zachodnią do obrębu Wilkanowo.

Gospodarka w pierwszych okresach oparta była:

1.1. 01. 1947r – 31. XII. 1952r - prowizoryczna tabela klas wieku.

2.1. 01. 1953r – 31. XII. 1962r – prowizoryczny plan urządzania gospodarstwa leśnego, przedłużony do 30. IX. 1966r. Ustalono pow. na 5383 ha w tym pow. leśna 4754 ha. W planie tym utworzono gospodarstwa:

-sosnowe (Bs, Bśw)

-zbiorowe (BMśw, BMw, LM, Ol, OIJ)

Etat użytków głównych oraz wykonanie za ten okres przedstawiał się następująco:

Rodzaj czynności	Plan	Wykonanie	Wykonany % planu
Użytkowanie rębne ha/m ³	739 ha/99400 m ³	971 ha/127538m ³	131,3 / 128,3
Użytkowanie przedrębne ha/m ³	4167 ha/28112m ³	6003 ha/20940m ³	144,1 /74,5
Użytki przygodne m ³	9940m ³	9508m ³	95,6
Odnowienia i zalesienia ha	-	1496 ha	-
Wprowadzanie podszytów	-	178 ha	-

Nadleśnictwo Czerwieńsk – powstało w 1945, a w 1954r zmieniono nazwę na N-ctwo Nietków. Od 1. X 1972r. N-ctwo Nietków jako obręb Nietków wszedł w skład N-ctwa Zielona Góra i w takim układzie istnieje do dzisiaj.

Podstawą gospodarki leśnej w okresie powojennym były:

1. Prowizoryczna tabela klas wieku obowiązująca od1947-1950 roku. (brak danych)
2. Prowizoryczny plan urządzania gospodarstwa leśnego na okres 01. 01 1951 r – 31. 12. 1960 r, przedłużony do 30. 09. 1964 roku.

Ustalona tym planem powierzchnia wynosiła 6593 ha.

Utworzono 3 gospodarstwa:

-sosnowe (Bs, Bśw)

-bukowo-dębowo-sosnowe (BMśw, BMw, LM)

-olszowo-jesionowo-dębowe (Lśw, Lw, Lł, Ol, OIJ)

Etat użytkowania rębego i przedrębego oraz wykonanie za ten okres przedstawia się następująco:

Rodzaj czynności	Plan	Wykonanie	Wykonany % planu
Użytkowanie rębne ha/m ³	1067 ha/85033 m ³	1178 ha/149301m ³	110,4 / 175,5
Użytkowanie przedrębne ha/m ³	5802 ha/15938m ³	5295 ha/15985m ³	91,2 /100,3
Użytki przygodne m ³	11178m ³	11178m ³	100,0
Odnowienia i zalesieni ha	-	1380 ha	-
Wprowadzanie podszytów	-	46 ha	-

Nadleśnictwo Przytok – powstało w 1945 r pod nazwą Dęby, a od 1948r jako N-ctwo Przytok.

Od 1. X 1972 r N-ctwo Przytok jako obręb Przytok wszedł w skład N-ctwa Zielona Góra i w takim układzie istniał do 13. 12. 1992 r, do czasu przekazania obrębu Przytok do nowo utworzonego N-ctwa Przytok.

Podstawą gospodarki leśnej w okresie powojennym były:

1. Prowizoryczna tabela klas wieku obowiązująca od 1947-1949 roku

-łączny etat użytków rębnych ustalono na 29280 m³ – wykonano 16800m³.

2. Prowizoryczny plan urządzania gospodarstwa leśnego na okres 01. 01 1950 r – 31. 12. 1959 r, przedłużony do 30. 09. 1966 roku.

Utworzono 4 gospodarstwa:

-sosnowe (Bs, Bśw)	wiek rębności 100 lat
-bukowo-dębowo-sosnowe (BMśw, BMw)	wiek rębności 100 lat
-bukowo-sosnowo-dębowe (LM, Lśw)	wiek rębności 100 lat
-grabowo-jesionowo-dębowe (Lł)	wiek rębności 140 lat

W pierwszym i drugim gospodarstwie użytkowanie prowadzono rębnią zupełną z 5 letnim nawrotem cięć, a w pozostałych rębniach częściowymi z 20-30 letnim okresem odnowienia.

Etat użytkowania rębego i przedrębego oraz wykonanie za ten okres przedstawia się następująco:

Rodzaj czynności	Plan	Wykonanie	Wykonany % planu
Użytkowanie rębne ha/m ³	1112 ha/155550 m ³	1168 ha/140209m ³	105,0 / 90,1
Użytkowanie przedrębne ha/m ³	4690 ha/18122m ³	7994 ha/25333m ³	170,4 /139,7
Użytki przygodne m ³	16184m ³	20415m ³	126,1
Odnowienia i zalesienia ha	2110 ha	2 006 ha	90,0
Wprowadzanie podszytów	-	167 ha	-

Rozmiar i wykonanie zadań z zakresu użytkowania i zagospodarowania lasu w planie definitywnego urządzania i w planie I rewizji przedstawione będą łącznie dla całego nadleśnictwa w dalszej części rysu historycznego.

Znaczące pożary zanotowano w latach 1948 i 1957 na pow. 88 ha.

Nadleśnictwo Wilkanowo – utworzone zostało w 1950 r z części N-ctwa Czerwieńsk, oraz z części N-ctwa Zielona Góra.

Od 1. X 1972 r N-ctwo Wilkanowo jako obręb Wilkanowo weszło w skład N-ctwa Zielona Góra i w takim układzie istnieje do dzisiaj.

Od 01. 01. 1951r – 30. IX. 1966r obowiązywał prowizoryczny plan urządzania lasu. Ogólna pow. wynosiła 5762 ha w tym pow. leśna 5338 ha. W planie tym utworzono gospodarstwa:

-sosnowe (Bs, Bśw)

-zbiorowe (BMśw, BMw, LM, Ol, OIj)

Etat użytkowania rębego i przedrębego oraz wykonanie za ten okres przedstawiał się następująco:

Rodzaj czynności	Plan	Wykonanie	Wykonany % planu
Użytkowanie rębne ha/m ³	616 ha/67691 m ³	603 ha/70217m ³	97,8 / 103,7
Użytkowanie przedrębne ha/m ³	2227 ha/10205m ³	4261 ha/19266m ³	191,3 /188,7
Użytki przygodne m ³	6786m ³	6248m ³	92,1
Odnowienia i zalesienia ha	-	924 ha	-
Wprowadzanie podszytów	-	131 ha	-

W latach 1955/56, 1961/62, 1963 występowały gradacje strzygoni chojnowki na pow. około 700 ha, gdzie przeprowadzono zwalczanie chemiczne na pow. 675 ha

W omawianych N-ctwach w latach 1955 i 1956 były przeprowadzone rewizje użytkowania rębego, w roku 1954 użytkowania przedrębego.

Użytkowanie rębne prowadzono głównie rębnią zupełną z 3 – 5 letnim nawrotem cięć. W lasach grupy I-szej oraz na siedliskach lasowych stosowano rębnią gniazdową oraz rębnią częściową. Efekty odnowienia przy stosowaniu tych rębni były słabe, dlatego też zaniechano stosowania rębni gniazdowych, a rębnią częściową projektowano tylko w uzasadnionych przypadkach.

Plany definitywnego urządzania lasu – opracowano dla Nadleśnictw: Przytok, Wilkanowo, Ochla na okres od 1. X. 1966r – 30. IX. 1976r, a dla N-ctwa Nietków na okres od 1. X. 1964 – 30. IX. 1974r.

Powierzchnia na dzień 1. X. 1966r i 1. X. 1964r w N-ctwach wynosiła:

Nadleśnictwo	Powierzchnia w ha			
	leśna zalesiona	leśna nie zalesiona	nieleśna	Ogółem
Przytok	7246,10	101,73	668,61	8016,44
Nietków	5979,35	196,09	550,55	6725,99
Wilkanowo	5680,82	90,90	349,89	6121,61
Ochla	5105,47	173,85	447,30	5726,62

W poszczególnych N-ctwach wyodrębniono gospodarstwa w zależności od kategorii ochronności:

Gospodarstwo lasów:	Nadleśnictwa			
	Przytok	Nietków	Wilkanowo	Ochla
Strefy zieleni wysokiej	426,13			834,73
Wodochronne	79,19	105,55		
Krajobrazowe	571,32	807,15	1161,76	601,76
Glebochronne		27,89		
Rezerwaty				19,34
Gospodarcze	6270,99	5234,85	4609,96	3823,49
Ogółem	7347,83	6175,44	5771,72	5279,32

Dla lasów grupy I, II we wszystkich nadleśnictwach przyjęto jednakowe wieki rębności.

Db, Jś, Wz	120 lat (w N-ctwie Przytok na Lw, Lł – 140 lat)
So, Bk, Dg	100 lat
Św, Brz, Ol, Gb	80 lat
Oś, Ak	60 lat
Tp	40 lat

Dane odnośnie pozyskania przedstawiono łącznie w całym N-ctwie Zielona Góra (powstałym w 1972r) z uwagi na likwidację N-ctwa Ochla.

Przeciętne roczne pozyskanie i odnowienia w omawianym okresie wynosiło:

Rodzaj czynności	Plan	Wykonanie	Wykonany % planu
Użytkowanie rębne ha/m ³	239 ha/31481 m ³	225 ha/33435m ³	94,1 / 106,2
Czyszczenia ha/m ³	190 ha/309m ³	138 ha/348m ³	72,6 / 112,6
Trzebieże ha /m ³	1217ha/10562m ³	1013ha/13229m ³	83,2/125,3
Odnowienia i zalesienia ha	284ha	288 ha	101,4
Odnowienia pod osłoną	10ha	-	-

W okresie tym stosowano głównie rębnię zupełną. Rębnię częściową projektowano w lasach wodochronnych i w lasach grupy II na siedliskach LM, Lśw, Lw, Lł i OIJ.

W obrębie Wilkanowo zaprojektowano i wykonano Rb IIa jako cięcia uprzątające w drzewostanach zaliczonych do klas odnowienia.

W N-ctwie Ochla w lasach strefy zieleni wysokiej projektowano i wykonywano użytkowanie RbIII, w obrębie Nietków w lasach glebochronnych planowanej RbIV nie wykonano.

Łączna pow. d-stanów zaprojektowanych w planie rębniami II-IV wynosiła 111ha, wykonanie natomiast wynosiło 45ha. Efekty prowadzonych cięć częściowych w tym okresie były znikome. Cięcia te doprowadziły właściwie tylko do przerzedzenia drzewostanów.

Nie wykonanie pow. użytków rębnych i przedrębnych w tym okresie a przekroczenie wykonania masy można tłumaczyć zaniżeniem masy projektowanej do pozyskania.

Przeciętne zadrzewienie upraw wynosiło 0,86.

Plany I rewizji urządzania lasu –dla N-ctwa Zielona Góra opracowany przez BULiGL Oddział w Gorzowie Wielkopolskim na okres 1. X. 1976-30. IX 1986r, przedłużono do 31. 12. 1989r. N-ctwo Zielona Góra składało się z 3 obrębów leśnych tj: Przytok, Nietków, Wilkanowo. Podział na grupy lasu przedstawiał się następująco:

Obręb	Powierzchnia leśna w ha			
	Rezerваты	Lasy grupy I	Lasy grupy II	Razem
Przytok	22,55	1758,18	6450,22	8230,95
Nietków		1545,64	6452,53	7998,17
Wilkanowo		2701,22	5013,25	7714,47
R-m N-ctwo	22,55	6005,04	17916,00	23943,59

W wyodrębnionych grupach lasu utworzono następujące kategorie ochronności i gospodarstwa:

Kategoria ochronności Gospodarstwo	Obręby			Ogółem N-ctwo
	Przytok	Nietków	Wilkanowo	
Rezerwat „Zimna Woda” Grupa I	22,55			22,55
Lasy strefy zieleni wysokiej	929,15	511,71	488,88	1929,74
Lasy glebochronne	-	29,16	325,24	354,40

Lasy wodochronne	198,70	128,11	-	326,81
Lasy krajobrazowe	630,33	876,66	1887,10	3394,09
Razem lasy grupy I	1758,18	1545,64	2701,22	6005,04
Grupa II				
Lasy gospodarcze	6448,81	6452,53	5001,75	17903,09
Lasy doświadczalne IBL	1,41			1,41
Lasy doświadczalne AR			11,50	11,50
Razem lasy grupy II	6450,22	6452,53	5013,25	17916,00
Ogółem N-ctwo	8230,95	7998,17	7714,47	23943,59

W omawianym okresie przyjęte były następujące wieki rębności:

Obręb	Gospodarstwo	So Md	Bk	Db Jś Wz	Św Gb Brz Ol Lp	Oś	Tp
Przytok Nietków Wilkanowo	Strefy ziel. wys. Glebochronne Wodochronne	120	120	160	80	60	50
Przytok Nietków	Krajobrazowe	100	110	160	80	60	50
Wilkanowo	Krajobrazowe	100	110	140	80	60	50
Przytok Nietków	Gospodarcze	100	110	160	80	60	50
Wilkanowo	Gospodarcze	100	110	140	80	60	50

W okresie obowiązywania planu u.l. I rewizji przeciętne zadania roczne z zakresu użytkowania, w porównanie z etatem kształtowały się następująco:

Obręby	Rozmiar użytkowania – roczny w m ³ netto					
	Rębego			Przedrębego		
	Plan	Wykonanie	% Wykonania	Plan	Wykonanie	% Wykonania
Przytok	9411	8217	87,3	6079	8208	135,0
Nietków	7974	7286	91,4	5896	7625	129,3
Wilkanowo	8448	7577	89,7	4907	7988	162,8
Razem	25833	23080	89,34	16882	23822	141,1

W powyższym zestawieniu ujęto pozyskanie użytków przygodnych w użytkowaniu rębnym i przedrębnym, które wynosiło:

Obręb Przytok	-9,2% użytków rębnych	-18,4% użytków przedrębnych
Obręb Nietków	-10,3%	-15,7%
Obręb Wilkanowo	-8,4%	-24,4%
N-ctwo	-9,3%	-19,6%

We wszystkich obrębach zasadniczym sposobem zagospodarowania była RbI z 5-letnim nawrotem cięć. Rębnie częściowe (IIb, IIIb) zaprojektowano na pow.18,68 ha w obrębie Przytok oddział 23 i w obrębie Nietków w oddz. 352, 575.

Przeciętne wskaźniki cięć pielęgnacyjnych wynosiły:

Obręb Przytok	CP- 2,0m ³ /ha	TW TP – 23,6m ³ /ha	CS – 11,7m ³ /ha
Obręb Nietków	CP – 2,0m ³ /ha	TW TP – 22,7m ³ /ha	CS – 25,8m ³ /ha
Obręb Wilkanowo	CP – 2,0m ³ /ha	TW TP – 25,0m ³ /ha	CS – 10,2 m ³ /ha

Przeciętne roczne zadania i wykonanie z zakresu hodowli przedstawia tabela:

W liczniku podano etat roczny, a w mianowniku wykonanie przeciętnie rocznie.

Odnowienia i zalesienia				Dol. luk	Popr. i uzup.	Wprow adzanie podsz.	Pielęgnowanie			Melioracje		
otwarte		pod osłoną					gleby	CW	CP	agrot.	nawoż.	wodne
hal. płaz.	nie-leśne	zręby część.	podsa-dzenia									
1	2	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
215,31	4,10	1,06	2,63	2,05	81,03	42,97	272,08	303,57	577,21	64,03	7,41	6,92-
182,15	9,38	-	0,77	5,08	72,00	84,08	397,69	306,31	675,62	114,00	562,85	=

84,60	228	-	29,3	247,8	88,86	195,7	146,2	100,9	117,05	178,04	759,6	-
%	%		%	%	%	%	%	%	%	%	%	

Zarejestrowano uprawy przepadłe na 14,66 ha w oddziałach: 30, 45, 51, 285, 286, 434, 876, 953, 979.

Głównymi sposobami odnowienia było sadzenie w pasy, na niewielkich pow. na rabatowałkach, talerzach i kopczykach. Siew stosowany był w znikomym procencie na około 2% pow. Przeciętne zadrzewienie upraw i młodników do lat 10 wynosił około 0,88.

W latach 1981-1984 wystąpiła gradacja brudnicy mniszki, obejmując zasięgiem około 68% pow. N-ctwa., której zwalczanie chemiczne rozpoczęto w 1983 roku na pow. około 16900 ha .

Obręb Przytok 2200 ha, Nietków 8600 ha, Wilkanowo 6100 ha.

Na pow. 2152 ha w latach 1987, 1988 wystąpił borecznik rudy, w tym: Obręb Przytok 1245 ha, Nietków 375, Wilkanowo 532 ha.

Duże zagrożenie dla upraw stanowił szeliniak sosnowiec i sieciach niegłębek. Występowanie tych szkodników zarejestrowano na pow. około 905 ha.

Ze szkodników wtórnych największą tendencję do masowego występowania miały cetyńce, oraz przyplaszczek granatek.

Czynnikiem stale zagrażającym uprawom była zwierzyna płowa. W latach ubiegłych podejmowano działania ograniczające rozmiar szkód od zwierzyny poprzez grodzenie upraw, palikowanie oraz smarowanie sadzonek repelentami.

Spośród czynników abiotycznych wpływających negatywnie na stan lasu należy wymienić przede wszystkim pożary. W omawianym okresie na obszarze N-ctwa wystąpiło kilkaset pożarów, z których największe to:

- pożary w Obrębie Przytok – 1978r	-	14,68 ha
- pożary w Obrębie Przytok – 1979r	-	8,32 ha
-pożary w Obrębie Wilkanowo – 1979r	-	19,04 ha
-pożary w Obrębie Przytok – 1980r-		31,44 ha
-pożary w Obrębie Wilkanowo – 1980r	-	9,78 ha
-pożary w Obrębie Przytok – 1985r	-	4,78 ha
-pożary w Obrębie Przytok – 1988r	-	37,24 ha
-pożary w Obrębie Nietków – 1988r	-	9,75 ha
-pożary w Obrębie Wilkanowo – 1988r	-	10,53 ha
-pożary w Obrębie Przytok – 1989r	-	15,39 ha
-pożary w Obrębie Nietków – 1989r	-	4,44 ha
-pożary w Obrębie Wilkanowo – 1989r	-	7,78 ha

Na terenie N-ctwa wyodrębniono 6923,27 ha lasów w I strefie zagrożenia przemysłowego.

Obszar N-ctwa Zielona Góra był nawiedzany przez huragany i silne wiatry, z których znaczący odnotowano jesienią 1984 roku.

W omawianym okresie w N-ctwie realizowano potrzeby w zakresie budownictwa a mianowicie:

- budowa budynku mieszkalnego w Zagórze
- kupno budynku 2-rodzinnego w Czerwiesku na siedziby leśnictw.

Plany II rewizji urządzania lasu –dla N-ctwa Zielona Góra opracowany przez BULiGL Oddział w Gorzowie Wielkopolskim na okres 01.01.1990-31.10.1999 r. przedłużono do 31. 12. 2000 r. N-ctwo Zielona Góra składało się z 2 obrębów leśnych tj: Nietków i Wilkanowo.

Powierzchnia całkowita nadleśnictwa wg stanu na 01.01.1990 r. wynosiła 17069,98 ha (leśna 1594,17 ha), w obrębach kształtowała się następująco:

- obręb Nietków 8732,20 ha (leśna 8083,92 ha)
- obręb Wilkanowo 8337,78 ha (leśna 7870,25 ha)

W trakcie realizacji planu II rewizji u.l. przez Nadleśnictwo Zielona Góra w kraju zachodziły istotne przemiany. Nastąpiły zmiany ustrojowe, ekonomiczne i społeczne. W życie

weszła Ustawa o lasach z dnia 28.09.1991. Zmieniła się organizacja w Lasach Państwowych oraz wdrożono system informatyczny - SILP. W tej rewizji PUL zastosowano nową statystyczno-matematyczną metodę inwentaryzacji zapasu opartą na sieci losowych powierzchni próbnych relaskopowych zakładanych w drzewostanach III i starszych klas wieku. Zmieniono również sposób tworzenia gospodarstw. Nowe gospodarstwa leśne tworzone w oparciu o siedliskowe typy lasu i sposób zagospodarowania.

W planie II rewizji u.l. wyodrębniono następujące kategorie ochronności:

Grupa lasu i kategoria ochronności	Obręby		N-ctwo
	Nietków	Wilkanowo	
1. Lasy grupy I w tym:	8083,92	7870,25	15954,17
a) glebochronne - GPW	0	325,25	325,25
b) glebochronne	29,86	0	29,86
c) wodochronne	128,79	47,74	176,53
d) masowy wypoczynek	3915,61	5386,44	9302,05
f) krajobrazowe	896,45	1880,86	2777,31
g) lasy strefy zieleni wysokiej	1115,79	229,96	1345,75
h) lasy w strefie zagrożenia przemysłowego	1997,42	0	1997,42
2. Lasy grupy II	0	0	0
Razem	8083,92	7870,25	15954,17

Podział na gospodarstwa przedstawiał się następująco:

Gospodarstwo	Obręby		N-ctwo
	Nietkówa	Wilkanowo	
1. Specjalne	1206,82	667,06	1873,88
2. Zrębowe	6606,02	6820,00	13426,02
3. Zrębowo-przerębowe	271,08	383,19	654,27
Razem	8083,92	7870,25	15954,17

Do gospodarstwa specjalnego zaliczono: lasy wodochronne, lasy glebochronne, masowy wypoczynek, lasy zieleni wysokiej, ostoje ptaków chronionych, otuliny szkótek,

Gospodarstwo zrębowe – drzewostany zagospodarowane rębiami zupełnymi - zasady hodowli 1988 r.

Gospodarstwo zrębowo-przerębowe – drzewostany użytkowane rębiami częściowymi i stopniowymi.

W okresie obowiązywania planu u.l. II rewizji, przeciętne zadania roczne z zakresu użytkowania oraz porównanie z etatem kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Użytki rębne		Użytki przedrębne		Ogółem etatów m ³
	ha	m ³	ha	m ³	
1	2	3	6	7	9
Etat roczny	141	23252	1525	32280	55532
Wykonanie przeciętnie rocznie	169	30995	1300	23820	54815
% wykonania	84	75	117	136	101

W powyższym zestawieniu ujęto pozyskanie użytków przygodnych, które wynosiło w nadleśnictwie 0,70% użytków rębnych i 5,60% użytków przedrębnych.

W okresie obowiązywania planu II rewizji drzewostany na siedliskach borowych i olsach, zagospodarowywano rębiami zupełnymi Ib z 3-5 letnim nawrotem cięć. Na siedlisku

LMśw stosowano rębnie Id z 10-15 letnim okresem odnowienia, na pozostałych siedliskach lasowych i OIJ d-stany użytkowano RbII.

Użytkowanie rębne, generalnie, wykonane było zgodnie z obowiązującym planem cięć. Wykonanie etatu masowego w 84% nie wpłynęło negatywnie na stan lasu, lecz spowodowało wzrost etatu w następnych rewizjach oraz zaburzenie ładu przestrzennego i czasowego.

W trakcie realizacji planu u.l. II rewizji uzyskano następujące przeciętne wskaźniki cięć pielęgnacyjnych w nadleśnictwie:

Rodzaj zabiegu	Plan m ³ /ha	Wykonanie m ³ /ha
CP	2,4	2,7
TW i TP	15,3	18,7
Przeciętny wskaźnik cięć pielęgnacyjnych	13,7	18,8

Planowany wskaźnik w użytkach przedrębnych był 13,7m³/ha, a wykonano 18,8m³/ha.

Przekroczenie etatu masowego nie miało ujemnego wpływu na stan sanitarny i zdrowotny drzewostanów. Natomiast nie wykonanie etatu powierzchniowego miało niekorzystny wpływ na stan sanitarny lasu, stabilność oraz jakość drzewostanów. Nasuwa się wniosek, że planowane wskaźniki intensywności cięć w trzebieżach były znacznie zaniżone.

Przecięte roczne zadania i wykonanie z zakresu hodowli przedstawia poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Odnowienia i zalesienia				Dol. luk	Popr. i uzup.	Wprowadza nie podsz.	Pielęgnowanie		Melioracje	
	otwarte		pod osłoną					gleby	upraw i młodników	agrot.	wod.
	hal. płaz. zręby	nie leśne	zręby część.	podsadzenia							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Plan	150,37	2,26	0,86	3,34	1,18	34,05	38,21	176,16	437,51	72,13	
Wykonanie	94,10	6,10	2,70	1,80	2,70	23,10	26,50	120,60	425,20	42,30	
%	62,6	269,9	314,0	53,9	228,8	67,8	69,4	68,5	97,2	58,6	

Upraw niezgodnych ze składem docelowym było 46,47 ha, (4,74%). Uprawy o zadrzewieniu 0,7 i wyżej zajmują 98,58% tj. 965,76 ha wszystkich upraw nadleśnictwa. Upraw przypadłych nie stwierdzono. KO zainwentaryzowano na 20,13 ha.

W 1996 roku nadleśnictwo opracowało *Program zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew leśnych na lata 1997-2010*, zweryfikowany w roku 1998.

Stan drzewostanów nasiennych na 31.XII.1999 roku był następujący:

- gospodarcze drzewostany nasienne 161,14 ha
- zaprojektowano 394,17 ha bloków upraw pochodnych sosnowych, założono 32,03 ha.

Lasy Nadleśnictwa Zielona Góra nękane były przez szkodniki liściożerne do których należały: barczatka sosnowka, boreczniki, brudnica mniszka. Szkodniki te wystąpiły w ogniskach gradacyjnych w latach 1991, 1993, 1994, 1995, które były zwalczane chemicznie na ogólnej powierzchni około 3938 ha.

Spośród czynników abiotycznych wpływających negatywnie na stan lasu, należy wymienić silne wiatry i huragany, które występowały co roku oraz pożary. W omawianym okresie na obszarze N-ctwa wystąpiło 532 pożary, z których największe to pożar z 1999 r. w leśnictwach Leśniów i Drzonów w oddziałach 708, 709, 717, 718 na powierzchni 31,46 ha. W roku 1997 r. w trakcie powodzi wystąpiły podtopienia drzewostanów w dolinie Odry.

W zakresie ochrony lasu, nadleśnictwo wykonało wszystkie czynności przewidziane Instrukcją Ochrony Lasu. Stan zdrowotny lasu był zadawalający.

W 2000 r. BULiGL w Lublinie opracowało plan urządzenia lasu III rewizji wg stanu na 01.01.2001–31.12.2010 r.

Omówienie gospodarki ostatniego 10-lecia (2001–2010) czyli III rewizji planu u.l. przedstawione zostanie w dalszej części elaboratu, w dziale „Analiza gospodarki przeszłej”.

Poniżej przedstawia się syntetyczne dane z historii działalności nadleśnictwa

Tabela 6. Syntetyczne dane z historii działalności nadleśnictwa
Obręb Nietków

Wyszczególnienie	Jed.	Nietków					
		n-ctwo	obręb				
		wg stanu na:					
		Definit. 1964	I rewiz. 1976	II rewiz. 1990	III rewiz. 2001	IV rew. 2011	
Powierzchnia ogólna	ha	6725,99		8732,20	8759,95	8748,38	
Grunty leśne	ha	6175,44	7998,17	8083,92	8175,54	8204,13	
w tym porolne	ha					804,07	
Grunty związane z gospodarką leśną	ha				268,94	259,88	
Grunty nieleśne	ha	550,55		648,28	315,47	284,37	
w tym grunty przeznaczone do zalesienia	ha						
Grunty sporne	ha						
Lasy ochronne	ha	940,59	1545,64	8083,92	6590,51	6677,10	
Rezerwy pow. leśna	ha						
Obszary NATURA 2000	ha						
Parki krajobrazowe	ha						
Otulina parków krajobrazowych	ha						
Obszary chronionego krajobrazu	ha						
I strefa zagrożenia przemysłowego	ha			2795,10			
Miaższość d-stanów na powierzchni leśnej	m ³	592800	879800	1226074	1463220	1711470	
Przeciętna zasobność na 1 ha	m ³	96	110	152	183	209	
Przeciętny wiek drzewostanów	lat	44	45	52	57	57	
Wiek rębności dla podstawowych gat. drzew	lat						
So	lat	100	100	100	100	100	
Bk	lat	100	120	110	110	100	
Db,Js	lat	120	160	140	140	140	
Św, Ol, Brz, Gb, Lp	lat	80	80	80	80	80	
Os	lat	60	60	50	60	60	
Tp	lat	40	40	40	40	40	
Roczny etat użytków rębnych	Etat pow. [ha]	ha		52,00	61,53	89,05	96,12
	Wykonanie [ha]	ha			42,50	84,14	
	Etat netto	m ³		7974	11668	16210	20127
	Wykonanie netto	m ³		7286	9640	16240	
Roczny etat użytków przedrębne	Etat pow. [ha]	ha		607,00	664,95	651,27	544,56
	Wykonanie [ha]	ha			613,00	656,15	
	Etat netto	m ³		5896	9090	15856	14499
	Wykonanie netto	m ³		7626	14209	14593	
Odnowienia otwarte i podokap. – ha rocznie	Etat [ha]	ha					99,53
	Wykonanie [ha]	ha					
Pielęgnacje upraw i młodników – ha rocznie	Etat [ha]	ha					315,72
	Wykonanie [ha]	ha					
Melioracje agrotechnicz – ha rocznie	Etat [ha]	ha					87,62
	Wykonanie [ha]	ha					

Obwód Wilkanowo

Wyszczególnienie	Jed.	Wilkanowo					
		n-ctwo	obręb				
		wg stanu na:					
		Definit. 1964	I rewiz. 1976	II rewiz. 1990	III rewiz 2001	IV rew 2011	
Powierzchnia ogólna	ha	6121,61		8337,78	8434,67	8577,30	
Grunty leśne	ha	5771,72	7704,47	7870,25	7986,53	8142,18	
w tym porolne	ha					1074,80	
Grunty związane z gospodarką leśną	ha				321,91	344,31	
Grunty nieleśne	ha	349,89		467,53	126,23	90,81	
w tym grunty przeznaczone do zalesienia	ha						
Grunty sporne	ha						
Lasy ochronne	ha	1161,76	2701,22	7870,25	7400,75	7560,26	
Rezerwy pow. leśna	ha						
Obszary NATURA 2000	ha						
Parki krajobrazowe	ha						
Otulina parków krajobrazowych	ha						
Obszary chronionego krajobrazu	ha						
I strefa zagrożenia przemysłowego	ha			149,68			
Miaższość d-stanów na powierzchni leśnej	m ³	548300	785850	1164733	1319462	1662263	
Przeciętna zasobność na 1 ha	m ³	95	102	150	169	204	
Przeciętny wiek drzewostanów	lat	47	47	53	56	57	
Wiek rębności dla podstawowych gat. drzew	lat						
So	lat	100	100	100	100	100	
Bk	lat		110	110	110	100	
Db,Js	lat	120	140	140	140	140	
Św, Ol, Brz, Gb, Lp	lat	80	80	80	80	80	
Os	lat	60	60	50	60	60	
Tp	lat	40	50	40	40	40	
Roczny etat użytków rębnych	Etat pow. [ha]	ha		64,00	75,80	89,31	118,68
	Wykonanie[ha]	ha			49,50	82,16	
Etat netto	Etat netto	m ³		8448	13237	14350	22357
	Wykonanie netto	m ³		7577	9348	14258	
Roczny etat użytków przedrębne	Etat pow. [ha]	ha		590,00	616,35	617,63	530,71
	Wykonanie [ha]	ha			613,00	635,80	
Etat netto	Etat netto	m ³		4907	8565	14401	13465
	Wykonanie netto	m ³		7988	12542	14196	
Odnowienia otwarte i podokap. – ha rocznie	Etat [ha]	ha					111,12
	Wykonanie [ha]	ha					
Pielęgnacje upraw i młodników – ha rocznie	Etat [ha]	ha					365,45
	Wykonanie [ha]	ha					
Melioracje agrotechnicz . – ha rocznie	Etat [ha]	ha					101,41
	Wykonanie [ha]	ha					

Nadleśnictwo Zielona Góra

Wyszczególnienie	Jed.	Nadleśnictwo Zielona Góra					
		wg stanu na:					
		Definit. 1964	I rewiz. 1976	II rewiz. 1990	III rewiz 2001	IV rew 2011	
Powierzchnia ogólna	ha	12847,60		17069,98	17194,62	17325,68	
Grunty leśne	ha	11947,16	15702,64	15954,17	16162,07	16346,31	
w tym porolne	ha					1878,87	
Grunty związane z gospodarką leśną	ha				590,85	604,19	
Grunty nieleśne	ha	900,41		1115,81	441,70	375,18	
w tym grunty przeznaczone do zalesienia	ha						
Grunty sporne	ha						
Lasy ochronne	ha	2102,35	4246,86	15954,17	13991,26	14237,36	
Rezerваты pow. leśna	ha						
Obszary NATURA 2000	ha					633,46	
Parki krajobrazowe	ha						
Otulina parków krajobrazowych	ha						
Obszary chronionego krajobrazu	ha					6559,00	
I strefa zagrożenia przemysłowego	ha			2944,78			
Miąższość d-stanów na powierzchni leśnej	m ³	1141100	1665650	2409200	2782732	3373733	
Przeciętna zasobność na 1 ha	m ³	96	111	150	172	206	
Przeciętny wiek drzewostanów	lat	48	48	54	56	57	
Wiekі rębności dla podstawowych gat. drzew	lat						
So	lat	100	100	100	100	100	
Bk	lat		110	110	110	100	
Db,Js	lat	120	140	140	140	140	
Św, Ol, Brz, Gb, Lp	lat	80	80	80	80	80	
Os	lat	60	60	50	60	60	
Tp	lat	40	50	40	40	40	
Roczny etat użytków rębnych	Etat pow. [ha]	ha	*	116,00	137,33	178,36	214,8,1
	Wykonanie[ha]	ha	*	*	92,00	166,30	
	Etat netto	m ³	*	16395	24905	30560	42485
	Wykonanie netto	m ³	*	14863	18988	30498	
Roczny etat użytków przedrębne	Etat pow. [ha]	ha	*	1197,00	1281,30	1268,90	1075,28
	Wykonanie [ha]	ha	*	*	1226,00	1291,95	
	Etat netto	m ³	*	10802	17655	30257	27965
	Wykonanie netto	m ³	*	15614	26751	28789	
Odnowienia otwarte i podokap. – ha rocznie	Etat [ha]	ha	*	215,31	156,83	199,02	210,65
	Wykonanie [ha]	ha	*	182,15	104,70	170,35	
Pielęgnacje upraw i młodników – ha rocznie	Etat [ha]	ha	*	1152,86	613,68	610,79	681,17
	Wykonanie [ha]	ha	*	1379,62	545,80	358,15	
Melioracje agrotechnicz. – ha rocznie	Etat [ha]	ha	*	64,03	613,68	126,54	189,03
	Wykonanie [ha]	ha	*	114,00	545,80	44,19	

* Brak danych

1.2.5 Stan posiadania

W planie urządzenia lasu, zgodnie z instrukcją zarządzania lasu, obowiązuje zasada wyrównywania powierzchni wyłączeń do powierzchni działek ewidencyjnych, a następnie zaokrąglania tych wyłączeń do 0,01 ha. Sposób zaokrąglania, zgodny z wymogami SILP (pismo DGLP OI-400-02-14-7-1/2003) powoduje, iż może wystąpić różnica pomiędzy powierzchnią działki (oddziału) zaokrągloną do 1 ara i sumą powierzchni wydzieleń (w arach) usytuowanych w danej działce. Tak więc dla potrzeb ewidencji gruntów należy posługiwać się powierzchnią z dokładnością do 0,0001 ha, zaś dla potrzeb planu u.l. z dokładnością do 0,01 ha. W wykonanej bazie danych opisów taksacyjnych każde wydzielenie ma przyporządkowane obie te powierzchnie. Wszystkie powierzchnie innych jednostek w planie u.l. (oddziałów, obrębów itd.) oraz powierzchnie we wszystkich wykazach, zestawieniach i tabelach wynikają z sumy powierzchni odpowiednich wyłączeń taksacyjnych (w arach). Sumaryczna powierzchnia (w m² i arach) została podana na wydrukach map przeglądowych i sytuacyjno-przeglądowych.

Powierzchnia Nadleśnictwa Zielona Góra została przyjęta do planu urządzenia lasu opracowanego na stan 01.01.2011 roku.

Tabela 7. Zestawienie powierzchni nadleśnictwa wg obrębów leśnych

Obręby	Powierzchnia wg Rejestru Gruntów ze współwłasnościami brutto [dokładność do m ²]	Powierzchnia wg Tabeli nr I [dokładność do m ²]	Pow. obliczona przez program „Taksator” [dokładność do ara]
1	2	3	4
Nietków	8749,6977	8748,2757	8748,38
Wilkanowo	8579,0501	8577,1901	8577,30
Ogółem	17328,7478	17325,4658	17325,68

W Nadleśnictwie Zielona Góra występują grunty stanowiące współwłasność Skarbu Państwa i osób fizycznych o powierzchni 3,2820 ha są to działki: 486/5, 863/18, 863/2, 863/7, 863/9, 11/9, 644/12, 644/9, 861/21, 861/9.

Tabela 8. Zestawienie powierzchni nadleśnictwa w planie u.l – IV rewizja

Obręb	Powierzchnia [ha]						Ogółem [ha]
	Lasy [ha]					Grunty nieleśne	
	Grunty leśne [ha]		Razem grunty leśne	Grunty związane z gosp. leśną	Razem lasy		
Zalesione	Nie zalesione						
1	2	3	4	5	6	7	8
Nietków	8004,17	199,96	8204,13	259,88	8464,01	284,37	8748,38
Wilkanowo	8032,11	110,07	8142,18	344,31	8486,49	90,81	8577,30
Nadleśnictwo	16036,28	310,03	16346,31	604,19	16950,50	375,18	17325,68

Tabela 9. Porównanie powierzchni ogólnej nadleśnictwa w III i IV rewizji

Wyszczególnienie	Obręby		Nadleśnictwo
	Nietków	Wilkanowo	
Powierzchnia [ha]			
Stan na 1.01.2001 r	8759,9500	8434,6700	17194,62
Stan na 01.01.2011 r.	8748,2757	8577,1901	17325,4658
Różnica	-11,6743	142,5201	130,8458

Szczegółowe zmiany w stanie posiadania za ubiegły okres gospodarczy przedstawiono w „Analizie gospodarki leśnej za okres 01.01.2001-31.12.2010 r.

Tabela 10. Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Obręb Nietków	Obręb Wilkanowo	N-ctwo
	[ha z dokł. do 1m ²]		
1. Lasy - razem	8463,8849	8486,3824	16950,2673
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	8004,0705	8031,7411	16035,8116
1) drzewostany	8004,0705	8025,4589	16029,5294
2) plantacje drzew – razem		6,2822	6,2822
w tym:			
- plantacje nasienne			
- plantacje drzew szybkorosnących		6,2822	6,2822
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	199,9666	110,0905	310,0571
1) w produkcji ubocznej – razem	3,0761	0,6153	3,6914
w tym:			
- plantacje choinek i krzewów	0,1966		0,1966
- poletka łowieckie	2,8795	0,6153	3,4948
2) do odnowienia – razem	113,3340	91,2262	204,5602
w tym:			
- halizny			
- zręby	113,3340	91,2262	204,5602
- płazowiny			
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	83,5565	18,2490	101,8055
w tym:			
- przewidziane do sukcesji naturalnej	2,4275	6,9850	9,4125
- objęte szczególnymi formami ochrony	58,0987	10,6589	68,7576
- przeznaczone do wyłączenia z produkcji	23,0303	0,6051	23,6354
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	259,8478	344,5508	604,3986
w tym:			
- budynki i budowle	1,4343	3,9188	5,3531
- urządzenia melioracji wodnych	4,2985	6,8683	11,1668
- linie podziału przestrzennego lasu	71,2585	88,4221	159,6806
- drogi leśne	130,0100	132,4758	262,4858
- tereny pod liniami energetycznymi	52,7228	102,4490	155,1718
- szkółki leśne		9,8900	9,8900
- miejsce składowania drewna			
- parkingi leśne	0,1237	0,0533	0,1770
- urządzenia turystyczne		0,4735	0,4735
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione – razem	6,3055	5,4400	11,7455
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	8470,1904	8491,8224	16962,0128
3. Użytki rolne – razem	90,4295	62,5853	153,0148
3.1. Grunty orne – razem	39,0332	28,2388	67,2720
w tym:			
- role	29,7132	18,1488	47,8620
- plantacje, poletka i szkółki na gruntach rolnych	4,3300	10,0900	14,4200
- ugory i odłogi	4,9900		4,9900
3.2. Sady – razem			
3.3. Łąki trwałe	23,0643	13,9954	37,0597
3.4. Pastwiska trwałe	28,1011	20,1211	48,2222
3.5. Gruntu rolne zabudowane	0,0509	0,2100	0,2609
3.6. Grunty pod stawami rybnymi			
3.7. Grunty pod rowami rolnymi	0,1800	0,0200	0,2000
4. Grunty pod wodami – razem	17,2400		17,2400
w tym:			
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi			
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	17,2400		17,2400
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi			
5. Użytki ekologiczne	148,1719	1,5800	149,7519

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Obręb Nietków	Obręb Wilkanowo	N-ctwo
	[ha z dokł. do 1m ²]		
6. Tereny różne - razem	6,3651	6,3897	12,7548
w tym:			
1) gr. przezn. do rekultywacji i niezagosp. grunty zrek.			
2) wały ochronne nieprzystosow. do ruchu kołowego			
3) gr. wyłączone z produkcji (poza gr. pod zabudowę)	6,3651	6,3897	12,7548
4) różne inne			
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	14,8088	12,2245	27,0333
w tym:			
7.1. Tereny mieszkaniowe	1,1231	1,1120	2,2351
7.2. Tereny przemysłowe			
7.3. Tereny zabudowane inne		0,6461	0,6461
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane	9,3246	7,4454	16,7700
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem	1,8500	1,0058	2,8558
w tym:			
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne			
2) tereny zabytkowe			
3) tereny sportowe			
4) ogrody zoologiczne i botaniczne	1,8500		1,8500
5) tereny zieleni nie urządzonej		1,0058	1,0058
7.6. Użytki kopalne			
7.7. Tereny komunikacyjne – razem	2,5111	2,0152	4,5263
w tym:			
1) drogi	0,4054	0,1852	0,5906
2) tereny kolejowe	1,9057	1,8300	3,7357
3) inne tereny komunikacyjne	0,2000		0,2000
8. Nieużytki - razem	1,0700	2,5882	3,6582
w tym:			
1) bagna	0,3400	0,4800	0,8200
2) piaski			
3) utwory fizjograficzne			
4) wyrobiska nie przeznaczone do rekultywacji	0,7300	2,1082	2,8382
Grunty nie zaliczone do lasów	284,3908	90,8077	375,1985
Ogółem Nadleśnictwo Zielona Góra	8748,2757	8577,1901	17325,4658

W kategorii gruntu - **przewidziane do naturalnej sukcesji** zostały ujęte powierzchnie szczególnie trudne do odnowienia, niedostępne, powierzchnie dawnych nieużytków i bagien, w których w sposób naturalny zainicjowane są odnowienia roślinnością drzewiastą o pokryciu poniżej 50% powierzchni oraz małe pow. pozostałe po wylesieniu pod gazociąg. Lokalizacja: Obręb Nietków – 340c, 367r, 368m, 387c, 406n, 434x, 474h, 482f, 491ax, 494h,g,m, 499o, 516p, 528l,z, 538m,o. Obręb Wilkanowo - 724l, 752l,o. 753g,r, 754b,p,r,s, 755p, 756r, 757l, 758i, 759g,j, 760h, 785h, 804d, 842f, 843a, 844a, 859h, 901l, 903k, 952b,c, 972w.

Grunty objęte **szczególną ochroną** - są to grunty w różnym stopniu porośnięte roślinnością leśną położone na terenach zabagnionych, okresowo zalewane wodą, głównie tereny na międzywałach nad Odrą. Na gruntach tych znajdują się ekosystemy reprezentatywne oraz niektóre powierzchnie zaklasyfikowano w trakcie inwentaryzacji przyrodniczej LP 2006/2007 jako siedliska przyrodnicze (91E0, 91F0, 3150). Lasy te zaliczono do gospodarstwa specjalnego i znajdują się w lasach ochronnych

Grunty przeznaczone do wyłączenia z produkcji - **inne wylesienia:**

Obręb Nietków- 337y -budynek wojskowy, 366o, 367p, 368p, 387s, 387t, 404k, 410l,m,n – pow. do przekazania PKP, 406o,p, 413o,p,r, 417hx,ix, 456h – pow. do przekazania pod zalew, 369t – cmentarz, 660dx – pow. przy rondzie, 658k – wylesienie pod kolektor.

Obręb Wilkanowo – 850r – przepompownia, 865n,s, - ogródki działkowe.

Grunty związane z gospodarką leśną:

Parkingi leśne – 660cx, 948i,
 Urządzenia turystyczne – 936Dk

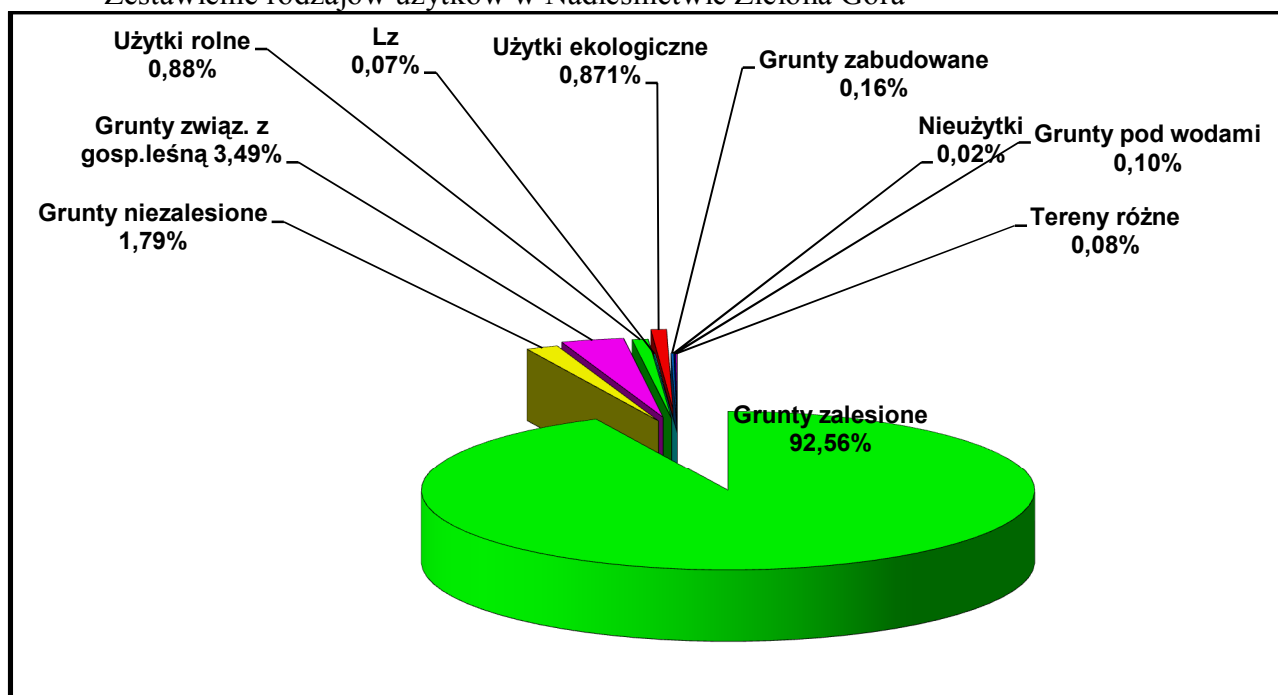
Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe:

Ogrody zoologiczne i botaniczne- 340y,
 Tereny zieleni nie urządzonej – 863x, 863bx,

Dane przedstawione w tabeli nr I zostały sporządzone na podstawie „Rejestru Gruntów” dla nadleśnictwa, który jest zgodny z powszechną ewidencją.

Rozbieżności między otrzymaną dokumentacją, a stanem faktycznym na gruncie były zgłaszane nadleśniczemu na bieżąco. Do planu urządzenia lasu zmiany zostały wprowadzone zgodnie z decyzją nadleśniczego. W PUL wg stanu na 01.01.2011 roku nie występują rozbieżności z powszechną ewidencją gruntów.

Zestawienie rodzajów użytków w Nadleśnictwie Zielona Góra

1.2.6 Podział na leśnictwa

Nadleśnictwo podzielone jest na 10 leśnictw, zgodnie z Zarządzeniem Nadleśniczego Nadleśnictwa Zielona Góra w sprawie zmian w strukturze organizacyjnej nadleśnictwa. Średnia powierzchnia leśnictwa wynosi 1732,57 ha. Największe leśnictwo to Zagórze – 1825,61 ha. Najmniejsze 1444,52 ha – Świdnica. W porównaniu do ubiegłego okresu gospodarczego, w wyniku reorganizacji, zlikwidowano dwa leśnictwa, tj.: Czerwieńsk -02 – obręb Nietków i Drzonów – 08 – obręb Wilkanowo.

Tabela 11. *Podział na leśnictwa*

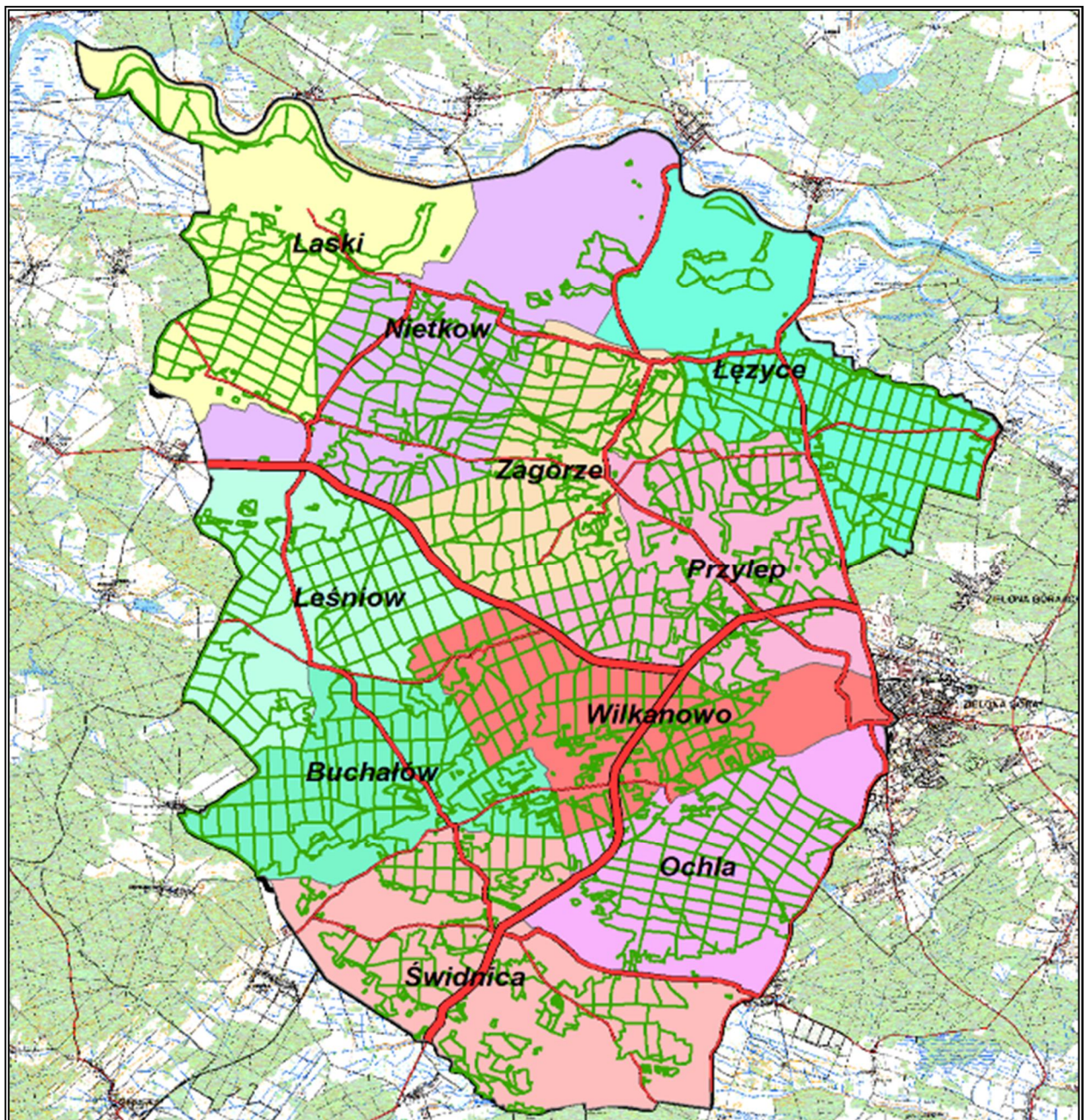
Nr i nazwa leśnictwa	Oddziały	Powierzchnia [ha]			
		Leśna	Zw. z gosp.	Nieleśna	Ogółem
Obręb Nietków					
01.- Łężyce	332-334, 350-404, 407-410, 414, 423-429, 439-442	1741,94	50,51	31,88	1824,33
03.- Nietków	335-338, 477-526, 581-592	1724,69	46,36	19,15	1790,20

04.- Laski	339-349, 527-580	1452,07	46,35	190,26	1688,68
05.- Przylep	418-422, 430-438, 443-447, 450-453, 625-661	1541,05	56,72	23,21	1620,98
06. Zagórze	405-406, 411-413, 415-417, 454-476, 593-624	1744,38	59,94	21,29	1825,61
Razem obręb Nietków		8204,13	259,88	285,79	8749,80
<i>Ogółem obręb Nietków - pow. bez współudziałów</i>		<i>8204,13</i>	<i>259,88</i>	<i>284,37</i>	<i>8748,38</i>
Obręb Wilkanowo					
07.- Leśniów	662-726, 733-734, 764-765	1729,18	75,00	11,82	1816,00
09.- Wilkanowo	727-732, 735-740, 748-754, 766-777, 790-801, 833-841, 846-855, 861-865	1661,64	72,11	16,59	1750,34
10.- Buchałów	741-747, 755-763, 778-789, 802-832, 842-860	1675,71	78,24	15,02	1768,97
11.- Ochla	866-870, 889-912, 912A,B, 913-926, 926A,B, 927-936, 936A,B,C,D, 937-945, 945A, 946-948	1721,37	57,89	20,07	1799,33
12. Świdnica	871-888, 949-979	1354,28	61,07	29,17	1444,52
Razem obręb Wilkanowo		8142,18	344,31	92,67	8579,16*
<i>Ogółem obręb Wilkanowo - pow. bez współudziałów</i>		<i>8142,18</i>	<i>344,31</i>	<i>90,81</i>	<i>8577,30</i>
Ogółem Nadleśnictwo Zielona Góra		16346,31	604,19	378,46	17328,96*
<i>Ogółem N-ctwo Zielona Góra - pow. bez współudziałów</i>		<i>16346,31</i>	<i>604,19</i>	<i>375,18</i>	<i>17325,68</i>

*Pow. z współudziałami

Zasięg leśnictw

1.3 CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW PRZYRODNICZYCH W ZASIĘGU NADLEŚNICTWA

1.3.1 Położenie nadleśnictwa w przestrzeni przyrodniczo-leśnej

Region przyrodniczo-leśny

Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej opartej na podstawach ekologiczno-fizjograficznych (Trampl i in. 1990) Nadleśnictwo Zielona Góra położone jest w:

- III Krainie Wielkopolsko-Pomorska
  - Dzielnicy: III.6 Pojezierza Lubuskiego
    - ✓ Mezoregionie: III.6.a Ziemi Lubuskiej

Region fizycznogeograficzny

Według regionalizacji fizycznogeograficznej Polski Kondrackiego [1998], teren Nadleśnictwa Zielona Góra przedstawia się następująco:

- Prowincji: Niż Środkowoeuropejski (31)
  - Podprowincji: Pojezierza Południowobałtyckie (315)
    - ✓ Makroregionie: Pradolina Warciańsko-Odrzańska (315.6)
Mezoregionie: Dolina Środkowej Odry (315.61)
    - ✓ Makroregionie: Wzniesienia Zielonogórskie (315.7)
Mezoregion: Wysoczyzna Czerwieńska (315.73)
Wał Zielonogórski (315.74)
  - Podprowincji: Niziny Środkowopolskie (318)
    - ✓ Makroregionie: Obniżenie Milicko-Głogowskie (318.3)
Mezoregionie: Nowosolskie (318.31)

Regionalizacja geobotaniczna

Według regionalizacji geobotanicznej (Matuszkiewicz 1993) Nadleśnictwo Zielona Góra położone jest:

Obszar - Europejskie Lasy Liściaste i Mieszane

Prowincja - Środkowoeuropejska

Podprowincja - Środkowoeuropejska Właściwa

Dział - Brandenbursko-Wielkopolski (B)

Kraina - Południowowielkopolsko-Łużycka (B.4)

Podkrajina - Łużycka (B.4a)

Okręg - Kotlin Środkowej Odry (B.4a.2)

Podokręg - Doliny Odry (B.4a.2.b)

Podokręg - Czerwieński (B.4a.2.d)

Okręg - Zielonogórsko-Gubiński (B.4a.3)

Podokręg - Zielonogórski (B.4a.3.d)

1.3.2 Rzeźba terenu

Obszar nadleśnictwa charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu i wyróżnia się ciekawymi formami jego ukształtowania. Szczególną odrębnością rzeźby terenu odznacza się Wał Zielonogórski z najwyższą wyniosłością na terenie nadleśnictwa – Górą Wilkanowską, osiągającą wysokość 221 m n.p.m. Granicę północną tej jednostki wyznacza krawędź erozyjna o przebiegu prawie równoleżnikowym, a stoki wału rozcinają liczne doliny boczne o zróżnicowanych kształtach i rozmiarach. Mniej zróżnicowaną rzeźbę ma obszar zaliczony do mezoregionu Wysoczyzna Czerwieńska, z piaszczystymi pagórkami otaczającymi doliny małych rzeczek. W okolicach Czerwieńska i Wysokiego występują wały wydmore z deniwelacjami sięgającymi przeciętnie kilkanaście metrów. Północna i południowa część nadleśnictwa leży w dolinach rzek Odry i Śląskiej Ochli gdzie teren jest mało urozmaicony zasadzie płaskie o niewielkim spadku terenu (poniżej 3%).

1.3.3 Warunki klimatyczne

Według klasycznej regionalizacji klimatycznej Polski E. Romera (1949), teren nadleśnictwa Zielona Góra znajduje się w regionie klimatycznym Krainy Wielkich Dolin z wyraźnym wpływem klimatu morskiego. Zgodnie z najnowszym podziałem na regiony klimatyczne (Alojzy Woś, 1999 r.) nadleśnictwo znajduje się w Regionie Lubuskim (R-XIV).

Teren nadleśnictwa jest obszarem stosunkowo małym, aby opisać klimat. Należy wzorować się większym zasięgiem terytorialnym. Na tle Polski klimat analizowanego obszaru ma charakter klimatu umiarkowanego przejściowego, z przewagą wpływów oceanicznych.

Amplitudy temperatur są tutaj mniejsze od przeciętnych w Polsce, wiosna i lato wczesne, ciepłe i długie. Zima łagodna i krótka, z nietrwałą pokrywą śnieżną. Długość okresu wegetacyjnego wynosi 220-225 dni. Roczna suma opadów wynosi ok. 582mm. Maksimum opadów przypada w lipcu (średnio 72-76 mm), najniższe w styczniu-marcu (25-35mm).

Dni z pokrywą śnieżną jest średnio 49 w roku. Podobnie jak na większości terytorium kraju, również w tym rejonie przeważają wiatry zachodnie, jest ich około 80%. Wiosną zwiększa się nieco udział wiatrów wschodnich i południowo-wschodnich. Panujące wiatry z kierunków zachodnich, spośród których duży udział mają wiatry bardzo silne (10-15 m/s) i których udział wynosi 35-70 dni (co stanowi 10-20% dni w roku) powodują lokalne szkody w drzewostanach. Szczególnie na siedliskach porolnych i w drzewostanach o niewłaściwym składzie gatunkowym w stosunku do siedliska. Średnia miesięczna temperatura powietrza wynosi 8,2°C, średnia najcieplejszego miesiąca (lipca) 18,2°C, a średnia temperatura najzimniejszego miesiąca (stycznia) -1,6° C. Wilgotność względna powietrza kształtuje się podobnie jak na obszarze całego kraju, wartości najwyższe notuje się w okresie od października do lutego (81-87%), minimum przypada na czerwiec (71%). Jeśli chodzi o zachmurzenie, to najwyższe wartości notuje się również w okresie jesienno – zimowym, a najniższe we wrześniu. Dni pochmurnych jest około 125 w roku, najwięcej w listopadzie (około 19), najmniej w czerwcu i wrześniu (około 6-7).

Podstawowe dane klimatyczne wynoszą:

- opady atmosferyczne ok. 580 mm rocznie,
- temperatura średnia roczna 8,2°C,
- czas zalegania pokrywy śnieżnej ok. 49 dni,
- czas trwania zimy przeciętnie 72 dni w roku,
- dni z przymrozkami w okresie IV-IX 10 dni, mroźnych 17, gorących 32,
- lato trwa ok. 91 dni,
- długość okresu wegetacyjnego ok. 222 dni,

- przymrozki wiosenne występują średnio do końca kwietnia skrajnie do końca maja, przymrozki jesienne występują średnio ok. 10 października, a najwcześniejsze zdarzają się już w połowie września.

Warunki klimatyczne obszaru Nadleśnictwa Zielona Góra są dość trudne do prowadzenia gospodarki leśnej. Niski poziom opadów, szczególnie w ostatnich latach występujące długie okresy bezdeszczowe w sezonie wegetacyjnym, mają negatywny wpływ na wzrost nowo sadzonych upraw. Wpływa to również na duże zagrożenie pożarowe w lasach. Duża część gleb Nadleśnictwa Zielona Góra, zbudowanych jest z piasków luźnych bardzo przepuszczalnych. Mały udział siedlisk wilgotnych, szczególnie borowych jest odzwierciedleniem niskiego poziomu wody gruntowej. Dlatego ilość opadów atmosferycznych jest szczególnie ważna dla obszaru nadleśnictwa. Do tego dochodzą również występujące lokalnie szkody powodowane przez wiatr oraz przymrozki wiosenne.

1.3.4 Warunki wodne

Na przeważającej części nadleśnictwa stosunki wodne układają się niekorzystnie dla produkcji leśnej, ze względu na niski poziom wód gruntowych oraz grawitacyjny spływ wody opadowej po stokach terenów pagórkowatych.

Wody płynące

Dominujące znaczenie dla kształtowania się warunków hydrologicznych na terenie Nadleśnictwa Zielona Góra ma dolina Odry wraz z jej dopływami lewobrzeżnymi. Obszar nadleśnictwa leży w dorzeczu Odry, do którego swoje wody doprowadzają cieki II rzędu Zimny Potok (w cz. pñ.) i Śląska Ochla (w cz. pñd.). Część północna nadleśnictwa położona jest na rozległej równinie z zalewaną terasą Odry. Do cieku Zimny Potok odprowadza swoje wody kilka małych cieków jak: Złoty Potok i Łacza, oraz gęsta sieć rowów melioracyjnych. Południowa część nadleśnictwa leży w strefie oddziaływania rzeki Śląskiej Ochli, gdzie cały systemem rowów melioracyjnych odprowadza wody z pobliskiego Wału Zielonogórskiego. Wody z okolic Drzonowa, zbiera ciek wpadający do Młynówki Kosierskiej z dorzecza Bobru.

Wody powierzchniowe stojące

W Nadleśnictwie Zielona Góra znajduje się tylko 7 naturalnych zbiorników wodnych – starorzecza Odry o łącznej powierzchni 17,24 ha (340g, 342f, 343d, 343g, 344h, 347g, 348m).

Obszary wodno-błotne

Występujące na powierzchni nieleśnej - śródleśne bagna, nieużytki, mokradła można zaliczyć do obszarów wodno-błotnych. Powierzchnie te stanowią naturalne rezerwuary wody w drzewostanach, co zwiększają witalność ekosystemów leśnych. Na obszarach tych nie przewiduje się prowadzenia żadnych czynności gospodarczych. Pozostawia się je do zachowania w stanie naturalnym, niezmienionym. Łączna powierzchnia tych gruntów wynosi 0,82 ha. Obszary, które zasługują na szczególną ochronę, z uwagi na występowanie chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt zakwalifikowano jako użytki ekologiczne - powierzchnia 149,75 ha. Powierzchnie poniżej 0,20 ha, o podobnym charakterze na gruntach leśnych, opisano w opisach taksacyjnych i pokazano na mapach jako bagna – pow. nie tworzące wyłączeń taksacyjnych.

Źródła - na terenie Nadleśnictwa Zielona Góra zainwentaryzowano 14 źródeł, które w większości są powierzchniowymi pomnikami przyrody (539c, 539d, 825c, 854h, 870d, 870p, 870r, 872l, 872p, 881i, 882c, 883g, 886h, 943g).

Ujęcia wód

Na gruntach Nadleśnictwa Zielona Góra nie występują ujęcia wody.

Wilgotność siedlisk leśnych

Na warunki wodne istotny wpływ ma ukształtowanie terenu oraz charakter podłoża. Na terenie nadleśnictwa najczęściej spotykamy siedliska świeże oraz umiarkowanie wilgotne, sporadycznie występują siedliska silnie wilgotne i bagienne.

Szersze omówienie warunków klimatycznych, geologicznych, geomorfologicznych i hydrologicznych nadleśnictwa opisane jest w elaboracie siedliskowym.

1.3.5 Warunki glebowe

Nadleśnictwo posiada opracowanie glebowo-siedliskowe wg stanu na 1.01.1999 r. wykonane przez S. C. „Taxis” z Poznania, w którym szczegółowo omówiono warunki glebowe. Opracowanie to zostało uaktualnione w związku ze zmianą nazewnictwa i klasyfikacji gleb leśnych. Grunty bez podkładu siedliskowego (nowoprzyjęte) objęto uzupełniającymi pracami glebowo-siedliskowymi, są to następujące oddziały: 912A, 926A, 936B, 936C, 936D, 945A.

Powierzchniowy udział poszczególnych podtypów gleb przedstawia się następująco:

1. Gleby rdzawe RD – 86,41 %
2. Mady rzeczne MD – 4,08 %
3. Gleby bielcowe B – 2,51 %
4. Gleby brunatne właściwe BR – 2,19 %
5. Gleby murszowate MR – 1,36 %
6. Czarne ziemie CZ – 0,65 %
7. Glejo-bielice właściwe Blgw – 0,48 %
8. Arenosole AR – 0,46 %
9. Gleby płowe P – 0,44 %
10. Gleby gruntowoglejowe właściwe Gw – 0,43 %
11. Gleby brunatne kwaśne BRk – 0,36 %
12. Gleby torfowe T – 0,24 %
13. Gleby deluwialne D – 0,23 %
14. Gleby industrio- i urbanoziemne AU - 0,10%
15. Gleby opadowoglejowe OG – 0,04 %
16. Gleby mułowe MŁ – 0,02 %.

Powierzchnie typów gleb wykazane w operacie IV-tej rewizji UL są różne od zestawień z operatu siedliskowego. Spowodowane jest to przypisaniem do wydzielenia tylko jednego, dominującego typu gleby.

1.3.6 Charakterystyka typów siedliskowych lasu

W części tabelarycznej niniejszego elaboratu zamieszczone są tabele, które charakteryzują udział typów siedliskowych w Nadleśnictwie Zielona Góra:

- ✓ Tabela nr II – Zestawienie powierzchni typów siedliskowych według panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji;
- ✓ Tabela nr IV – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku według typów siedliskowych lasu i gatunków panujących;
- ✓ Tabela nr Va – Powierzchniowa tabela klas wieku według rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.
- ✓ Tabela nr Vb – Miąższościowa tabela klas wieku według rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.

Poniżej przedstawione jest syntetyczne zestawienie występujących typów siedliskowych lasu obrębami i dla całego nadleśnictwa. W poniższej tabeli podano powierzchnię leśną zalesioną i niezalesioną [grunty w produkcji ubocznej, pow. do odnowienia i pozostałe grunty leśne niezalesione – sukcesja, wyłączone z produkcji].

Tabela 12. Zestawienie siedliskowych typów lasu w Nadleśnictwie Zielona Góra:

Typ siedlisk. lasu	Obręb Nietków		Obręb Wilkanowo		Nadleśnictwo	
	Pow. w [ha]	%	Pow. w [ha]	%	Pow. w [ha]	%
Bs	1,75	0,02	17,99	0,22	19,74	0,12
Bśw	5476,50	66,75	5380,56	66,08	10857,06	66,42
BMśw	1914,78	23,33	1697,17	20,84	3611,95	22,10
BMw	2,54	0,03	119,29	1,47	121,83	0,75
BMb	3,02	0,04	0,70	0,01	3,72	0,02
LMśw	200,87	2,45	414,08	5,09	614,95	3,76
LMw	45,60	0,56	233,29	2,87	278,89	1,70
LMb	10,76	0,13	10,11	0,12	20,87	0,13
Lśw	3,38	0,04	94,41	1,16	97,79	0,60
Lw	50,79	0,62	80,89	0,99	131,68	0,81
OI	33,60	0,41	22,74	0,28	56,34	0,34
OIJ	62,82	0,77	70,95	0,87	133,77	0,82
Lł	397,72	4,85			397,72	2,43
R-m	8204,13	100	8142,18	100	16346,31	100,00

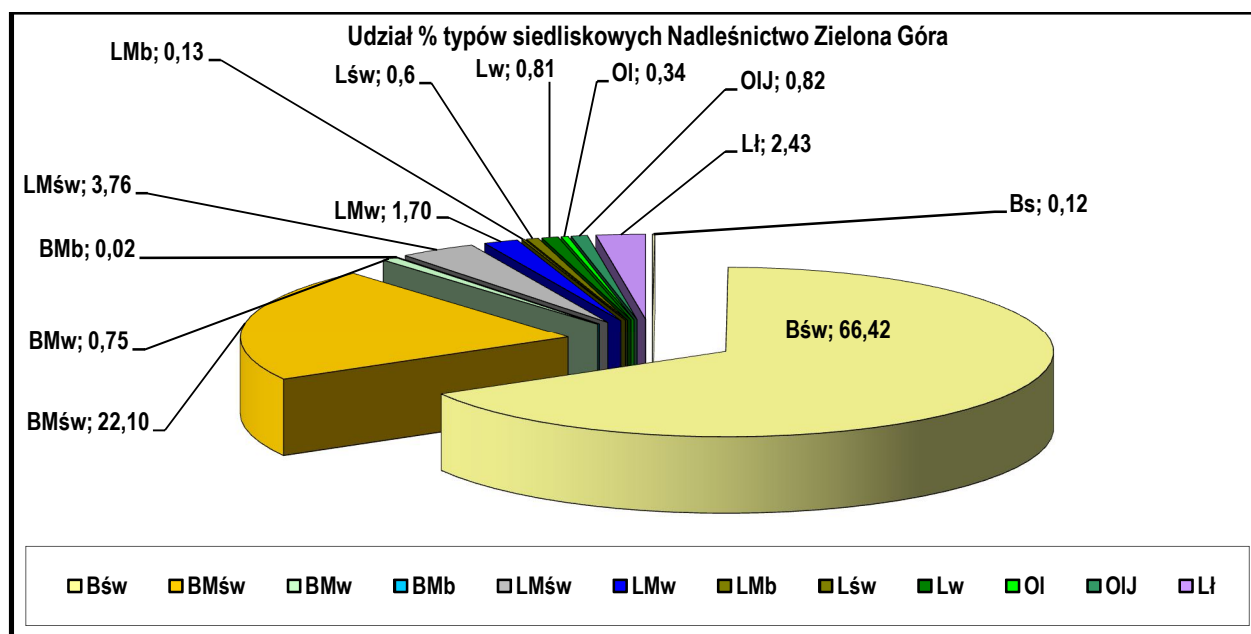

Tabela 13. Siatka wilgotnościowo-troficzna siedlisk nadleśnictwa

Żyzność siedliska	Jedn.	Uwilgotnienie siedliska				Razem
		suche	świeże	wilgotne	bagienne	
Bory	ha	19,74	10857,06			10902,04
	%	0,12	66,42			66,54
Bory mieszane	ha		3611,95	121,83	3,72	3709,56
	%		22,10	0,75	0,02	22,87
Lasy mieszane	ha		614,95	278,89	20,87	918,29
	%		3,76	1,70	0,13	5,59

Lasy	ha		97,79	131,68	56,34	287,53
	%		0,60	0,81	0,34	1,75
Łęgi	ha			133,77	397,72	529,20
	%			0,82	2,43	3,25
Razem	ha	19,74	15181,75	666,17	478,65	16346,31

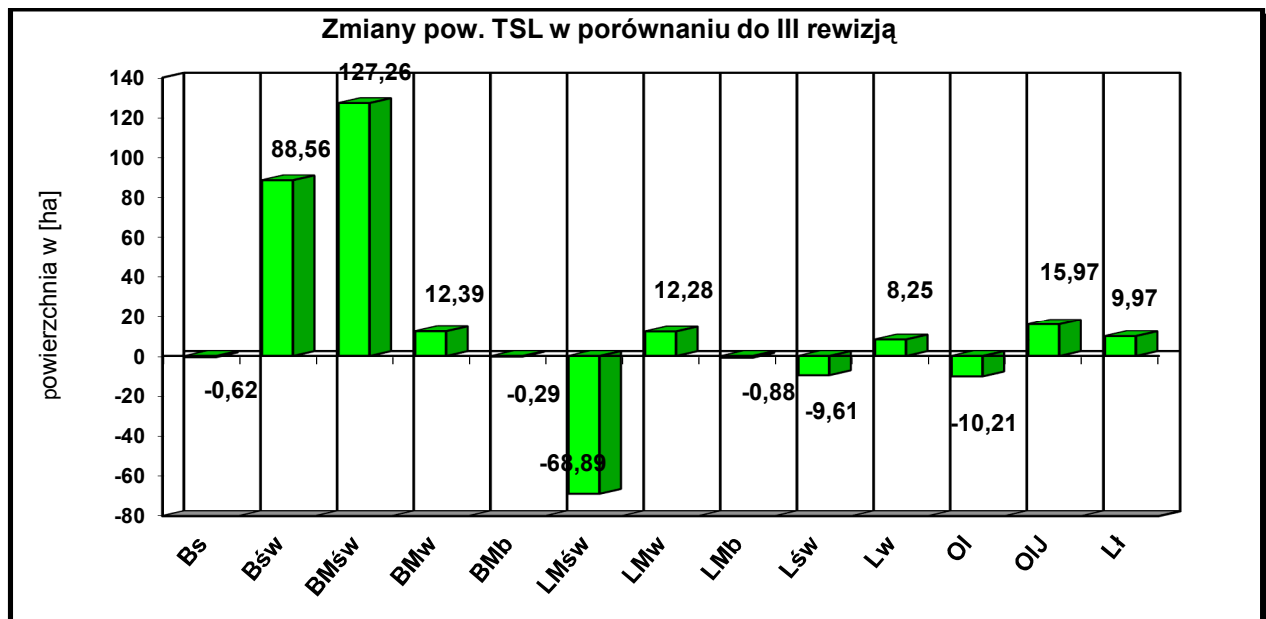
W Nadleśnictwie Zielona Góra wyodrębniono 13 typów siedliskowych lasu. Dominującym typem siedliskowym w nadleśnictwie jest bór świeży, który zajmuje 10857,06 ha (66,42%). Pod względem stopnia uwilgotnienia siedliska dominują siedliska świeże – 92,88%.

Siedliska w stanie naturalnym i zbliżonym do naturalnego zajmują około 79%, siedliska zniekształcone około 19%, zdegradowane 2%. Generalnie do siedlisk zniekształconych zaliczono siedliska na gruntach porolnych. Grunty porolne zajmują 1878,87 ha, (Nietków – 804,07 ha, Wilkanowo – 1074,80 ha).

Tabela 14. Porównanie aktualnej powierzchni typów siedliskowych z powierzchnią z III rewizji

Typ siedliskowy lasu	Nadleśnictwo				Różnica [ha]
	III rewizja		IV rewizja		
	Pow. w [ha]	%	Pow. w [ha]	%	
Bs	20,36	0,13	19,74	0,12	-0,62
Bśw	10768,50	66,65	10857,06	66,42	88,56
BMśw	3484,69	21,55	3611,95	22,10	127,26
BMw	109,44	0,68	121,83	0,75	12,39
BMb	4,01	0,02	3,72	0,02	-0,29
LMśw	683,84	4,23	614,95	3,76	-68,89
LMw	266,61	1,66	278,89	1,70	12,28
LMb	21,75	0,13	20,87	0,13	-0,88
Lśw	107,40	0,66	97,79	0,60	-9,61
Lw	123,43	0,76	131,68	0,81	8,25
OI	66,55	0,41	56,34	0,34	-10,21
OIJ	117,80	0,72	133,77	0,82	15,97
Lł	387,75	2,40	397,72	2,43	9,97
R-m	16162,13	100,0	16346,31	100,00	184,18

Różnice w udziale poszczególnych siedlisk w stosunku do poprzedniego planu powstały w wyniku przejęcia gruntów w stan posiadania oraz korekty siedlisk w trakcie taksacji. W trakcie prac terenowych zweryfikowano i zmieniono typy siedliskowe lasu w następujących oddziałach: 503g z LMśw na BMśw, 505k LMśw – Bśw, 507b,c LMśw – BMśw, 512a LMśw – BMśw, 513j LMśw – Bśw, 803h z Bśw - BMśw, 803m,n BMśw - LMśw, 805l BMśw - LMśw, 816a,b,c LMśw- BMśw, 829s Bśw – BMśw, 844o,r,s BMśw – LMśw, 845o,w BMśw – LMśw, 857a Bśw – BMśw, 858b Bśw – BMśw, 858c Bśw – LMśw, 873c BMśw – LMśw

1.3.7 Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych

Zgodnie z §10 IUL aktualizacji stref uszkodzeń przemysłowych nie przeprowadzono.

1.3.8 Gospodarcze typy drzewostanów i orientacyjne składy upraw

Zgodnie z protokołem z KZP przyjęto (w obu obrębach) jednakowe typy gospodarcze drzewostanów i ramowe składy gatunkowe odnowień dla poszczególnych typów siedliskowych lasu. Projektowane składy upraw należy traktować ramowo i uwzględniać przy odnowieniu warunki mikrosiedliskowe. W uzasadnionych przypadkach, dopuszcza się odstępstwa od podanych składów zgodnie z §30pkt 6d ZHL. Przy projektowaniu składów odnowień kierować się należy operatem glebowo-siedliskowym.

Do czasu ustąpienia choroby naczyniowej jesionu, w miejscach wzmożonego występowania choroby, unikać należy wprowadzania go do upraw. W zastępstwie jesionu wprowadzać gatunki tj. Wz, Db, OI, Św i inne.

Tabela 15. Porównanie GTD i orientacyjnych składów gatunkowych upraw przyjętych na lata 2010-2019 z poprzednim 10-leciem (2000-2009)

STL	IV rewizja (2011-2020 r.)		III rewizja (2001-2010 r.)	
	GTD	Orientacyjny skład gatunkowy upraw	GTD	Orientacyjny skład gatunkowy upraw
Bs	So	So 90, Brz i inne 10	So	So 80%, Brz i inne 20%
Bśw	So	So 80, Brz i inne 20	So	So 80%, Brz i inne 20%
BMśw	So	So 80, Dbb i inne 20	So	So 80%, Db i inne 20%
	Db So	So 60, Dbb 30 Bk i inne 10	Db-So	So 60%, Db 20%, Bk i inne 20%

BMw	So	So 70, Św i inne 30	So	So 70%, Db, Św i inne 30%
	Db So	So 70, Dbs i inne 30	Św-So	So 60%, Św 30%, Bk ,Db i inne 10%
BMb	Brz So	So 80, Brz i inne 20	Św-So	So 60%, Św 30%, Brz, Ol i inne 10%
LMśw	So Db	Dbb 50, So 30,Bk i inne 20	Db-So	So 50%, Db 30%, Md, Bk inne 20%
	So Bk	Bk 50, So 30, Dbb i inne 20	SoDb	Db 50%, So 30%, Bk, Md i inne 20%
LMw	So Db	Dbs 50, So 30, Św i inne 20	So Db	Db 50%, So 30%, Św i inne 20%
	Św Db	Dbs 60, Św 30, Ol i inne 10		
LMb	Brz Ol	Ol 70, Brzo i inne 30	Ol	Ol 70%, Brz, Św, So i inne 30%
Lśw	Db	Dbs 80, Gb i inne 20	Db	Db 80%, Bk i inne 20% Gb(w II p)
	Bk Db	Dbs 60, Bk 30, Md i inne 10	Bk Jd	Db 50%, Bk 30%, Lp, Kl, Md inne 20%
	Lp BK	Bk 50, Lp 30, Dbs i inne 20		
Lw	Js Db	Dbs 50, Js 30, Wz i inne 20	Js Db	Db 50%, Jś 30%,i inne 20%
Ol	Ol	Ol 90, Brzo i inne 10	OL	Ol 80%, Js, Brz, Św i inne 20%
OlJ	Ol	Js 60, Ol 30 Brzo i inne 10	Ol Js	Jś 60%, Ol 30%, Brz, Wz, Św, i inne 10%
Lł	Js Db	Dbs 50, Js 30, Ol i inne 20	Js Db	Db 40%, Jś 30%, Wz, Lp i inne 30%
	Db	Dbs 80, Wz i inne20	Db	Db30%,Wz20%,Wb20%,Tp20%,inne10%

W porównaniu z III rewizją rozbudowane zostały składy upraw, aby precyzyjniej dobrać główne gatunki drzew do warunków glebowych. Zachowana jest jednak ciągłość w dążeniu do osiągnięcia, zamierzonych w poprzednim planie u.l., celów gospodarczych.

Dla pasów biologicznych przyjęto następujące gospodarcze typy drzewostanów:

Bs, Bśw   Brz

Bw, BMw, LMw   Św Db Brz

BMśw, LMśw   Md Bk Db

W Programie ochrony przyrody zamieszczono docelowe składy gatunkowe drzewostanów na siedliskach przyrodniczych występujących w obszarze Natura 2000.

1.3.9 Charakterystyka bazy nasiennej nadleśnictwa

Genetyczne zróżnicowanie gatunków drzew tworzących las i dostosowanie ich do warunków panujących na obszarze występowania, ma zasadniczy wpływ na wielorakość funkcji jakie zgodnie z Ustawą o lasach ma on spełniać, tj. funkcje społeczne i produkcyjne. Zachowanie rodzimych populacji drzew, ich różnorodność to główny czynnik stworzenia regionalizacji leśnej Polski dla nasion i sadzonek.

Nadleśnictwo realizuje „Program zachowania leśnych zasobów genowych hodowli selekcyjnej drzew leśnych w Polsce na lata 1991-2010”.

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 25 października 2006 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wykazu, obszarów i mapy regionów pochodzenia

leśnego materiału podstawowego (Dz.U. 201, poz. 1481) Nadleśnictwo Zielona Góra położone jest w 357 regionie pochodzenia.

Nadleśnictwo rozwinęło własną bazę nasienną, na którą składają się: gospodarcze drzewostany nasienne (GDN), uprawy pochodne oraz bloki upraw pochodnych. Baza nasienne stanowi podstawę prowadzonej w nadleśnictwie produkcji szkółkarskiej.

Syntetyczne zestawienie obiektów bazy nasiennej w nadleśnictwie.

Tabela 16. Zestawienie obiektów bazy nasiennej w Nadleśnictwie Zielona Góra

Typ obiektu	Obręb Nietków		Obręb Wilkaowo		N-ctwo	
	liczba (poddz)	Pow w [ha]	liczba (poddz)	Pow w [ha]	liczba (poddz)	Pow w [ha]
Gospodarcze drzewostany nasienne - GDN	13	32,19	6	14,24	19	46,43
Uprawy pochodne	19	40,37	53	143,01	72	183,38

W nadleśnictwie wyznaczone są gospodarcze drzewostany nasienne. Zajmują łącznie powierzchnię 46,43 ha w 19 wydzieleniach. Większość z nich to drzewostany sosnowe.

Tabela 17. Zestawienie GDN wg gatunków

Gatunek	Nietków		Wilkanowo		Nadleśnictwo	
	wydziazenia szt.	ha	wydziazenia szt.	ha	wydziazenia szt.	ha
So	13	32,19	1	1,24	14	33,43
Md			2	6,34	2	6,34
Dbś			1	0,68	1	0,68
Brz			2	5,98	2	5,98
R-m	13	32,19	6	14,24	19	46,43

W ubiegłym 10-leciu w nadleśnictwie kontynuowano zakładanie bloków upraw pochodnych. Łączna powierzchnia założonych upraw pochodnych wynosi 183,62 ha.

Tabela 18. Bloki upraw pochodnych

Nr bloku	Gat.	Pow w ha	Lokalizacja		Uprawa pochodna		Pochodzenie Region Nadleśnictwo
			Obręb	Oddział	Ilość wydz.	Pow. w ha	
1	So	165,19	Nietków	621-624, 632, 633, 641	19	40,37	307 Nadleśnictwo Gubin
2	So	220,26	Wilkanowo	711-713, 727,728, 735-737	41	89,29	307 Nadleśnictwo Gubin
3	So	115,51	Wilkanowo	708, 709, 717, 718	7	41,27	307 Nadleśnictwo Gubin
4	Brz	15,79	Wilkanowo	956y,z,bx,cx,dx,fx,gx,ix,lx	5	12,45	353 N-ctwo Sulechów
Razem		516,75			72	183,38	

Lokalizacja GDN upraw pochodnych, została przedstawiona we „Wzorze nr 2” umieszczonym na końcu tabelarycznej części elaboratu.

Zapotrzebowanie na materiał sadzeniowy dla potrzeb nadleśnictwa pokrywane jest przez istniejącą szkółkę leśną zlokalizowaną w obrębie Wilkanowo w oddziale 957j,n o

powierzchni 9,89 ha. Szkółkę otaczają drzewostany sosnowe, brzozowe oraz d-stany z panującą So.we IIb, IVb klasy wieku.

1.3.10 Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego

1). Funkcje lasu i kategorie ochronności

Lasy Nadleśnictwa Zielona Góra pełnią szereg funkcji, które możemy podzielić na dwie zasadnicze grupy: funkcje naturalne, funkcje kształtowane.

Naturalne, wynikają z samego istnienia lasu; najczęściej różne funkcje z tej grupy występują jednocześnie, tworząc się niejako automatycznie. Ze względu na sposób ich świadczenia wyróżnia się: ochronne, biotyczne oraz produkcyjne i reprodukcyjne. Lasy Nadleśnictwa Zielona Góra spełniają następujące funkcje naturalne:

- ✓ Ochronne – ochrona różnorodności biologicznej, krajobrazu naturalnego, wody przed zanieczyszczeniem, gleb przed erozją, środowiska naturalnego przed hałasem, wiatrem, zapyleniem, funkcje historyczne, kulturowe, estetyczne, duchowe,
- ✓ Biotyczne - klimatyczne, rekreacyjne, turystyczne, retencyjne,
- ✓ Produkcyjne – produkcja biomasy i akumulacja energii, funkcje majątkowe i dochodowe, miejsca pracy, funkcje usług dla ludności.

Kształtowane, czyli wzmagane w określonym pożądanym kierunku różnymi metodami gospodarki leśnej i kształtowane na poziomie lokalnym, wojewódzkim i krajowym. Funkcje lasu dla nadleśnictwa wynikają z przepisów i zarządzeń, które zawarte są w Ustawie o lasach, Instrukcji urządzania lasu oraz innych przepisach prawnych.

2). Dominujące funkcje lasu w nadleśnictwie

Instrukcja urządzania lasu z 2003 r. wyróżnia, w zależności od funkcji lasu, trzy główne grupy lasów: rezerwatowe, ochronne i gospodarcze.

W części tabelarycznej zamieszczono tabelę III – powierzchniową i miąższościową tabelę klas wieku według głównych funkcji lasu i gatunków panujących.

Poniżej przedstawiono wykaz dominujących funkcji lasu nadleśnictwa [powierzchnia leśna zalesiona i nie zalesiona].

Tabela 19. Wykaz dominujących funkcji lasu

Dominująca funkcja lasu	Obręby				Nadleśnictwo	
	Nietków		Wilkanowo			
	Powierzchnia					
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
Rezerwaty	-	-	-	-	-	-
Lasy ochronne	6677,10	81,39	7560,26	92,85	14237,36	87,09
Lasy gospodarcze	1527,03	18,61	581,92	7,15	2108,95	12,91
Razem	8204,13	100,00	8142,18	100,00	16346,31	100,00

3).Lasy ochronne

W wyniku znacznych zmian w stanie posiadania i przyjęcia nowych gruntów z lasów miejskich opracowano nowy podział na lasy ochronne zgodnie z ustaleniami z nadleśnictwem i Wydziałem Urządzania Lasu i Stanu Posiadania RDLP w Zielonej Górze. Lokalizację lasów ochronnych przyjęto zgodnie z nową Decyzją Ministra Środowiska.

Tabela 20. Zestawienie powierzchni lasów ochronnych

Wyszczególnienie	Obwód Nietków. leśne zal. i nie zalesiona	Obwód Wilkanowo pow. leśna zal. i nie zalesiona	N-cwo Zielona Góra
1. Lasy glebochronne	27,73		27,73
2. Lasy wodochronne	252,79	7,27	260,06
3. Lasy wodochronne, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców	325,75	511,09	836,84
4. Cenne fragmenty rodzimej przyrody, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców		42,59	42,59
5. Lasy na stałych powierzchniach badawczych, położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców		328,08	328,08
6. Lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców	6070,83	6671,23	12742,06
Ogółem lasy ochronne	6677,10	7560,26	14237,36
Lasy gospodarcze	1527,03	581,92	2108,95
Ogółem grunty leśne	8204,13	8142,18	16346,31

Lokalizacja lasów ochronnych przedstawia się następująco:

Obwód Nietków

Glebochronne – 529j,k,l, 540a,b, 551a,b,c,560o,s,t, 575l,m,n,, 578a, 580a;

Wodochronne – 339-349, 529g,h, 539a-g, 560a,h,i,m,n, 575a-d, g-i, k,

Lasy wodochronne, położone w odległości do 10 km o granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców - 332-337, 352b, 353c-g, 354a, 355a, 356a, 357a, 358a,b, 359b-f, 365c,d, 366a,f-i, 367g,h, 368f-h, 369d-h, j,k,r, 403h-k, m, 404a,f-i, 405c,f, 406h,i, 409f,g,i, k,l,m,r, 413j,k, 417a,b,d-g, i,k,n,o,r,t,x,gx, 418c,f,m, 422c,d,h-l, o,r,s, 434c,j,k,n,p, 437d-i, l, t-ax, 475a-d, 582b,c, 583g, 593ax,bx,fx,gx, 595a,c,i, 608a,d,g,h, j-m, p, 618b,c,

Lasy położone w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców w granicach - 338r-w, y,z, 350-351, 352c-d, 353h, 354b-g, 355b-h, 356a-i, 357b-h, 358c-n, 359g-m, 360-365, 366j-n, 367i-o, 368a-d,i-o, 369a-c, i, l-p, s,t, 370-402, 403a-g, 404b,c, d, 405a,b,g-l, 406a-g, j-l, n, 407-408, 409d,j,n,o, p, s, t, 410-412, 413b-i, l,414-416, 417c,h,j,l,m,p,s,w,y-ax, cx-fx, 418a,b,d,g-l, p, 419-421, 422a,b,f,g,m,n, 423-433, 434b,d,g-i, l,m,o,s,t,x, 435-436, 437a-c,k,s,bx-fx, 438-

474, 475g-n, 476-500, 501w, 502-509, 510r,s, 511-515, 516a,c-l, p, ,t,x,y,ax,cx-fx, 581, 582a,d-h, 583a-f, h-l, 584-592, 593a-y, cx, 594, 595h, j-o, 596-607, 608t, y-lx, ox-xx, 609- 617, 618a, d-o, 619-661,

Obwód Wilkanowo

Wodochronne - 683h, 684a-d,

Lasy wodochronne, położone w odległości do 10 km o granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców - 701j, 709c, 724b-d, h,i, k,l, 725h-j, n, 726a-d, g,h,k, m-p, 765k, 802d-i, 806g,h, 807d-i, k-o, 808k, 825l,p, 829t-y, 841t,w,z,ax, 859c, 860b, 874k,l,n 882f,g, 883r, 884n,o, 886h,k, 890d,g, 891c, 899h,i,s-w, 909 b,l, 910i,j, 911 m-p, t,w, 920c,d,i, 925d,f,j,k,m,n, 932g,h, 935k,r,t,w, 940d,f, 946m,n, 947g,s,t, 949c, 954h-o, 956y,z bx,cx,fx, gx,ix,lx,mx, 957a-c, f-i, k-m, o-w, y, 958b,c,f-h, j,l-p, s, t-x, z,bx,dx-hx, 959b,d-k, o, r-z, bx,cx, 961a-c, 965d,f,h,i,r, 966i, 971l,m, 972r-t, z,ax, 973i-k, 974a-j, 975-979,

Lasy cenne fragmenty rodzimej przyrody, położone w odległości do 10 km o granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców - 833l,r, 870p,r, 872l,p, 873f-i, 874m,o,s, 882c,d,h,i,k, 883k,l,n, 855d, 943g, 944a

Lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych, położone w odległości do 10 km o granic administracyjnych liczących ponad 50 tys. mieszkańców - 689-692, 697-700,

704-708,

Lasy położone w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców w granicach - 662-665, 666a,h-k, m-r, 668g,h, 669a,b,f-h,j, 670b,i, 671-678, 679a,b,f-h,j,k, 680d,i-m, 681k-m, 688, 693-696, 701a-i, k, 702-703, 709a,b,d-i, 710-719, 723, 724a,g,j,m, o,p,s, 725a-g, k-m, 726f,i,j,l,r, 727-764, 765a-c,f-j,l-n, 766-801, 802a-c,j-s, 803-805, 806a, b-f, i,j, 807a-c,p-s, 808b, c-j, l-n, 809-812, 813a-d, 815-818, 824, 825a-f, h-j, m-o,r, x-jx, 826-828, 829a,c-s, z, bx, dx, fx, 833a-k,m-p, 834-840, 841a-s, x, y, 842-854, 855a-c, f-o, 856-858, 859a,b,d,g-p, 860a,d-k, 861-869, 870a-o,s,w-x, 871, 872a,c,d-k,m-o,r,t, 873a-d, j-m, 874a-j, p,r,t, 875-881, 882a,b,j,m,n,p,r,s, 883a-j, m,o,p, 884a-m, 885, 886a-d, g,j,l,m, 887-889, 890a-c, f,h, 891a,b,d-m, 892-898, 899a-g, j-n, r,x,y, ax-nx, 900-908, 909a,c-k, m, 910a-g, l-s, 911a-l, r,s, 912, 912A, 912B, 913-919, 920a,b,f-h, j-m, 921-924, 925a-c, g,i,l, 926, 926A, 926B, 927-931, 932a-f, i,j, 933, 934, 935a-j, l-p, s, 936, 936A, 936B, 936C, 936D, 937-939, 940a-c, g-i, 941, 942, 943a-f, 944b-n, 945, 945A, 946a-h, l, 947c-f, l,r, w-z, 948, 949a,b,d-h, k,m-r, 950, 951-953, 954a,c-g, 955, 956a-r, t, 960, 961f-j, l-n, r-t, y,cx-fx, hx, 962-964, 965a,c,g,l-p, 966a-h, j-p, 967, 968a-k, r-gx, 969, 970, 971a-k, 972a-p, w, 973a-h, 974.

1.3.11 Walory przyrodnicze

Szczegółowe omówienie walorów przyrodniczych oraz form ochrony przyrody w Nadleśnictwie Zielona Góra, znajduje się w „Programie Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa”. W elaboracie temat ten zostanie zasygnalizowany w formie skróconej.

Tabela 21. Obiekty chronione na terenie Nadleśnictwa Zielona Góra.

Rodzaj obiektu	Liczba	Powierzchnia [ha]*	Powierzchnia [%]**
1	2	3	4
Obszary chronionego krajobrazu	3	6559	37,86

Obszary Natura 2000 istniejące	1	633,46	3,66
Obszary Natura2000 projektowane	1	624,47	3,60
Pomniki przyrody	39	-	-
Powierzchniowe pomniki przyrody	7	46,42	0,27
Użytki ekologiczne	5	150,92	0,87

* - zarządzie nadleśnictwa

** - w stosunku do ogólnej w zarządzie nadleśnictwa

1).Obszary chronionego krajobrazu:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Krośnieńska Dolina Odry
- Obszar Chronionego Krajobrazu Wzniesienia Zielonogórskie
- Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Śląskiej Ochli

2).Obszary Natura 2000

- PLB 080004 Dolina Środkowej Odry – obszar ptasi zatwierdzony przez Komisję Europejską
- PLH 080028 Krośnieńska Dolina Odry – obszar proponowany przez organizacje pozarządowe w ramach tzw. Shadow List, przeznaczony do konsultacji społecznych.

Na terenie Nadleśnictwa Zielona Góra zinwentaryzowano siedliska przyrodnicze na obszarze 563,93 ha w obu obrębach.

Tabela 22. Wykaz siedlisk przyrodniczych w Nadleśnictwie Zielona Góra.

Siedlisko przyrodnicze		Powierzchnia siedliska	Stan siedliska		
Kod	Nazwa		A	B	C
2330	Wydmy śródłądowe z murawami napiaskowymi (<i>Corynephorus, Agrostis</i>)	4,23		2,68	1,55
3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion, Potamion</i>	16,93		16,93	
4030	Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion, Pohlio-Callunion, Calluno-Arctostaphylion</i>)	8,09		0,10	7,99
6120*	Cieptolubne, śródłądowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)	0,23		0,04	0,19
6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	5,83		4,93	0,90
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	2,12			2,12
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	1,05		0,8	0,25
9110	Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagetum</i>)	25,66	5,37	16,38	3,91
9170	Grąd środkowoeuropejski (<i>Galio-Carpinetum</i>)	75,60	6,35	46,51	22,74

9190	Pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (<i>Betulo-Quercetum</i>)	81,20		51,89	29,31
91E0*	Łęg jesionowo-olchowy (<i>Fraxino-Alnetum</i>)	205,67		142,08	63,59
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe <i>Ficario-Ulmetum</i>	130,88	38,98	86,77	5,13
91T0	Sosnowy bór chrobotkowy <i>Cladonio-Pinetum</i>	6,44		2,14	4,30
Razem		563,93	50,70	371,25	141,98

*-siedliska priorytetowe

3). Pomniki przyrody

Na gruntach Nadleśnictwa Zielona Góra znajduje się 46 pomników przyrody, w tym:

- 30 pojedynczych drzew
- 7 skupisk drzew
- 1 stanowisko bluszczu pospolitego
- 1 głąz narzutowy
- 7 pomników ochrony powierzchniowej.

4). Użytki ekologiczne

- Międzywale I
- Międzywale II
- Konwalie
- Dereniówka
- Dober

1.3.12 Zagrożenia środowiska przyrodniczego

Lasy Nadleśnictwo Zielona Góra położone są w sąsiedztwie ośrodków miejskich (Zielona Góra, Czerwieńsk). Powoduje to szereg istotnych zagrożeń dla elementów środowiska przyrodniczego. Wśród nich wyróżniamy zagrożenia:

- ✓ biotyczne - owady, grzyby pasożytnicze, zwierzyna płowa
- ✓ abiotyczne - susze, silne wiatry, przymrozki wczesne i późne, okiść
- ✓ antropogeniczne – pożary, zaśmiecanie lasu, intensywna penetracja terenów leśnych przez turystów i zbieraczy runa, urbanizacja terenu

Szczegółowe omówienie występujących zagrożeń zawarte zostało w części czwartej elaboratu, w rozdziałach: „Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu” i „Plan ochrony przeciwpożarowej” oraz w POP.

1.4 CHARAKTERYSTYKA WARUNKÓW EKONOMICZNYCH NADLEŚNICTWA

1.4.1 Krótka charakterystyka ekonomiczna regionu

Dane dotyczące powierzchni lasów znajdujących się w terytorialnym zasięgu Nadleśnictwa zostały zawarte we Wzorze nr 7, który został zamieszczony na początku niniejszego opisu.

Nadleśnictwo Zielona Góra położone jest w regionie o charakterze przemysłowo-rolniczym, z wyraźnie zaznaczającymi się funkcjami turystyczno-usługowymi. Teren nadleśnictwa jest terenem o znacznym bogactwie przyrodniczym i wspaniałym miejscem wypoczynku. Sprzyja temu zarówno wspaniała przyroda jak i rozbudowana baza turystyczna.

W obszarze terytorialnego zasięgu znajdują się miasta: Zielona Góra, Czerwieńsk oraz osady o charakterze miejskim Świdnica i Przylep. Są one głównymi ośrodkami przemysłowymi regionu.

Plany przestrzennego zagospodarowania gmin, w pełni uwzględniają gospodarkę leśną i nie występują w nich elementy zagrażające środowisku leśnemu. W planach tych znajdują się zapisy ustalające zakaz przeznaczenia użytków leśnych na cele nieleśne. Zakaz lokalizacji na terenach lasów jakichkolwiek obiektów nie związanych z gospodarką leśną.

Na terenie nadleśnictwa działa kilka tysięcy podmiotów gospodarczych. Głównym ośrodkiem przemysłowym jest miasto Zielona Góra, gdzie znajdują się urzędy, placówki handlowe oraz zakłady przemysłowe. Elementem sprzyjającym rozwojowi regionu jest bliskość granicy państwowej z Niemcami.

Prace związane z pozyskaniem, zrywką, wywozem, hodowlą i ochroną wykonywane są przez Zakłady Usług Leśnych (ZUL), które tworzą byli robotnicy stali i sezonowi nadleśnictwa oraz bezrobotna ludność wiejska. Rokrocznie nadleśnictwo ogłasza przetargi na wykonywanie prac leśnych, w których uczestniczą Zakłady Usług Leśnych.

1.4.2 Charakterystyka kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Zielona Góra liczy 30619 ha, w którym lesistość jest znaczna i wynosi 57,90%. Lasy nadleśnictwa składają się ze 130 kompleksów leśnych. Odległość pomiędzy zewnętrznymi skrajami najdalej wysuniętych kompleksów z północy na południe wynosi 25 km, w kierunku wschód – zachód 19 km. Specyfiką nadleśnictwa (jak i innych nadleśnictw obszaru Borów Zielonogórskich) jest małe rozdrobnienie kompleksów leśnych. Największą powierzchnię zajmuje główny kompleks leśny stanowiący ponad 90% powierzchni będącej w zarządzie nadleśnictwa, w którym zlokalizowano oba obręby leśne. Pod względem liczby przeważają zdecydowanie kompleksy o powierzchniach od 1 ha do 20 ha – jest ich łącznie 121. Oprócz lasów będących w zarządzie Lasów Państwowych, w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa znajdują się lasy innych form własności (osób fizycznych i prawnych o łącznej powierzchni 777 ha.

Tabela 23. Liczba i wielkość kompleksów leśnych

Obręb	Wielkość kompleksu (ha)	Liczba kompleksów
Obręb Nietków	do 20,00	49
	20,01-100,00	2
	100,01-500,00	1
	500,01-2000,00	-
	powyżej 2000,00	1
Obręb Wilkanowo	do 20,00	72
	20,01-100,00	1
	100,01-500,00	3
	500,01-2000,00	-
	powyżej 2000,00	1
Nadleśnictwo	do 20,00	121
	20,01-100,00	3
	100,01-500,00	4
	500,01-2000,00	-
	powyżej 2000,00	2
	Ogółem	130

Wśród gruntów nadleśnictwa, poza wyłączonymi terenami komunikacyjnymi, znajdują się enklawy i półenklawy niekiedy głęboko wcinające się w tereny leśne. Wykaz wraz z lokalizacją i powierzchnią istniejących enklaw i półenklaw przedstawiono poniżej:

Łężyce	oddz. 429, 425, 441, 448,	19,00 ha
Płoty	oddz. 593	3,00 ha
Czerwieńsk	oddz. 469, 477, 478,	11,50 ha
Suduł	oddz. 508, 509,	15,00 ha
Leśniów Wielki	oddz. 526, 528,	32,00 ha
Leśniów Mały	oddz.. 559	
1,00 ha		
Przylep	oddz. 634, 635, 660,	13,50 ha
Słone	oddz. 856, 857, 873, 881, 882, 774, 775,	34,00 ha
Drzonów	oddz. 723, 724,	25,50 ha
Wilkanowo	oddz. 837, 838, 839, 902, 915, 851, 866,	
	867, 868, 847, 863, 865,	70,00 ha
Świdnica	oddz. 956,	2,00 ha
Zielona Góra	oddz. 766, 790, 835, 861, 862,	17,00 ha

Na znacznej części długości granic nadleśnictwo sąsiaduje z użytkami rolnymi wsi oraz z osiedlami mieszkalnymi. Sąsiedztwo takie daje możliwość niszczenia i przemieszczania znaków granicznych przy pracach polowych. Do obowiązków nadleśnictwa należy utrzymywanie aktualnej dokumentacji prawnej związanej ze stanem posiadania i ze zmianami w rodzaju użytkowania gruntów, ochrona znaków granicznych oraz znaków pomiarowych, położonych na terenie Lasów Państwowych. W razie zniszczenia lub przesunięcia znaków granicznych i geodezyjnych, do ich wznowienia uprawniona jest wyłącznie służba geodezyjna.

Lasy dużych kompleksów leśnych są dostępne dzięki istniejącej sieci utwardzonych dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich. Wraz drogami leśnymi tworzą system transportowy nadleśnictwa. Drogi leśne w dużej części nie są utwardzone i w okresie wiosenno-jesiennym są nieprzejezdne. Do wielu niewielkich kompleksów leśnych dostęp jest utrudniony lub wręcz niemożliwy. Jedyne drogi wywozowe przebiegają przez grunty osób prywatnych, które często nie wyrażają zgody na podwóz drewna lub nawet zrywkę przez ich teren. Istniejąca sieć dróg leśnych jest wystarczająca, ale intensywność cięć zakładana w planie urządzenia lasu wymusi konieczność budowy nowych i przebudowy (modernizacji – utwardzania, odwodnienia i poszerzania) dróg istniejących. Duże obciążenie wywozem drewna przypada na rejony lasu, w których dotychczas był on niewielki z uwagi na wiek drzewostanów. Nadleśnictwo posiada składy drewna, które zlokalizowane są przy drogach wywozowych z głównych kompleksów leśnych lub wewnątrz kompleksów przy drogach leśnych utwardzonych.

Przez obszar terytorialnego zasięgu nadleśnictwa biegną następujące ważniejsze drogi

1. Droga krajowa nr 27 Zielona Góra - Żary
2. Droga krajowa nr 32 Zielona Góra – Krosno Odrzańskie
3. Droga wojewódzka nr 279 Nietków – Świdnica - Ochla
4. Droga wojewódzka nr 280 Zielona Góra – Czerwieńsk - Brody
5. Droga wojewódzka nr 281 Zielona Góra – Wysokie

Poza wymienionymi głównymi drogami istnieje gęsta sieć dróg lokalnych różnej szerokości i jakości nawierzchni, łącząca poszczególne miejscowości i przysiółki.

Przez teren Nadleśnictwa Zielona Góra przebiegają następujące linie kolejowe:

- linia kolejowa: Zielona Góra – Czerwieńsk - Ciemnice

- linia kolejowa: Zielona Góra – Letnica – Nowogród Bobrzański

1.4.3 Pozostałe czynniki wpływające na stopień trudności gospodarczych nadleśnictw

Nadleśnictwo Zielona Góra prowadząc gospodarkę leśną boryka się również z wieloma problemami. Większość z nich wynika z uwarunkowań antropogenicznych (zagrożenia wynikające z działalności człowieka) i klimatycznych niezależnych od nadleśnictwa.

Nadleśnictwo jest narażone na niekontrolowaną działalność ludzką. Istnienie dużych aglomeracji miejskich (Zielona Góra, Czerwieńsk) oraz licznych wsi w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa powoduje dużą penetrację lasów przez mieszkańców. Stwarza to potencjalnie zagrożenia, z których najgroźniejsze są pożary (możliwość podpalenia), kradzieże drewna i zaśmiecanie lasu. Rozbudowa tras komunikacyjnych przecinających kompleksy leśne, utrudnia dostęp do lasu, rozszerza obszar objęty niekorzystnym oddziaływaniem wzrastającego ruchu samochodowego.

Ważnym czynnikiem wpływającym na trudności gospodarcze są pojawiające się na tym terenie huraganowe wiatry powodujące znaczne szkody w drzewostanach.

Na terenie nadleśnictwa szkody powodowane przez zwierzynę leśną w uprawach i młodnikach utrzymują się na poziomie gospodarczo znośnym.

1.4.4 Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej

Zgodnie z postanowieniem NTG nie opracowano tabeli XIXa i XIXb. Danych dotyczących wartości majątku nadleśnictwa nie wpisano, ponieważ nie jest dostępny odpowiedni program komputerowy wyceny wartości drzewostanów.

1.5 CHARAKTERYSTYKA STANU LASU I ZASOBÓW DRZEWNYCH

1.5.1 Ocena możliwości produkcyjnych na podstawie zestawień końcowych

W części tabelarycznej niniejszego elaboratu zostały zamieszczone następujące tabele, które charakteryzują możliwości produkcyjne lasów Nadleśnictwa Zielona Góra:

- ✓ Tabela nr II - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji;
- ✓ Tabela nr III - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych funkcji lasu i gatunków panujących;
- ✓ Tabela nr IV - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących;
- ✓ Tabela nr Va - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu;
- ✓ Tabela nr Vb - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu;
- ✓ Tabela nr VI - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności;
- ✓ Tabela nr VII - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg stref uszkodzenia lasu i gatunków panujących;
- ✓ Tabela nr VIIIa - Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia – przyrost tablicowy.

1.5.2 Struktura gatunkowa w ramach typów siedliskowych las

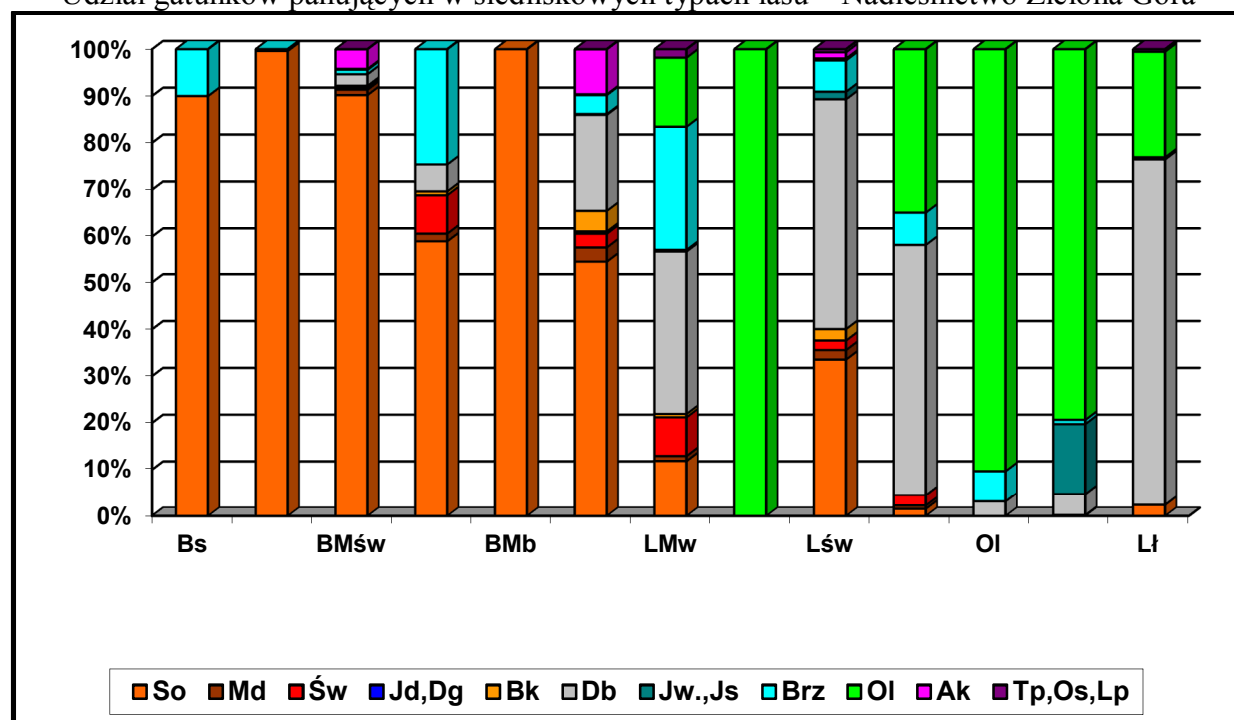
Poniżej przedstawiono zestawienie powierzchni i typów siedliskowych lasu według gatunków panujących na podstawie tabeli nr IV oraz wykresy obrazujące udział gatunków panujących w typach siedliskowych lasu nadleśnictwa na powierzchni leśnej.

Tabela 24. Udział powierzchniowy gatunków panujących według siedliskowych typów lasu (wg tabeli IV – powierzchnia leśna zalesiona)

STL	So, Soc, Sow	Md	Św	Jd Dg	Bk	Db, Dbs, Dbb, Dbc	Jw. Js	Gb	Brz	OI	Ak	Tp, Os, Lp	Razem
Obręb Nietków [ha]													
Bs									1,75				1,75
Bśw	5459,38	4,44			1,38	3,99			5,95		1,36		5476,50
BMśw	1712,30	26,67	1,91		10,68	53,42			8,39		101,41		1914,78
BMw	0,20		0,86			0,84			0,64				2,54
BMb	3,02												3,02
LMśw	103,07	6,93	13,57		21,87	34,75	1,01		5,98		13,69		200,87
LMw	8,18	1,77	1,30			17,90			1,53	14,92			45,60
LMb										10,76			10,76
Lśw	1,14					2,24							3,38
Lw	0,97	0,94	0,75			17,33			0,95	29,85			50,79
OI										33,60			33,60
OIJ							2,13			60,69			62,82
Lł	9,51					292,70	0,20	2,52	1,61	89,11		2,07	397,72
R-m	7297,77	40,75	18,39		33,93	423,17	3,34	2,52	26,80	238,93	116,46	2,07	8204,13

STL	So, Soc, Sow	Md	Św	Jd Dg	Bk	Db, Dbs, Dbb, Dbc	Jw. Js	Gb	Brz	OI	Ak	Tp, Os, Lp	Razem
Obręb Wilkanowo [ha]													
Bs	17,99												17,99
Bśw	5329,93	3,91	2,47	0,97	2,39	17,19			3,84		19,86		5380,56
BMśw	1542,63	16,14	9,80	1,92	8,58	34,33			25,44	7,31	50,72	0,30	1697,17
BMw	72,19	2,08	9,24		0,57	5,97			29,24				119,29
BMb	0,70												0,70
LMśw	230,02	12,98	3,62	3,37	5,26	92,60			19,52	0,80	45,91		414,08
LMw	24,44	0,92	22,04		1,60	81,37	1,35		71,29	25,03		5,25	233,29
LMb										10,11			10,11
Lśw	31,72	2,08	1,51		2,41	46,17	1,60		6,57	0,41	1,30	0,64	94,41
Lw	1,07		2,26			53,42			8,14	16,00			80,89
OI									3,79	18,95			22,74
OIJ	0,27					6,00	17,86		1,19	45,63			70,95
R-m	7250,96	38,11	50,94	6,26	20,81	337,05	20,81		169,02	124,24	117,79	6,19	8142,18
Nadleśnictwo [ha]													
Bs	17,99								1,75				19,74
Bśw	10789,31	8,35	2,47	0,97	3,77	21,18			9,79		21,22		10857,06
BMśw	3254,93	42,81	11,71	1,92	19,26	87,75			33,83	7,31	152,13	0,30	3611,95
BMw	72,39	2,08	10,10		0,57	6,81			29,88				121,83
BMb	3,72												3,72
LMśw	333,09	19,91	17,19	3,37	27,13	127,35	1,01		25,50	0,80	59,60		614,95
LMw	32,62	2,69	23,34		1,60	99,27	1,35		72,82	39,95		5,25	278,89
LMb										20,87			20,87
Lśw	32,86	2,08	1,51		2,41	48,41	1,60		6,57	0,41	1,30	0,64	97,79
Lw	2,04	0,94	3,01	70,75					9,09	45,85			131,68
OI									3,79	52,55			56,34
OIJ	0,27					6,00	19,99		1,19	106,32			133,77
Lł	9,51					292,70	0,20	2,52	1,61	89,11		2,07	397,72
R-m	14578,73	78,86	69,33	77,01	54,74	689,47	24,15	2,52	195,82	363,17	234,25	8,26	16346,31

Udział gatunków panujących w siedliskowych typach lasu – Nadleśnictwo Zielona Góra

Na siedliskach borowych i LMśw gatunkiem panującym jest w większości sosna. Na LMw, Lśw, Lw, Lł najwięcej jest drzewostanów z panującym dębem ok. 56% powierzchni. Siedliska wilgotne zdominowane są przez drzewostany z panującą olchą, brzozą. Struktura gatunkowa wymaga dalszej korekty w ramach kontynuacji użytkowania rębego oraz regulacji składu gatunkowego w cięciach pielęgnacyjnych

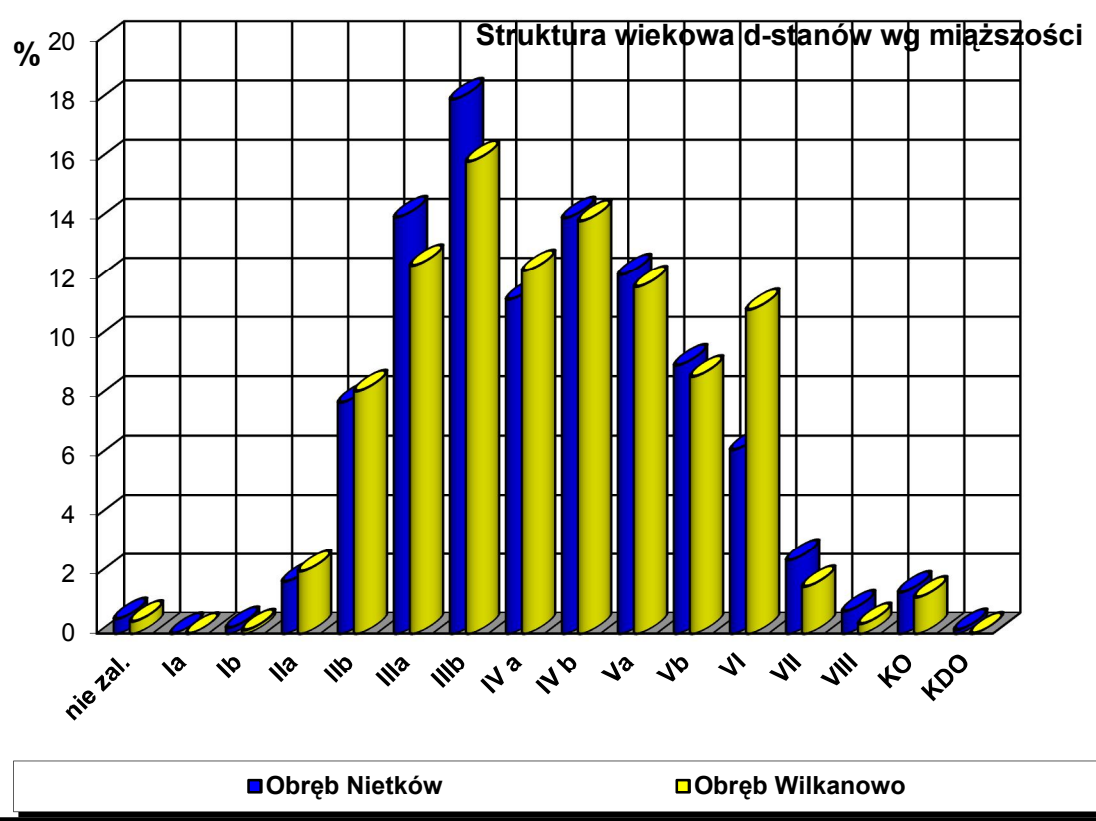
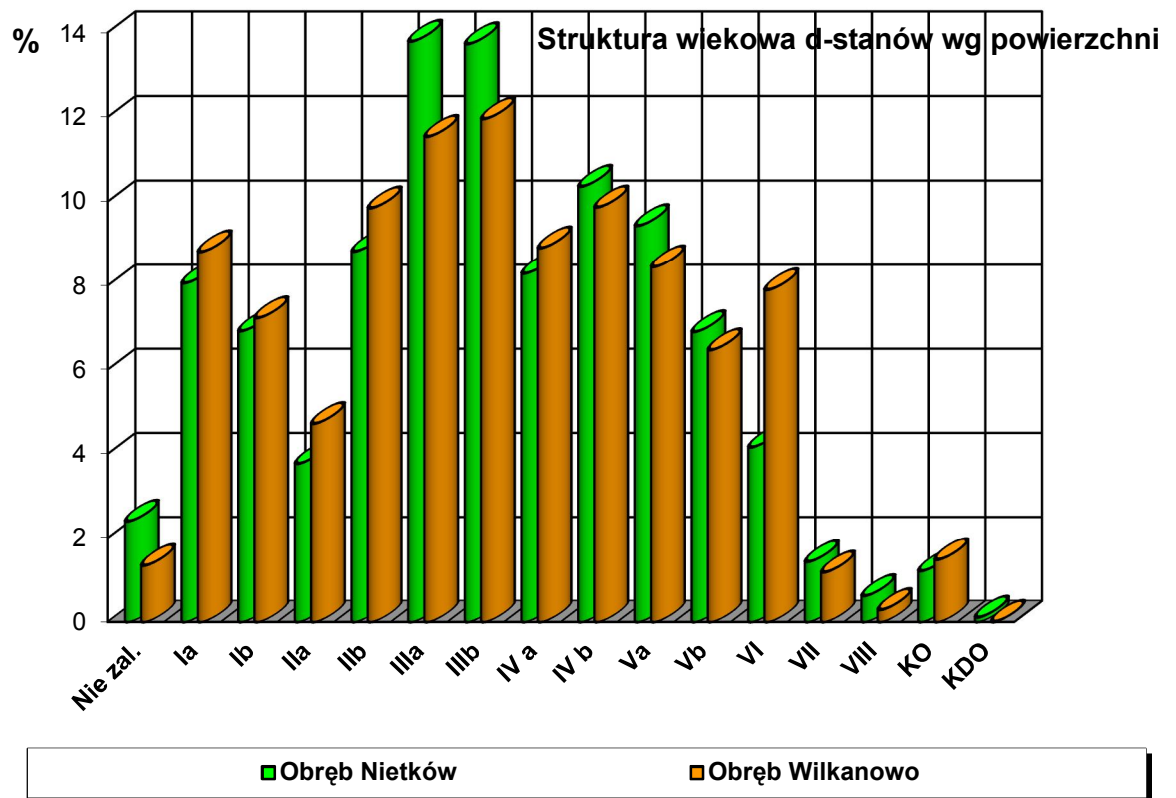
1.5.3 Powierzchniowy i miąższościowy udział drzewostanów w klasach wieku

1). Struktura wiekowa drzewostanów

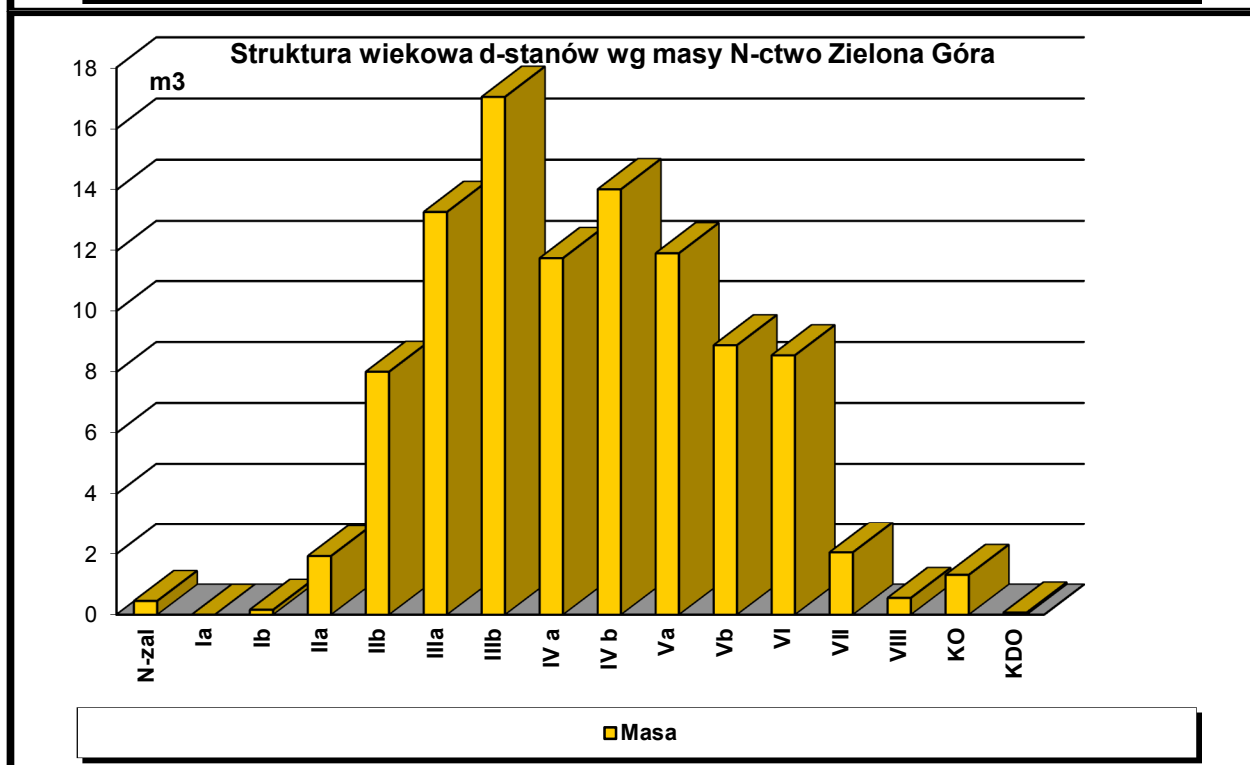
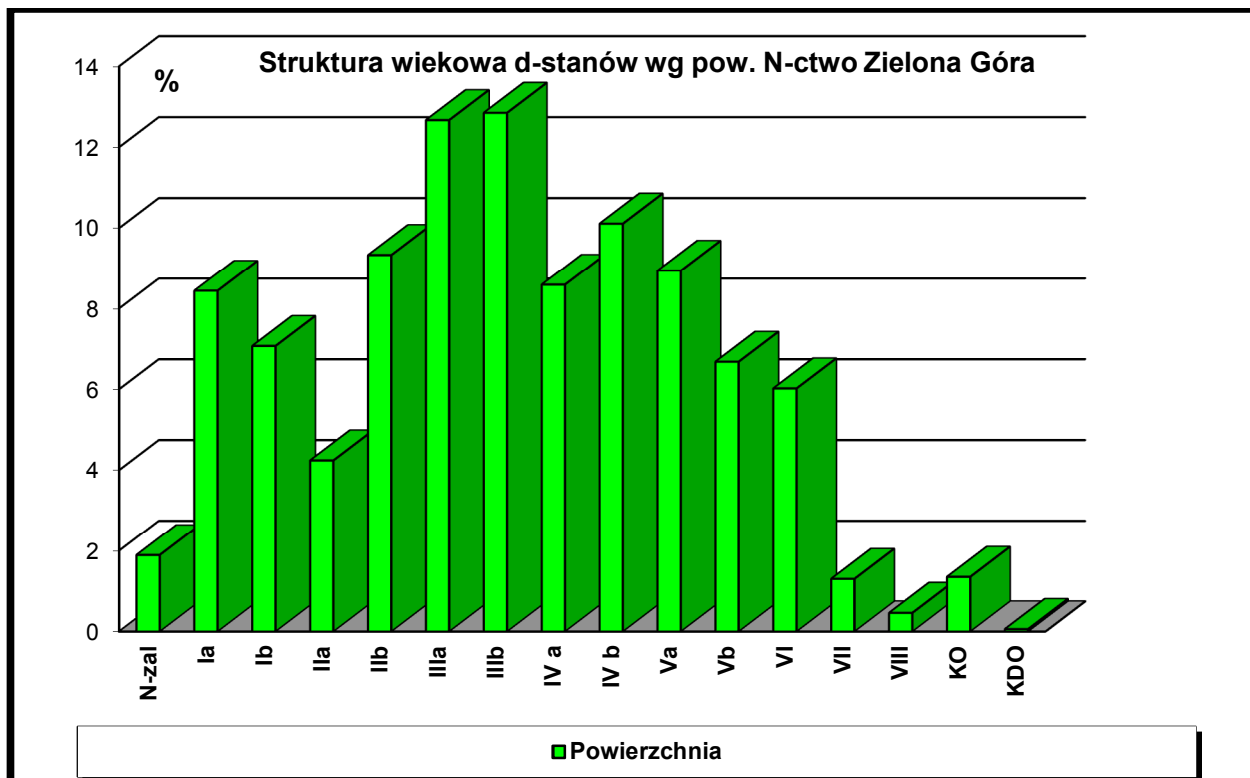
Powierzchniowy i masowy udział gatunków panujących w N-ctwie Zielona Góra na podstawie tabeli III przedstawiono poniżej:

Tabela 25. *Udział powierzchniowy i miąższościowy drzewostanów w klasach i podklasach wieku.*

Klasa wieku	Obręb Nietków				Obręb Wilkanowo				N-ctwo Zielona Góra			
	ha	%	m ³	%	ha	%	m ³	%	ha	%	m ³	%
Plaż												
Hal. zręby	113,33	1,38	870	0,05	91,20	1,12	407	0,03	204,53	1,25	1277	0,04
W pr. ubocz.	3,08	0,00			0,62	0,00			3,70	0,02		
Pozostałe	83,55	1,02	1124	0,07	18,25	0,22	137	0,01	101,80	0,62	1261	0,04
Przestoje			6456	0,38			6109	0,37			12565	0,37
Ia	661,65	8,06	85	0,00	717,15	8,81	15	0,00	1378,80	8,44	100	0,00
Ib	567,67	6,92	3470	0,20	588,47	7,23	2015	0,12	1156,14	7,07	5485	0,16
IIa	308,88	3,77	30140	1,76	384,05	4,72	35030	2,11	692,93	4,24	65170	1,93
IIb	723,23	8,82	133785	7,82	802,15	9,85	136355	8,20	1525,38	9,33	270140	8,01
IIIa	1130,86	13,79	241115	14,09	939,93	11,54	206930	12,45	2070,79	12,67	448045	13,28
IIIb	1126,01	13,73	309350	18,07	973,67	11,96	265465	15,97	2099,68	12,85	574815	17,04
IVa	679,76	8,29	193135	11,29	724,28	8,90	203965	12,27	1404,04	8,59	397100	11,77
IVb	849,41	10,36	240715	14,06	803,24	9,87	232085	13,96	1652,65	10,11	472800	14,02
Va	773,87	9,43	207550	12,13	688,15	8,45	194810	11,72	1462,02	8,94	402360	11,93
Vb	565,73	6,90	155210	9,07	526,57	6,47	144445	8,69	1092,30	6,68	299655	8,88
VI	340,90	4,16	106635	6,23	643,28	7,90	181930	10,94	984,18	6,02	288565	8,55
VII	116,88	1,43	42635	2,49	95,80	1,18	26500	1,59	212,68	1,30	69135	2,05
VIII i star.	51,12	0,62	13035	0,76	23,73	0,29	5510	0,33	74,85	0,46	18545	0,55
KO	99,33	1,21	23995	1,40	120,71	1,48	20405	1,23	220,04	1,35	44400	1,31
KDO	8,87	0,11	2165	0,13	0,93	0,01	150	0,01	9,80	0,06	2315	0,07
R-m	8204,13	100,00	1711470	100,00	8142,18	100,00	1662263	100,00	16346,31	100,00	3373733	100,00

Na podstawie zobrazowanych danych widać, że rozkład powierzchniowy w klasach wieku odbiega od układu normalnego. Największy udział stanowi IIIa, IIIb, IVb klasa wieku, która stanowi łącznie 35,63% powierzchni i 44,34% zasobności. Pozytywnym zjawiskiem jest wzrost Ia klasy wieku. Rozkład zapasu w poszczególnych podklasach wieku oraz duży udział drzewostanów w klasie odnowienia stwarza gwarancje zachowania ciągłości lasu.

2) Kategoria drzewostanów

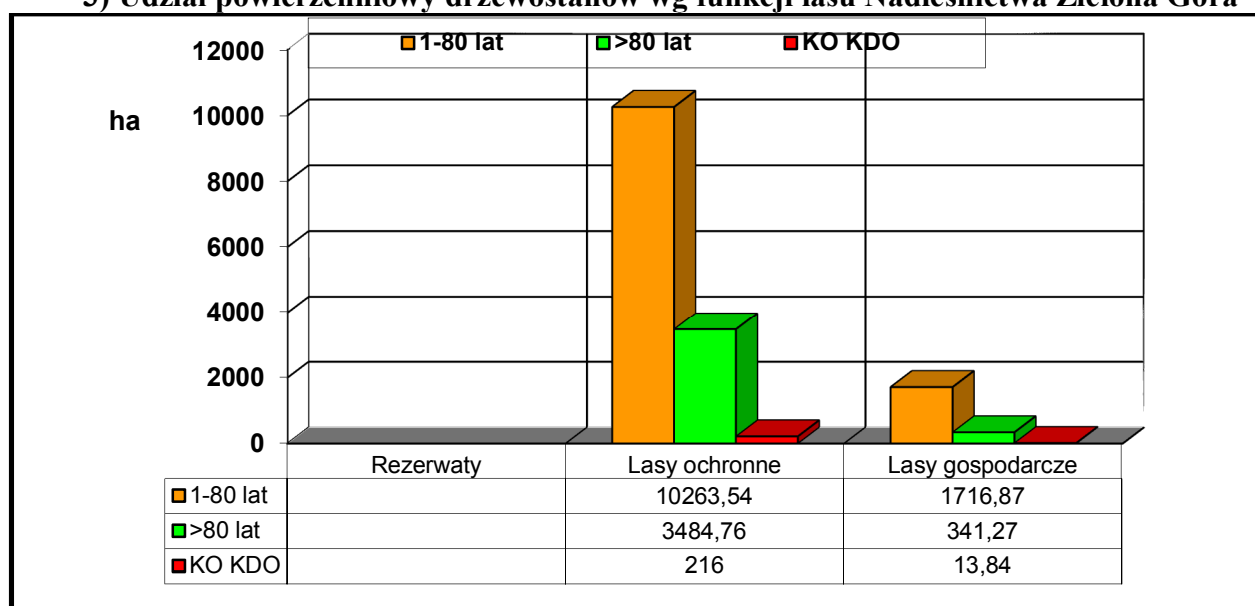
Powierzchniowy udział poszczególnych kategorii drzewostanów pod względem ich dojrzałości rębnej jest następujący [pow. leśna zalesiona]:

Tabela 26. Kategoria drzewostanów

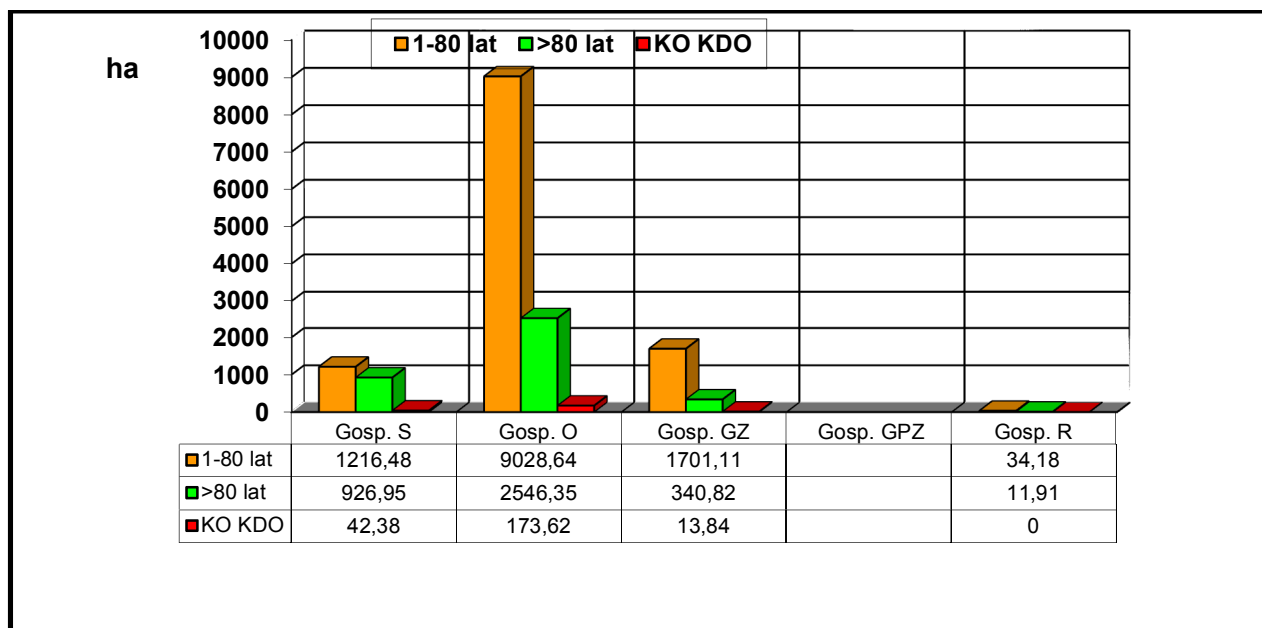
Drzewostany	Obręb Nietków		Obręb Wilkanowo		Nadleśnictwo Zielona Góra	
	ha	%	ha	%	ha	%
Bliskorębne i młodsze	6028,94	75,32	5887,38	73,30	11916,32	74,31
Rębne	1455,63	18,19	1256,23	15,64	2711,86	16,91
Przeszlórębne	411,40	5,14	766,86	9,55	1178,26	7,35
Klasy odnowienia	99,33	1,24	120,71	1,50	220,04	1,37
Klasy do odnowienia	8,87	0,11	0,93	0,01	9,80	0,06
Razem	8004,17	100,0	8032,11	100,0	16036,28	100,0

Z powyższego zestawienia wynika, że blisko 25,69% drzewostanów w Nadleśnictwie Zielona Góra osiągnęło dojrzałość rębną

3) Udział powierzchniowy drzewostanów wg funkcji lasu Nadleśnictwa Zielona Góra

4). Udział powierzchniowy drzewostanów w gospodarstwach N-ctwa Zielona Góra

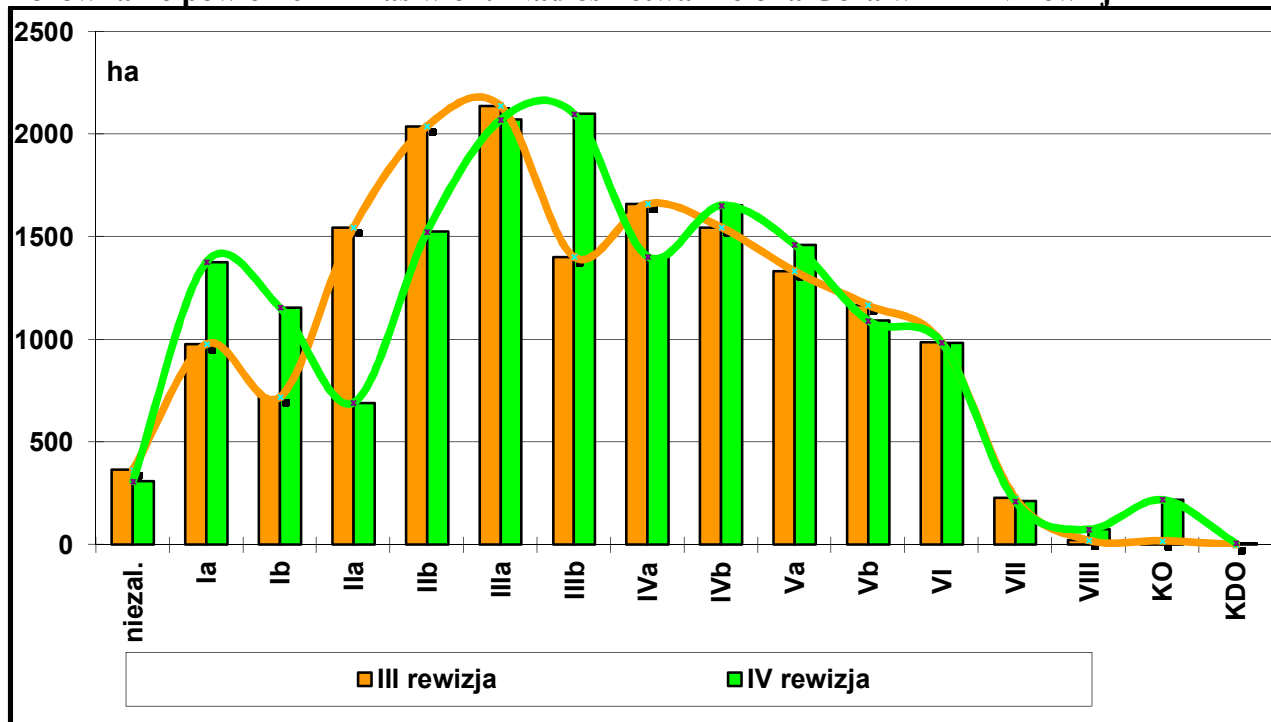
1.5.4 Porównanie udziału pow. i masowego z III rewizją PUL

Tabela 27. Zestawienie porównawcze powierzchni i zasobności w klasach wieku wg III i IV rewizji w Nadleśnictwie Zielona Góra:

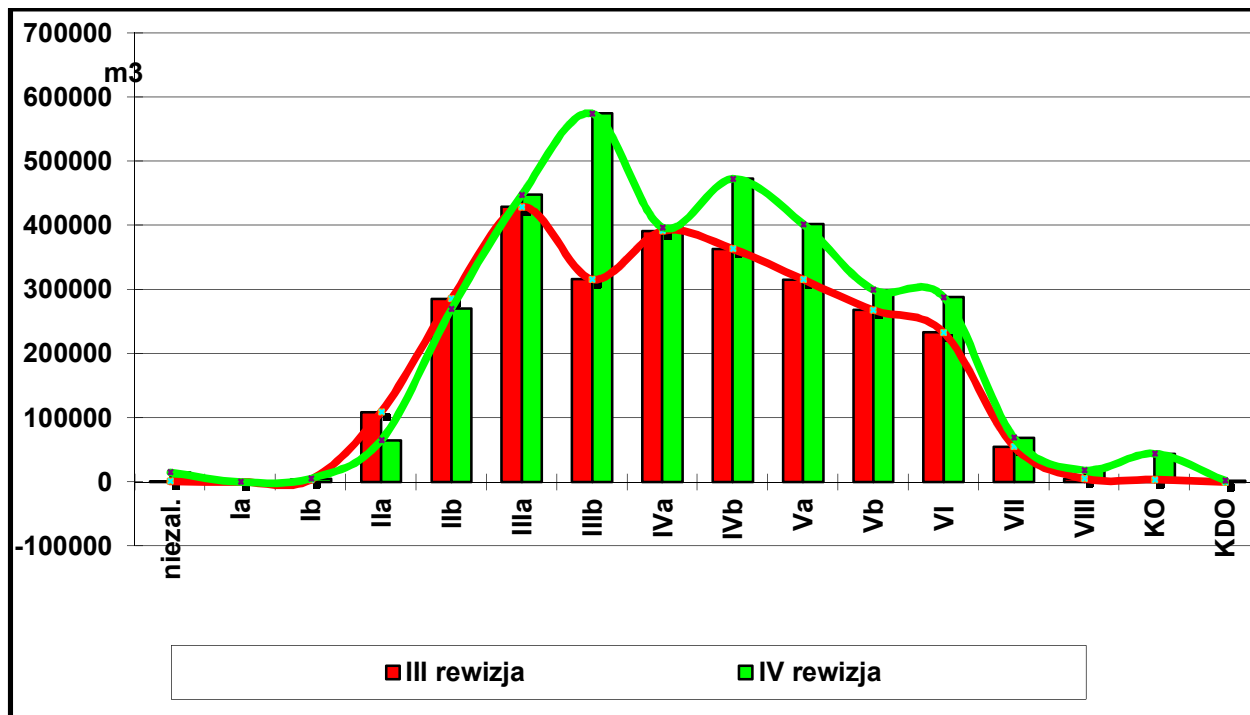
Klasy wieku	Nadleśnictwo Zielona Góra								Różnica	
	III rewizja				IV rewizja				ha	m3
	Pow. ha	%	Zasoby m3	%	Pow. ha	%	Zasoby m3	%		
Płaz										
Hal. zręby	295,99	1,82	974	0,04	204,53	1,25	1277	0,04	-91,46	303
W pr. ubocz.	5,15	0,03			3,70	0,02			-1,45	
pozostałe	64,81	0,41			101,80	0,62	1261	0,04	36,99	1261
Przestoje			412	0,01			12565	0,37		12153
Ia	978,89	6,06	105	0,00	1378,80	8,44	100	0,00	399,91	-5
Ib	720,84	4,46	3635	0,13	1156,14	7,07	5485	0,16	435,30	1850
IIa	1546,59	9,57	109360	3,93	692,93	4,24	65170	1,93	-853,66	-44190
IIb	2039,16	13,22	285975	10,28	1525,38	9,33	270140	8,01	-513,78	-15835
IIIa	2138,88	13,22	429151	15,42	2070,79	12,67	448045	13,28	-68,09	18894
IIIb	1402,13	8,68	316180	11,36	2099,68	12,85	574815	17,04	697,55	258635
IVa	1661,79	10,23	391725	14,08	1404,04	8,59	397100	11,77	-257,75	5375
IVb	1546,17	9,56	363555	13,06	1652,65	10,11	472800	14,02	106,48	109245
Va	1333,58	8,25	315630	11,34	1462,02	8,94	402360	11,93	128,44	86730
Vb	1168,50	7,23	268175	9,64	1092,30	6,68	299655	8,88	-76,20	31480
VI	986,61	6,10	233345	8,39	984,18	6,02	288565	8,55	-2,43	55220

VII	229,69	1,42	55255	1,99	212,68	1,30	69135	2,05	-17,01	13880
VIII i st.	22,20	0,14	5300	0,19	74,85	0,46	18545	0,55	52,65	13245
KO	20,13	0,14	3905	0,14	220,04	1,35	44400	1,31	199,91	40495
KDO	1,02	0,00	50	0,00	9,80	0,06	2315	0,07	8,78	2265
Razem	16162,13	100	2782732	100	16346,31	100	3373733	100	184,18	591001

Porównanie powierzchni klas wieku Nadleśnictwa Zielona Góra w III i IV rewizji

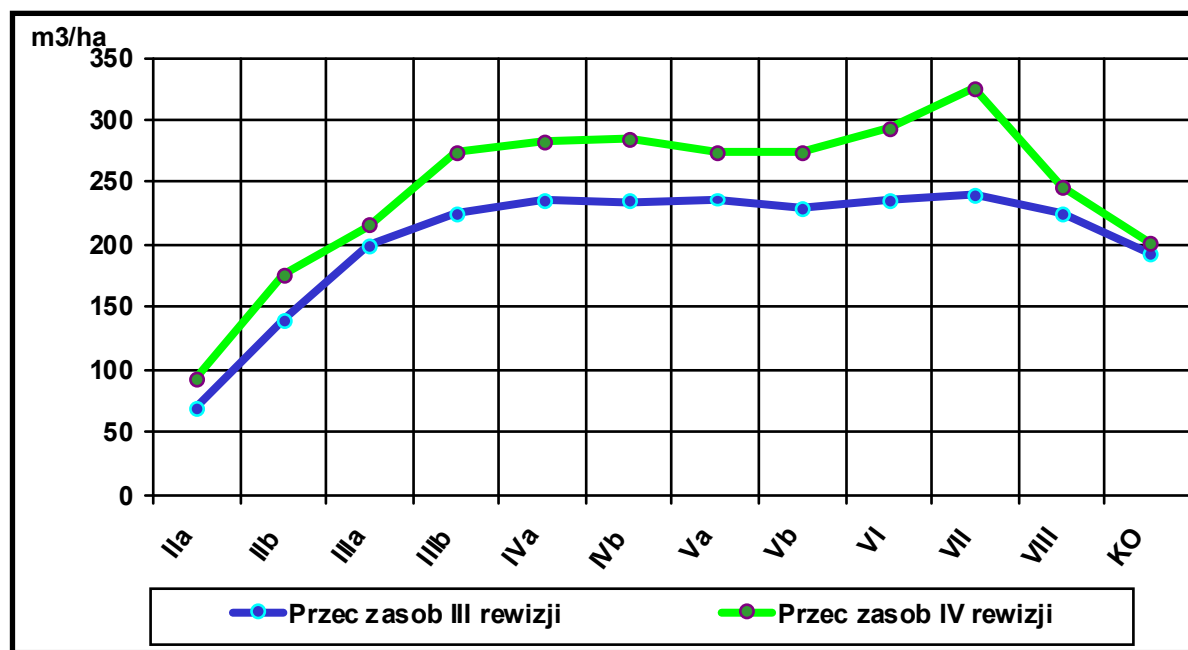

Porównanie zapasu w klasach wieku Nadleśnictwa Zielona Góra w III i IV rewizji

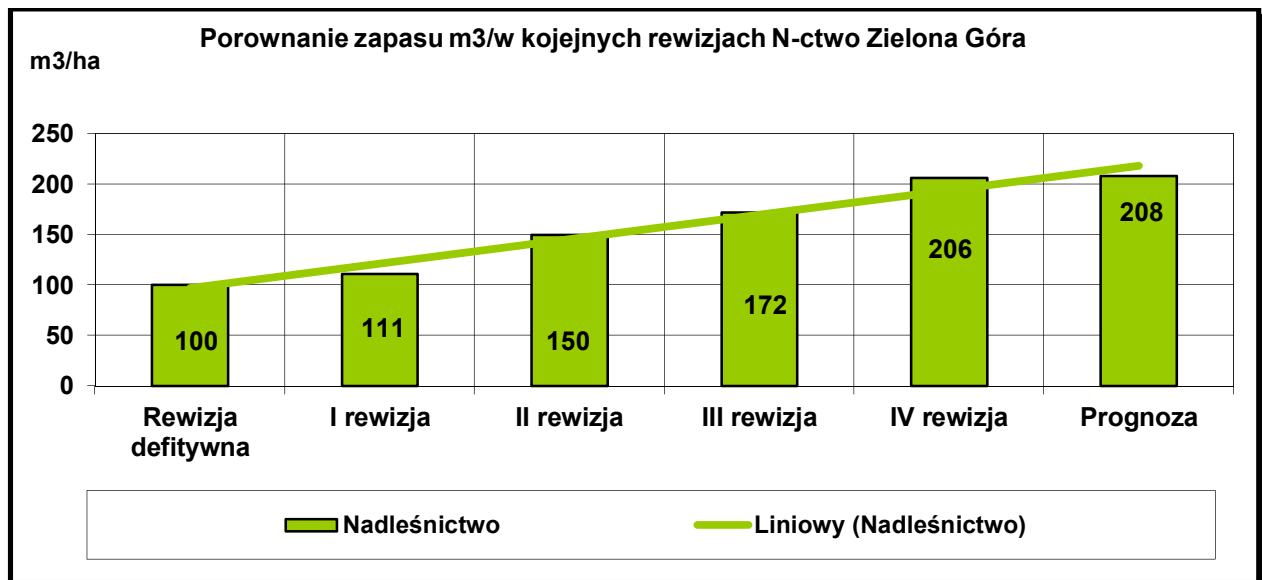
Zmiany w klasach wieku w porównaniu z III rewizją wynikają z naturalnego przejścia drzewostanów do wyższej klasy. Daje się zauważyć przyrost powierzchni w KO co jest wynikiem przyjętego sposobu gospodarowania z wykorzystaniem rębni złożonych.

Porównanie przeciętnych zasobności m³/ha z III rewizją

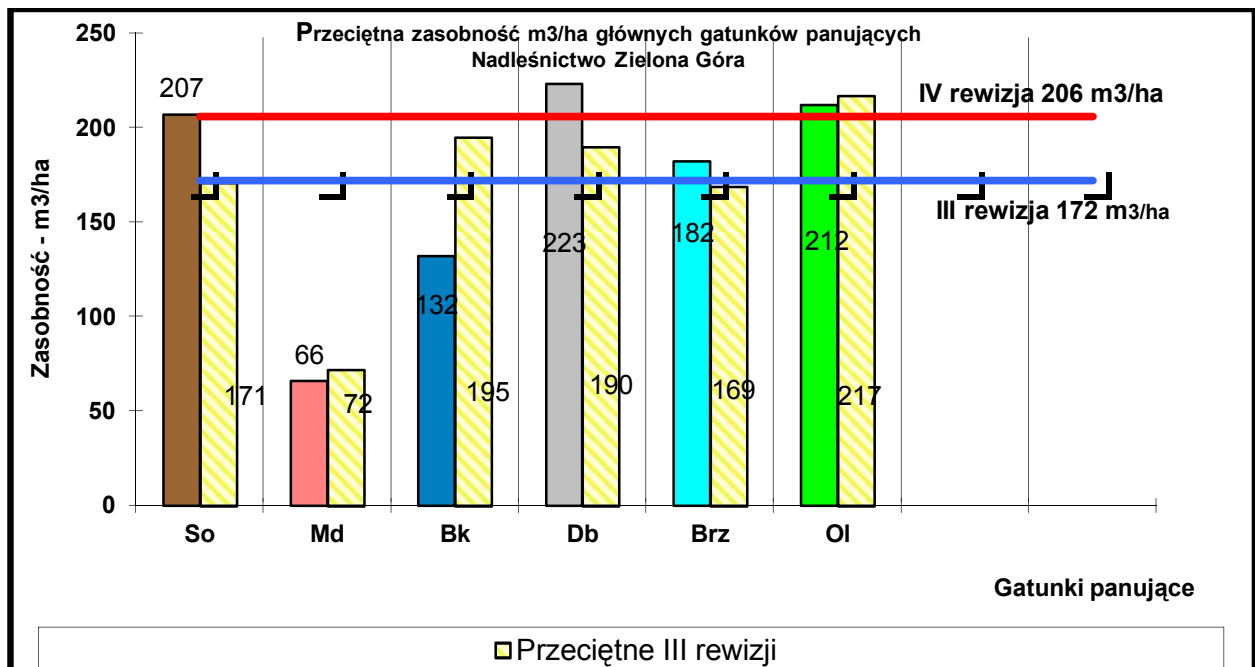

Wszystkie podklasy wieku obrazuje wzrost zapasu i przeciętnej zasobności. Przyrost powierzchni i miąższości będzie skutkował zwiększeniem proponowanego etatu użytków rębnych, a wzrost zasobności również wzrostem etatu użytków przedrębnych i w efekcie ogólnym zwiększeniem użytków głównych w nadchodzącym okresie gospodarczym.

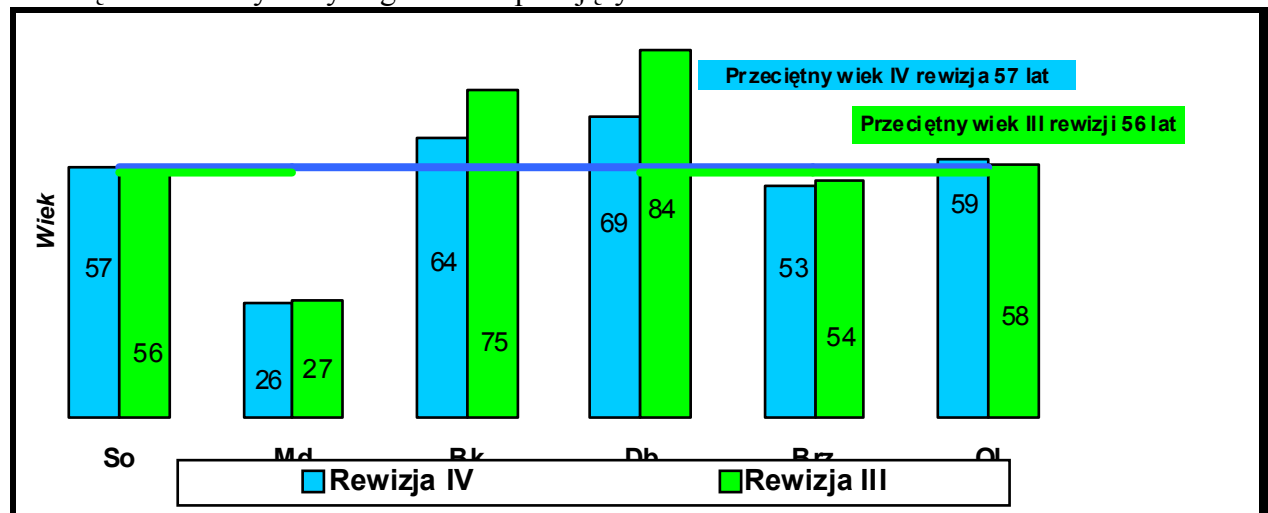
Duże znaczenie na wzrost zasobności ma również zmiana metodyki określania zapasu w drzewostanach.

W porównaniu z III rewizją zasoby wzrosły o 19,8%, a w okresie między urządzeniem definitywnym a IV rewizją, przeciętna zasobność drzewostanów wzrosła o 100%.

Przeciętne wieki wybranych gatunków panujących N-ctwo Zielona Góra

1.5.5 Udział gatunków panujących.

Drzewostany Nadleśnictwa Zielona Góra tworzą 26 gatunki drzew, z czego 22 występuje, jako gatunki panujące. Dominują drzewostany jednopiętrowe pochodzenia sztucznego. Głównym gatunkiem panującym jest sosna, która zajmuje 88,94% powierzchni i stanowi 89,64% miąższości. Kolejne gatunki panujące to Db – 4,54% pow., Ol – 2,23%, Ak – 1,42, i Brz – 1,2%. Udział pozostałych gatunków nie przekracza 1% powierzchni leśnej.

Tabela 28. Udział pow. i miąższościowy gatunków panujących w nadleśnictwie (wg tab. III, powierzchnia leśna zalesiona i nie zalesiona)

Gat.	Obręb Nietków				Obręb Wilkanowo				N-ctwo Zielona Góra			
	ha	%	m ³	%	ha	%	m ³	%	ha	%	m ³	%
So	7296,99	88,95	1527005	89,23	7244,77	88,96	1491455	89,71	14541,76	88,96	3018460	89,48
Sob					1,36	0,02	285	0,02	1,36	0,01	285	0,01
Soc	0,78	0,01	160	0,01					0,78	0,00	160	0,00
Sowe					4,83	0,06	1180	0,07	4,83	0,03	1180	0,03
Md	40,75	0,50	1360	0,08	38,11	0,47	3786	0,23	78,86	0,48	5146	0,15
Św	18,39	0,22	7720	0,45	50,94	0,63	14449	0,87	69,33	0,42	22169	0,66
Jd					0,97	0,01	2	0,00	0,97	0,01	2	0,00
Dg					5,29	0,06	350	0,02	5,29	0,03	350	0,01
Bk	33,93	0,41	5798	0,34	20,81	0,26	1631	0,10	54,74	0,33	7429	0,22
Db	328,82	4,01	86493	5,05	277,85	3,41	57276	3,45	606,67	3,71	143769	4,26
Dbs	22,71	0,28	83	0,00	18,23	0,22	330	0,02	40,94	0,25	413	0,01
Dbb	55,09	0,67	380	0,02	38,38	0,47	259	0,02	93,47	0,57	639	0,02
Dbc	16,55	0,20	3257	0,19	2,59	0,03	85	0,01	19,14	0,12	3342	0,10

Jw	1,01	0,01	245	0,01					1,01	0,01	245	0,01
Js	2,33	0,03	300	0,02	20,81	0,26	6675	0,40	23,14	0,14	6975	0,21
Gb	2,52	0,03	645	0,04					2,52	0,02	645	0,02
Brz	26,80	0,33	2675	0,16	169,02	2,08	32797	1,97	195,82	1,20	35472	1,05
OI	238,93	2,91	49290	2,88	124,24	1,53	27107	1,63	363,17	2,22	76397	2,26
Ak	116,46	1,42	25819	1,51	117,79	1,45	23194	1,40	234,25	1,43	49013	1,45
Tp	1,13	0,01	20	0,00					1,13	0,01	20	0,00
Os	0,05	0,00	10	0,00	6,19	0,08	1402	0,08	6,24	0,04	1412	0,04
Lp	0,89	0,01	210	0,01					0,89	0,01	210	0,01
R-m	8204,13	100,0 0	1711470	100,00	8142,18	1000	1662263	100,00	16346,31	100,0 0	3373733	100,00

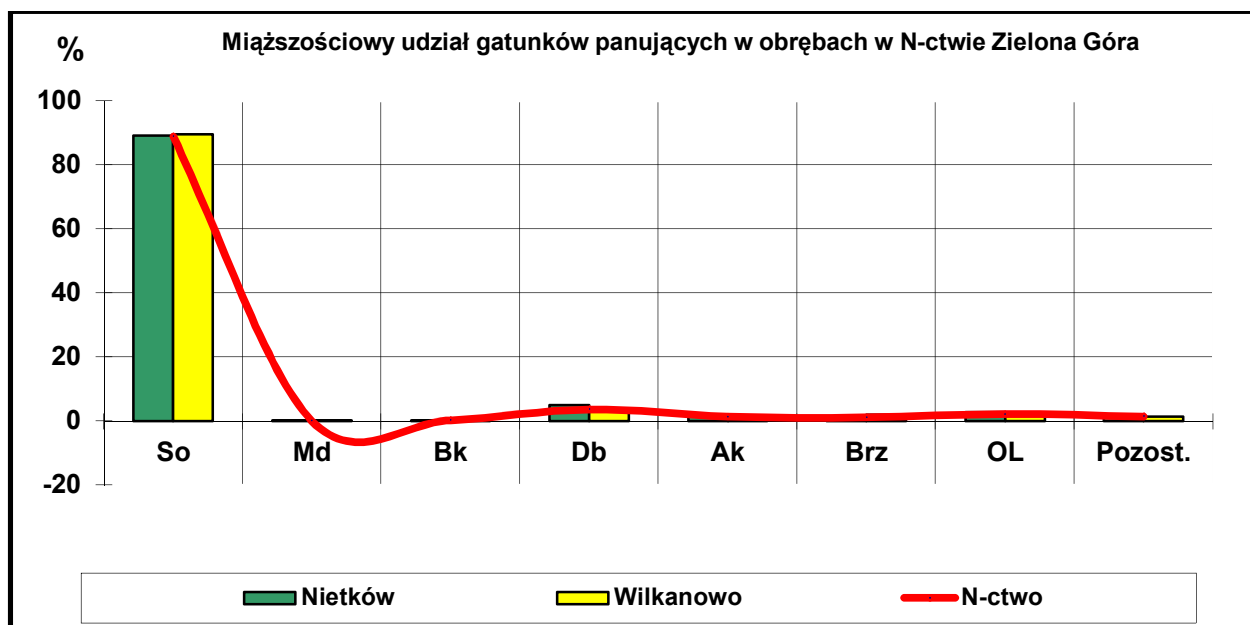
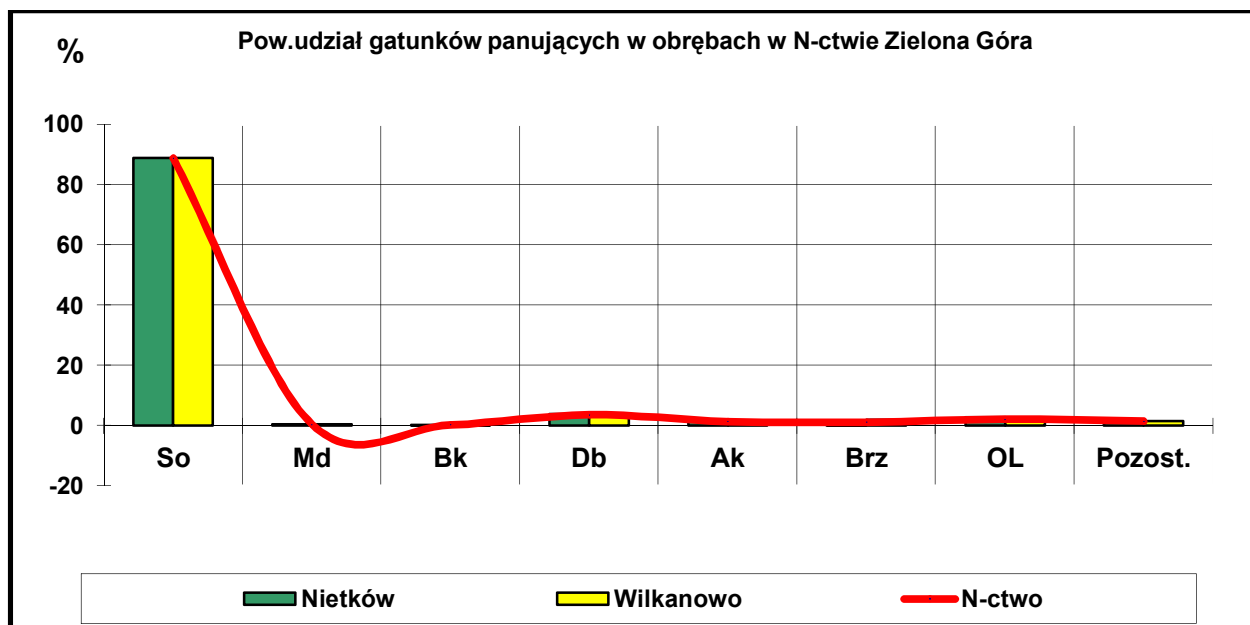
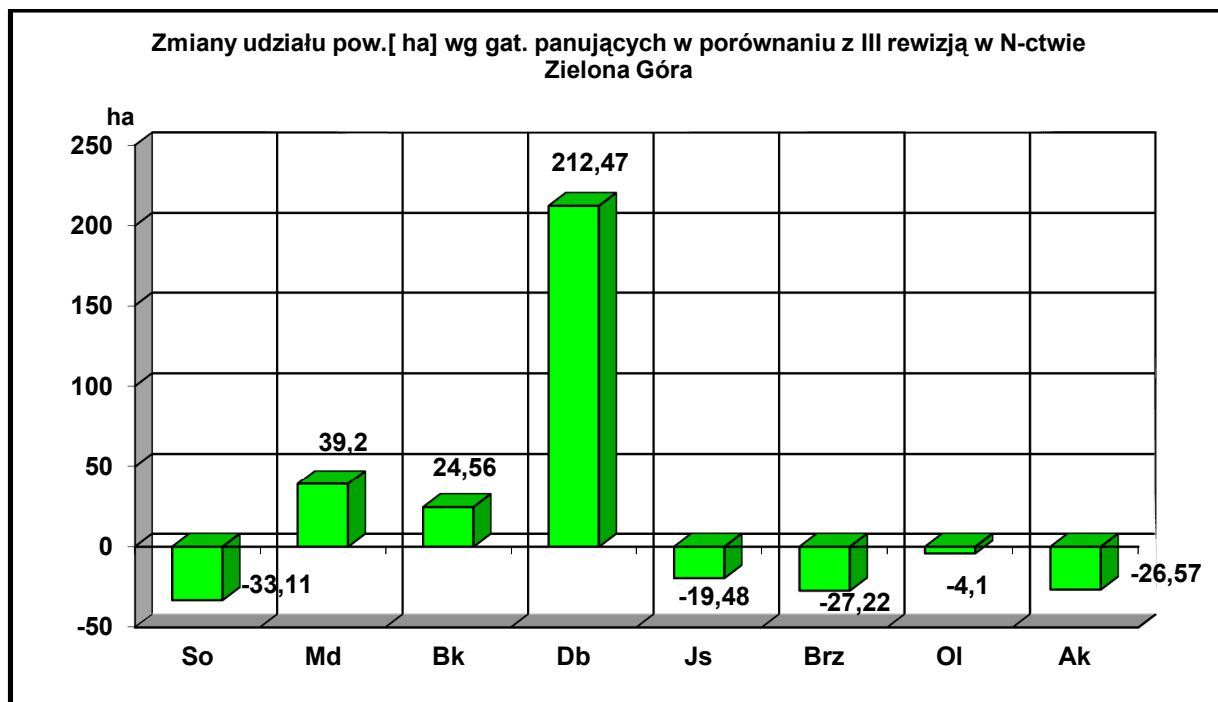

Tabela 29. Porównanie zmian powierzchni w wybranych gatunkach panujących w ciągu 10-lecia. N-ctwo Zielona Góra.

Gatunek	III rewizja		IV rewizja		Różnica w ha
	ha	%	ha	%	
So,Sob,Soc,Sowe	14581,84	90,2	14548,73	88,96	-33,11
Md	39,66	0,3	78,86	0,48	39,20
Bk	30,18	0,02	54,74	0,33	24,56
Db,Dbs,Dbb,Dbc	547,75	3,4	760,22	4,55	212,47
Js	42,62	0,03	23,14	0,14	-19,48
Brz	223,04	1,4	195,82	1,20	-27,22

OL	367,27	2,3	363,17	2,22	-4,10
Ak	260,82	1,6	234,25	1,43	-26,57

W porównaniu do stanu z 01.01.2001 r. zmniejszyła się powierzchnia drzewostanów sosnowych, jesionowych, brzozowych, i akacjowych. Wzrosła powierzchnia drzewostanów dębowych, bukowych co należy odnotować jako pozytywne zmiany w kierunku osiągnięcia pożądanego celu hodowlanego i właściwego wykorzystania żyzności siedlisk.

1.5.6 Przeciętne bonitacje gatunków panujących

Poniższe zestawienie zostało opracowane na podstawie tabeli nr II, zamieszczonej w części tabelarycznej niniejszego elaboratu. Obrazuje ono udział procentowy powierzchni drzewostanów (pow. leśna zalesiona), wg bonitacji i wybranych gatunków panujących:

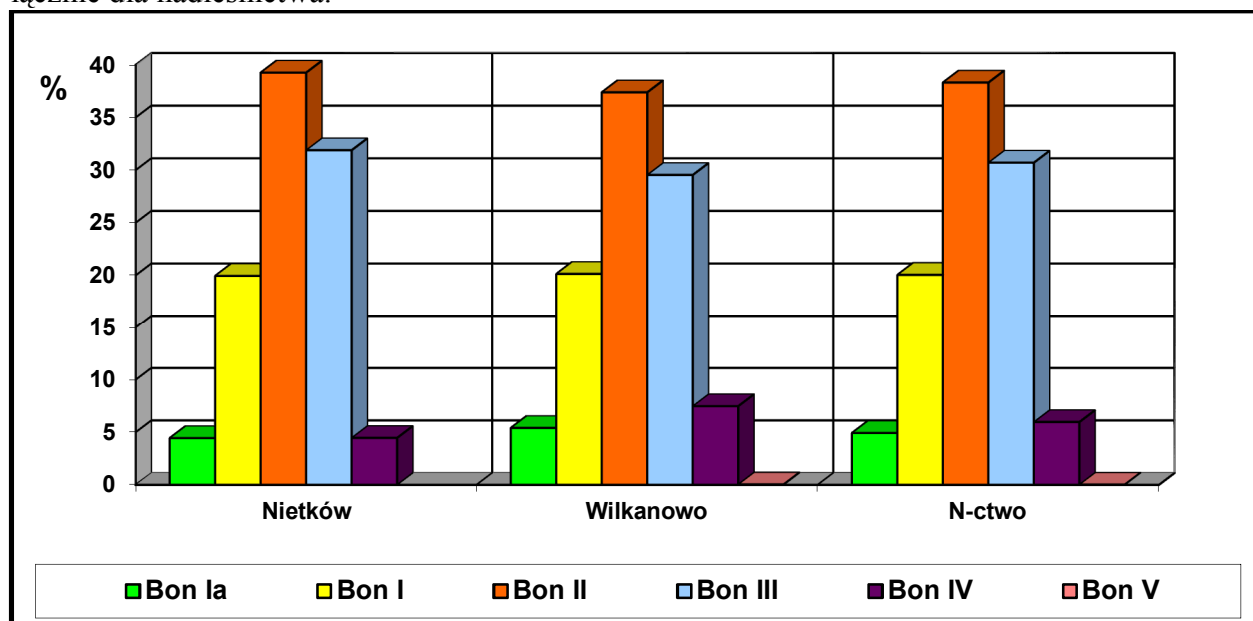
Tabela 30. Zestawienie pow. wg bonitacji wybranych gatunków panujących

Bonitacja	Panujący gatunek w drzewostanie										%
	So	Md	Św	Jd Dg	Bk	Db	Brz	Ol	Ak		
	Powierzchnia [ha]										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Obręb Nietków											
Ia	355,50										4,44
I	1440,08	7,94	16,29		1,03	36,14	7,18	29,92	58,45		19,95
II	2708,16	32,81	2,10		18,82	175,94	13,56	141,88	47,50		39,26
III	2361,46				8,49	126,55	5,54	39,93	9,95		31,89
IV	310,02				5,59	36,39		1,52	0,56		4,46

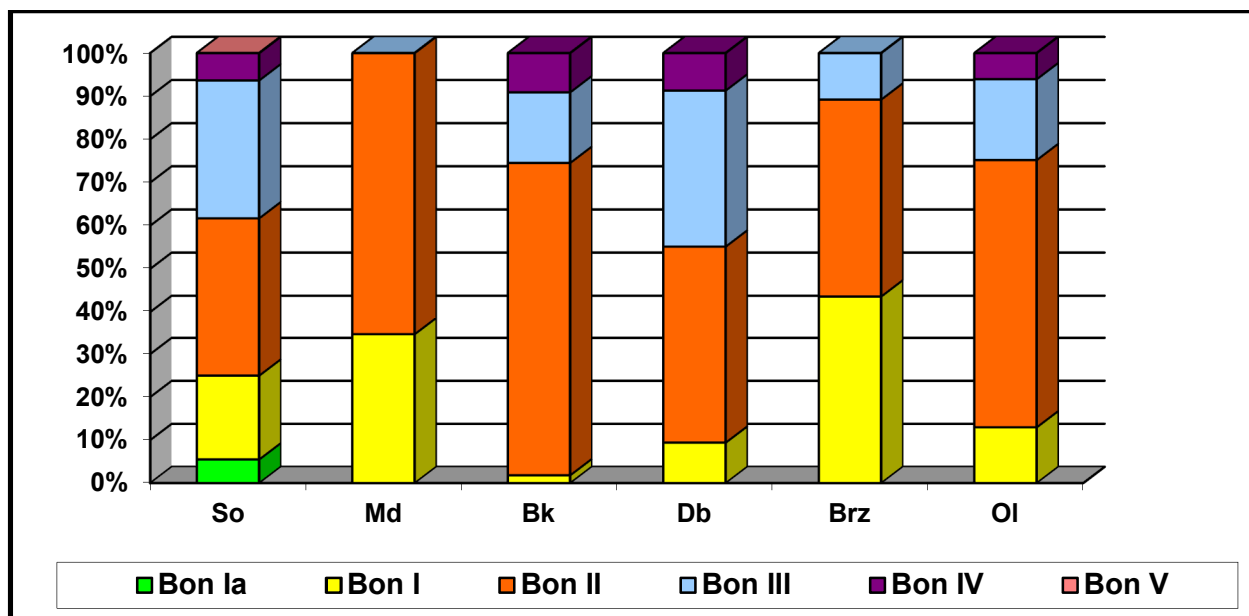
V	0,17									0,0
Obręb Wilkanowo										
Ia	434,42									5,41
I	1349,93	19,53	31,67	3,37		44,13	77,90	15,06	53,89	20,14
II	2543,27	18,58	17,29	2,89	20,81	199,36	75,70	74,61	46,21	37,39
III	2235,72		1,98			75,81	15,42	25,30	17,55	29,54
IV	587,16					12,66		0,60	0,14	7,48
	3,14									0,04
Nadleśnictwo Zielona Góra										
Ia	789,92									4,93
I	2790,01	27,47	47,96	3,37	1,03	80,27	85,08	44,98	112,34	20,05
II	5251,43	51,39	19,39	2,89	39,63	375,30	89,26	216,49	93,71	38,32
III	4597,18		1,98		8,49	202,36	20,96	65,23	27,50	30,71
IV	897,18				5,59	49,05		2,12	0,70	5,97
V	3,31									0,02

Z przedstawionych danych wynika, że w Nadleśnictwie Zielona Góra przeważają drzewostany II bonitacji (38,32%).

Poniższy wykres przedstawia procentowy udział klas bonitacyjnych w obrębach i łącznie dla nadleśnictwa:

Procentowy udział klas bonitacyjnych wybranych gatunków panujących N-ctwo Zielona Góra

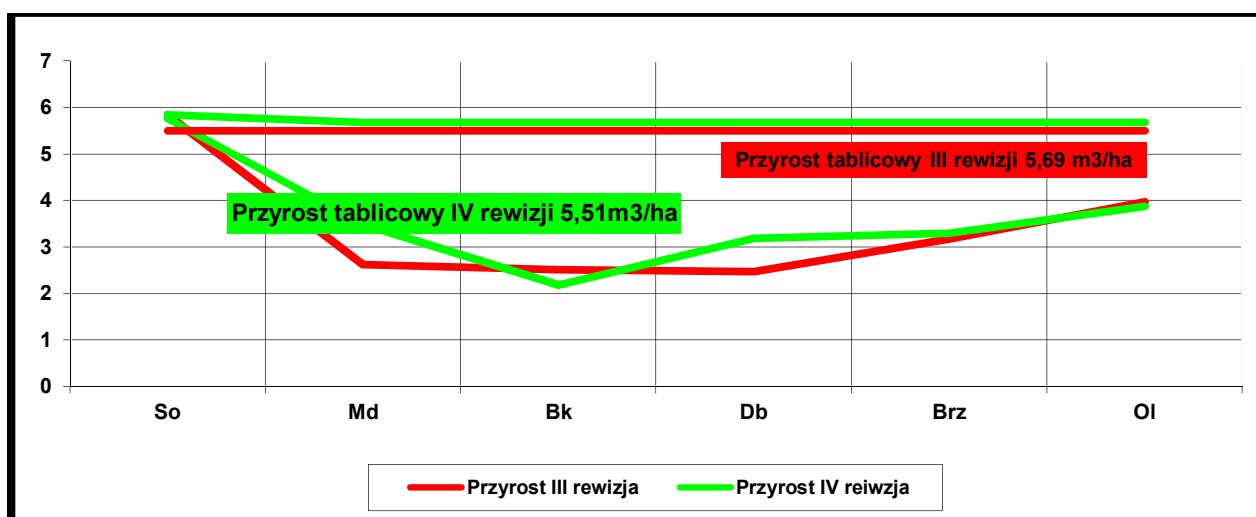
1.5.7 Bieżący roczny przyrost miąższości wg gatunków panujących – przyrost tablicowy

Spodziewany bieżący przyrost roczny wg gatunków panujących i stref uszkodzenia, przedstawia tabela VIIIa, zamieszczona w tabelarycznej części „Opisania ogólnego”.

Tabela 31. Spodziewany bieżący roczny przyrost wg gat. panujących [masa brutto]

Gat.	Obręb Nietków		Obręb Wilkanowo		Nadleśnictwo Zielona Góra		III rewizja przyr./ha
	m ³	przyr./ha	m ³	przyr./ha	m ³	przyr./ha	
1	2	3	4	5	8	9	N-ctwo
So	42510	5,93	39925	5,59	82435	5,76	5,85
Sob			5	3,68	5	3,68	
Sowe			15	3,11	15	3,11	
Md	65	1,60	210	5,51	275	3,49	2,63
Św	220	9,16	510	10,01	730	9,52	
Dg			10	1,89	10	1,89	
Bk	95	2,80	25	1,20	120	2,19	2,52
Db	895	3,20	870	3,18	1765	3,19	2,47
Dbs	20	0,88	5	0,27	25	0,61	
Dbb	15	0,27			15	0,27	

Dbc	50	3,02	10	3,86	60	3,13	
Jw.	10	9,90			10	9,90	2,49
Js	5	4,03	45	2,16	50	2,27	2,63
Gb	5	1,98			5	1,98	1,71
Brz	80	3,04	565	3,34	645	3,30	3,18
Ol	895	4,20	380	3,29	1275	3,88	3,98
Ak	575	4,94	230	1,95	805	3,44	
Os			30	4,85	30	4,85	
R-m	45440	5,68	42835	5,33	88275	5,51	5,69

W porównaniu z III rewizją odnotowano spadek przyrostu w następujących gatunkach panujących: So, Md, Db, Gb, Brz. Spadek przyrostu spowodowany jest zmniejszeniem powierzchni wymienionych gatunków oraz starzeniem się drzewostanów. W pozostałych gatunkach odnotowano wzrost. Do czasu wprowadzenia obowiązku ustalania stref uszkodzeń przemysłowych (paragraf 10 pkt 6 instrukcji u.l.), tabelę VIIIa sporządza się bez uwzględnienia stref uszkodzenia, a tabeli VIIIb nie wykonuje się wcale.

1.5.8 Powierzchniowy i miąższościowy udział rzeczywistych gatunków drzew

Charakterystyka drzewostanów wykonana w oparciu o udział rzeczywistych gatunków liczona jest na podstawie udziału danego gatunku w składzie drzewostanu. Odzwierciedla więc precyzyjnie rzeczywisty skład drzewostanu. Szczegółową charakterystykę powierzchniowego i miąższościowego udziału rzeczywistego gatunków, wg klas i podklas wieku, w ramach typów siedliskowych, przedstawia:

✓ Tabela nr Va - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu;

✓ Tabela nr Vb - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.

Tabela 32. Porównanie udziału gatunków drzew w drzewostanach nadleśnictwa (wg tab. IV i Va - pow. leśna zalesiona)

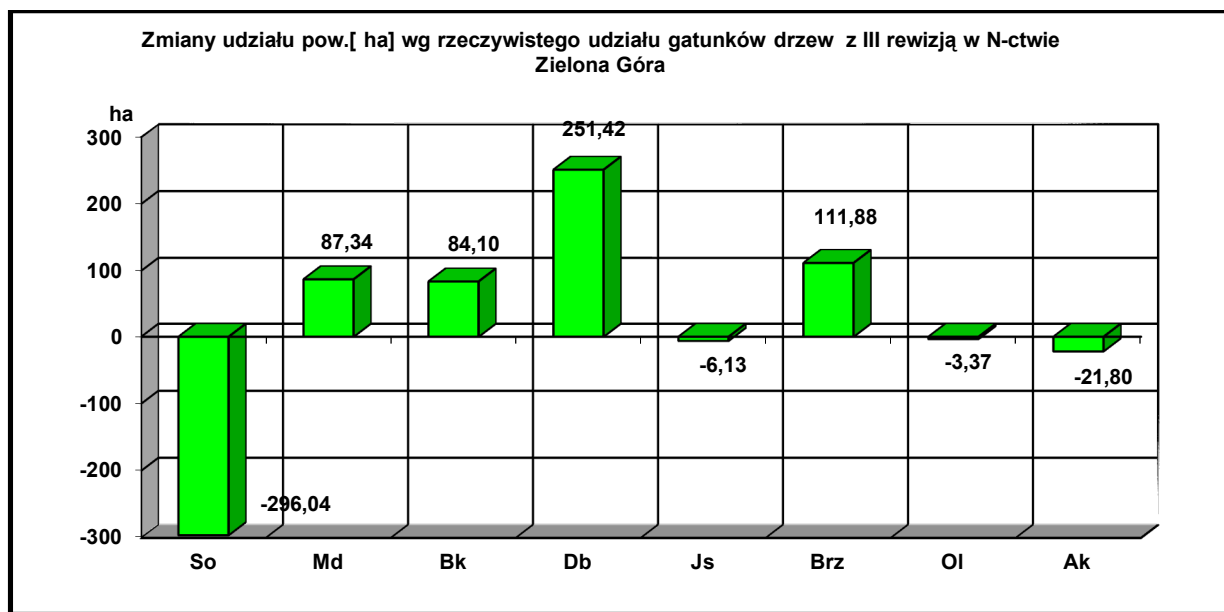
Gat.	Udział wg gat. rzeczywistych tab. Va		Udział wg gat. panujących tab. IV		Różnica
	pow. w ha	%	pow. w ha	%	ha
So	13535,07	84,42	14322,06	88,96	-786,99
Sob	1,42	0,01	1,36	0,01	0,06
Soc	1,39	0,01	0,78	0,00	0,61
Sos	0,06	0,00			0,06
Sow	3,48	0,02	4,83	0,03	-1,35
Md	157,73	0,98	78,86	0,49	78,87
Św	99,86	0,62	69,33	0,42	30,53
Jd	6,21	0,04	0,97	0,01	5,24
Dg	8,02	0,05	5,29	0,03	2,73
Bk	127,63	0,80	54,74	0,33	72,89
Db	531,45	3,31	553,43	3,71	-21,98
Dbś	49,87	0,31	40,94	0,25	8,93
Dbb	162,20	1,01	93,47	0,57	68,73
Dbc	31,00	0,19	19,14	0,12	11,86
Kl	0,62	0,00		0	0,62
Jw.	5,33	0,03	1,01	0,01	4,32
Wz	3,08	0,02			3,08
Js	39,35	0,25	22,05	0,14	17,30
Gb	12,87	0,08	2,52	0,02	10,35
Brz	577,23	3,60	195,30	1,20	381,93
Ol	335,82	2,09	328,82	2,22	7,00
Ols	0,79	0,00			0,79
Ak	324,26	2,02	234,25	1,43	90,01
Tp	0,94	0,01			0,94

Gat.	Udział wg gat. rzeczywistych tab. Va		Udział wg gat. panujących tab. IV		Różnica
	pow. w ha	%	pow. w ha	%	ha
Os	15,28	0,10	6,24	0,04	9,04
Lp	5,25	0,03	0,89	0,01	4,36
lwa	0,07	0,00			0,07
Razem	16036,28	100,00	16036,28	100,00	0,00

Porównanie udziału gatunków drzew w drzewostanach nadleśnictwa (wg tab. IV i Va - pow. leśna zalesiona). Porównując udziały panujące i rzeczywiste gatunków drzew należy stwierdzić, że mniejszy jest rzeczywisty udział sosny o 786,99 ha w stosunku do udziału wg gatunków panujących. Pozostałe gatunki wykazują większy udział rzeczywisty w drzewostanach niż wg gatunków panujących np: Brz jest więcej o 381,93 ha, Ak - 90,01 ha, Md – 78,87 ha, Dbb, Dbs – 77,66 ha Bk – 72,89 ha oraz Św, Js, Gb, Ol, Os, Lp i inne.

Tabela 33. Porównanie zmian powierzchni w wybranych gatunkach rzeczywistych ciągu 10-lecia. w N-ctwie Zielona Góra.

Gatunek	III rewizja		IV rewizja		Różnica w ha
	ha	%	ha	%	
So	13831,11	87,56	13535,07	84,42	-296,04
Md	70,39	0,45	157,73	0,98	87,34
Bk	43,53	0,28	127,63	0,79	84,10
Db	523,10	3,31	774,52	4,63	251,42
Js	45,48	0,29	39,35	0,25	-6,13
Brz	465,35	2,95	577,23	3,60	111,88
OL	339,19	2,15	335,82	2,10	-3,37
Ak	346,06	2,19	324,26	2,02	-21,80

W ostatnim dziesięcioleciu nastąpił spadek udziału rzeczywistych gatunków drzew: So o 296,04 ha, Js – 6,13 ha, Ol – 3,37 ha, Ak – 21,80 ha. Zwiększył się udział głównie gatunków liściastych – Db o 251,42 ha, Bk o 84,10 ha, Brz – 112,88 ha oraz Md o 87,34 ha. Na wzrost udziału powyższych gatunków miało wpływ:

- wykonywanie trzebieży przekształceniowych,
- odnowienia zrębów gatunkami zgodnymi z przyjętymi gospodarczymi typami drzewostanów,
- użytkowanie drzewostanów rębiami złożonymi.

1.5.9 Zróżnicowanie drzewostanów

Drzewostany Nadleśnictwa Zielona Góra generalnie są jednogatunkowe głównie sosnowe, których jest 59,98% powierzchni. Dane zestawiono w poniższej tabeli [powierzchnia leśna zalesiona].

Tabela 34. Bogactwo gatunkowe drzewostanów

Drzewostany		Obreby				Nadleśnictwo	
		Nietków		Wilkanowo		ha	%
		ha	%	ha	%		
Jednogatunkowe	1	5574,49	69,6	4984,07	62,1	10558,56	65,8
Wielogatunkowe	2	1530,91	19,2	1656,39	20,6	3187,30	19,9
	3	528,71	6,6	756,53	9,4	1285,24	8,0
	4 i więcej	370,06	4,6	635,12	7,9	1005,18	6,3
Razem		8004,17	100,0	8032,11	100,0	16036,28	100,0

Powierzchnia wyłączeń z warstwą [ha] młodego pokolenia, na podstawie danych z inwentaryzacji stanu lasu, przedstawiona jest w poniższej tabeli.

Młode pokolenie	Obreby		Nadleśnictwo
	Nietków	Wilkanowo	
	ha	ha	ha
Naloty	69,98	281,27	351,25
Podrosty	263,55	547,02	810,57
Podrost II ptr.	0	12,16	12,16

Podsadzenia	52,42	205,65	258,07
Razem	385,95	1046,10	1432,05

1.5.10 Cechy drzewostanów

W trakcie prac terenowych oraz z danych z nadleśnictwa wyróżniono następujące cechy drzewostanów:

Tabela 35. Cechy drzewostanów

Cechy drzewostanu	Obręb Nietków [ha]	Obręb Wilkanowo [ha]	Nadleśnictwo [ha]
D-stany z odnowienia naturalnego	85,26	298,76	384,02
D-stany z odnowień sztucznych	4590,65	6280,67	10871,32
Drzewostany z nasion pozyskanych w GDN	926,11	961,20	1887,31
Gospodarcze drzewostany nasienne	32,19	14,24	46,43
Drzewostany odrosłowe	0,61	1,87	2,48
Drzewostany z zalesień porolnych	804,07	1074,80	1878,87
Uprawy pochodne	40,37	143,01	183,38
Uprawy i młodniki po rębni złożonej	2,96	7,71	10,67
Drzewostany wyżywicowane	-	14,28	14,28

1.5.11 Ocena zgodności składu gatunkowego z gospodarczym typem drzewostanu

1). Ocena upraw i młodników na pow. otwartych

Ocenę zgodności z GTD upraw i młodników do 10 lat zawiera tabela XI zamieszczona w „Analizie Gospodarki Przeszłej”, którą opatrzone stosownym komentarzem.

2). Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych,

Dane te zawiera tabela XII zamieszczona w „Analizie Gospodarki Przeszłej”.

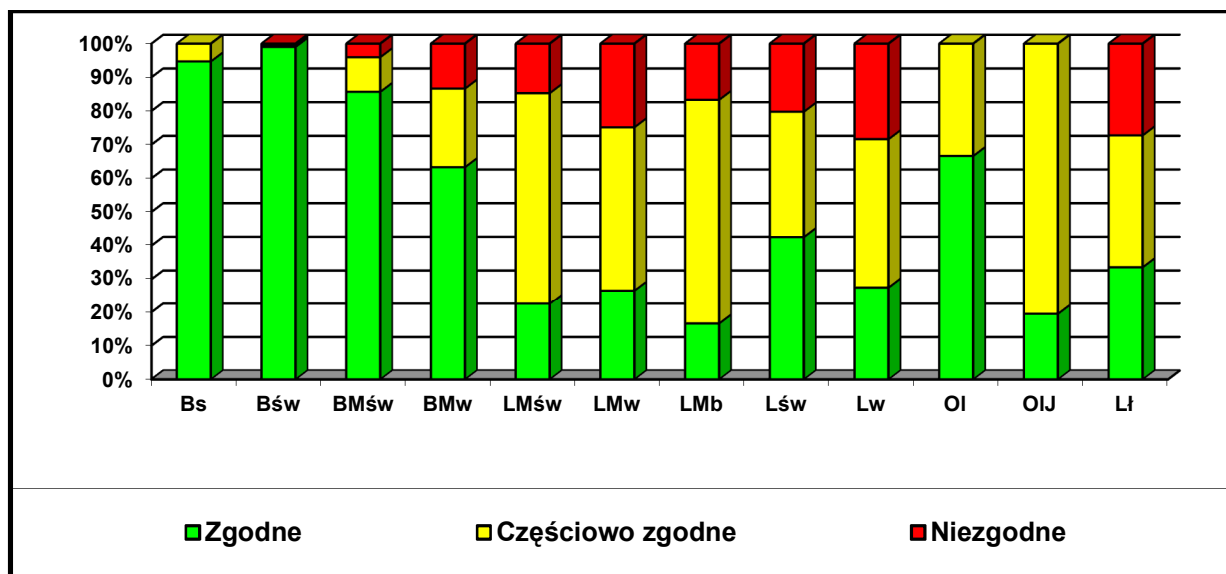
3). Ocena zgodności drzewostanów z GTD

Zgodnie z § 40 obowiązującej „Instrukcji Urządzania Lasu” w ramach charakterystyki stanu lasu i zasobów drzewnych przedstawiono poniżej zbiorcze zestawienie powierzchni d-stanów wg stopni zgodności z siedliskiem (pow. leśna zalesiona):

Tabela 36. Stopień zgodności drzewostanów z siedliskiem

Stopień zgodności	Obręb Nietków		Obręb Wilkanowo		Nadleśnictwo	
	Pow. w ha	%	Pow. w ha	%	Pow. w ha	%
1 zgodne	7184,60	89,76	7011,50	87,29	14196,10	88,52
2 częściowo zgodne	554,71	6,93	774,38	9,64	1329,09	8,29
3 niezgodne	264,86	3,31	246,23	3,07	511,09	3,19
Razem	8004,17	100	8032,11	100	16036,28	100

Poniżej na wykresie przedstawiono zgodności drzewostanów z GTD w poszczególnych typach siedliskowych w nadleśnictwie.

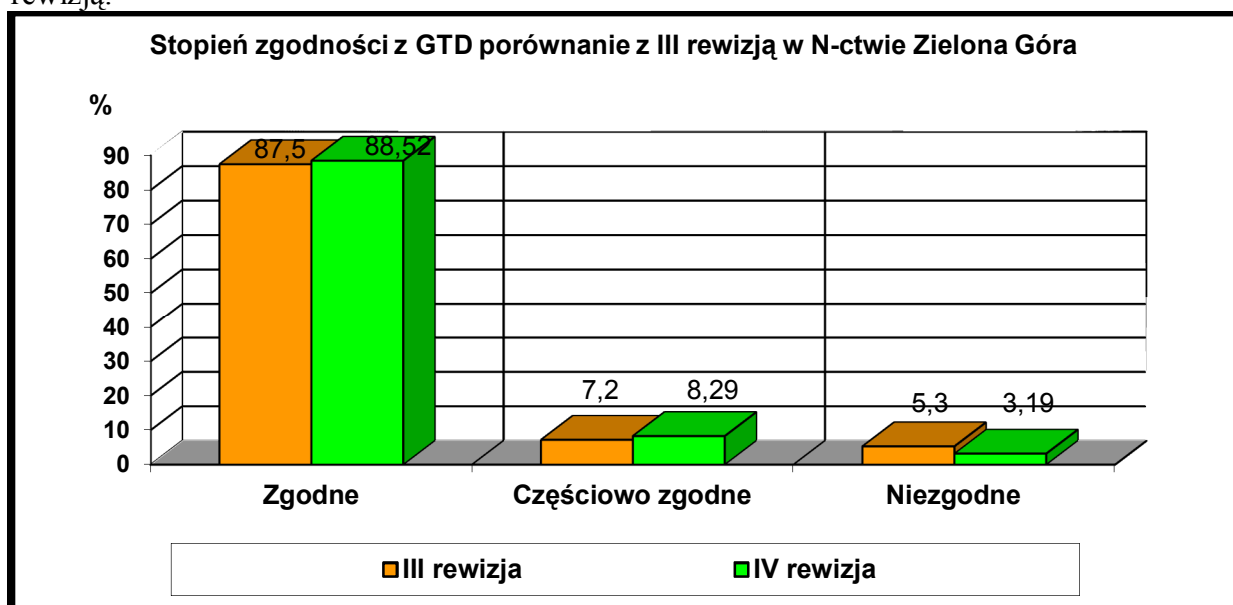
Ocena zgodności drzewostanów wszystkich klas wieku została przeprowadzona w oparciu o dane z IV rewizji urządzeniowej. Ocena zgodności upraw i młodników do 10 lat została przeprowadzona w stosunku do składu ustalonego przy III rewizji urządzeniowej.

Drzewostany o składzie częściowo zgodnym z siedliskiem to przede wszystkim drzewostany sosnowe na siedliskach borów mieszanych, lasów mieszanych, w których brak jest gatunków domieszkowych. Największy procent drzewostanów niezgodnych z GTD stanowią drzewostany sosnowe, brzożowe na siedliskach lasowych oraz d-stany olszowe na siedlisku LI.

Pod względem zgodności drzewostanów z siedliskiem Nadleśnictwo Zielona Góra przedstawia się pozytywnie, gdyż 96,81% stanowią drzewostany zgodne i częściowo zgodne z GTD.

W porównaniu z poprzednim planem u.l. zwiększył się udział drzewostanów zgodnych i częściowo zgodnych z GTD. Wynika to częściowo z szerszego nieschematycznego stosowania wariantów gospodarczych typów drzewostanu, poprawy stanu upraw i młodników oraz przebudowy d-stanów w ramach użytkowania rębnego i przedrębego.

Poniżej na wykresie przedstawiono stopień zgodności z GTD w porównaniu z III rewizją.

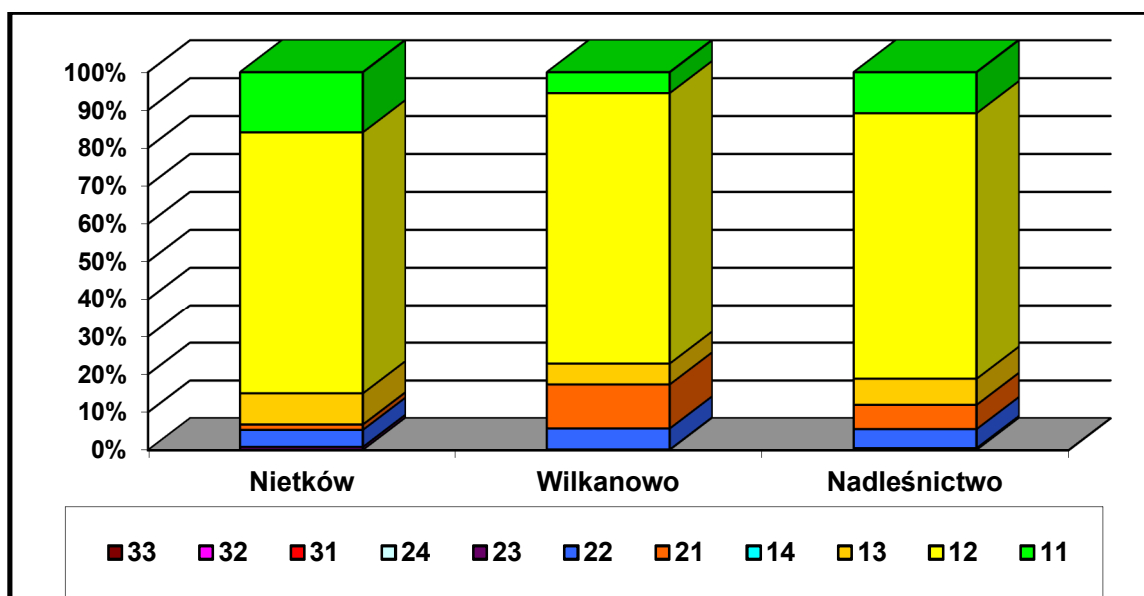
1.5.12 Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów

1). Ocena jakości hodowlanej w drzewostanach młodszych

Młodniki i młodsze drzewostany Nadleśnictwa Zielona Góra są dobrej jakości hodowlanej. Cecha zdrowotności oraz cecha wzrostu i rozwoju określana dla pojedynczego drzewostanu (§38 IUL) mieści się we wskaźniku:

- ✓ 11, 12, 13, 14 – 8906,57 ha (87,79%)
- ✓ 21, 22, 23, 24 – 1230,71 ha (12,13%)
- ✓ 31, 32, 33, 34 – 7,87 ha (0,08%)

Procentowy udział, jakości hodowlanej

2). Ocena jakości technicznej gatunków panujących w drzewostanach starszych

Jakość techniczną określono dla drzewostanów rębnych i bliskorębnych na powierzchni 5891,13 ha, co stanowi 36,74% drzewostanów w nadleśnictwie. W grupie tej większość drzewostanów (2349,62 ha, tj. 39,88%), cechuje się jakością bardzo dobrą i dobrą (1, 2). Ogólna, jakość techniczna i hodowlana drzewostanów Nadleśnictwa Zielona Góra jest dobra.

Jakość hodowlaną i techniczną określono na podstawie §38,39 Instrukcji u.l.

1.5.13 Ocena zwarcia i zagęszczenia drzewostanów

Tabela 37. Zwarcie i zagęszczenie drzewostanów

Wyszczególnienie		Nadleśnictwo Zielona Góra (powierzchnia leśna zalesiona)	
Zwarcie	Zagęszczenie	[ha]	[%]

Pełne	nadmierne	185,18	1,15
	bardzo duże	2248,57	14,02
	duże	2317,15	14,45
Umiarkowane	umiarkowanie duże	4012,15	25,02
	umiarkowanie przerywane	3472,54	21,66
Przerywane	przerywane umiarkowane	2633,79	16,43
	przerywane luźne	218,31	1,36
Luźne		153,10	0,95
Brak zwarcia		795,49	4,96
Razem		16036,28	100,00%

Zwarcie w drzewostanach II i III klasie wieku występuje w formie równomiernej natomiast w drzewostanach starszych w formie nierównomiernej. Zagęszczenie drzewostanów jest w większości optymalne, co świadczy o właściwej intensywności i technice wykonywanych cięć pielęgnacyjnych. Zwarcie i zagęszczenie drzewostanów ma duży wpływ na panujące warunki ekologiczne roślinnej pokrywy glebowej, w kontekście przydatności do odnowienia naturalnego.

1.5.14 Ocena typu pokrywy leśnej

Tabela 38. Typy pokryw leśnych

Rodzaj pokrywy glebowej	Nadleśnictwo Zielona Góra (powierzchnia leśna)	
	[ha]	[%]
Naga	0,00	0,00
Ścioła	639,55	3,99
Zielna	247,10	1,55
Mszysta-kobierce	10775,26	67,19
Mszysto-czernicowa	446,22	2,78
Zadarniona	3138,83	19,57
Silnie zadarniona	479,86	2,99
Silnie zachwaszczona	309,46	1,93
Razem	16036,28	100,00

Pokryw mszysta-kobierce i zadarniona stanowiąca 86,76% powierzchni leśnej, nie stwarza dogodnych warunków do odnowień naturalnych bez wykonania zabiegów agrotechnicznych. Trzciniśka nie występują.

1.5.15 Charakterystyka powierzchni leśnej niezalesionej

Tabela 39. Zestawienie powierzchni leśnej niezalesionej

	obręby		N-ctwo
	Nietków	Wilkanowo	
	powierzchnia w [ha]		
1	3	4	5
Plantacje choinek i krzewów	0,20	0,00	0,20
Poletka łowieckie	2,88	0,62	3,50
Zręby	113,33	91,20	204,53
Halizny	0,00	0,00	0,00
Płazowiny	0,00	0,00	0,00
Przewidziane do naturalnej sukcesji	2,43	6,99	9,42
Objęte szczególną ochroną	58,11	10,65	68,76
Wylesienia na grunt. przewidz. do wyłącz. z prod.	23,01	0,61	23,62
Razem	199,96	110,07	310,03

Grunty leśne niezalesione zajmują w Nadleśnictwie Zielona Góra 310,03 ha, co stanowi 1,90% powierzchni leśnej nadleśnictwa.

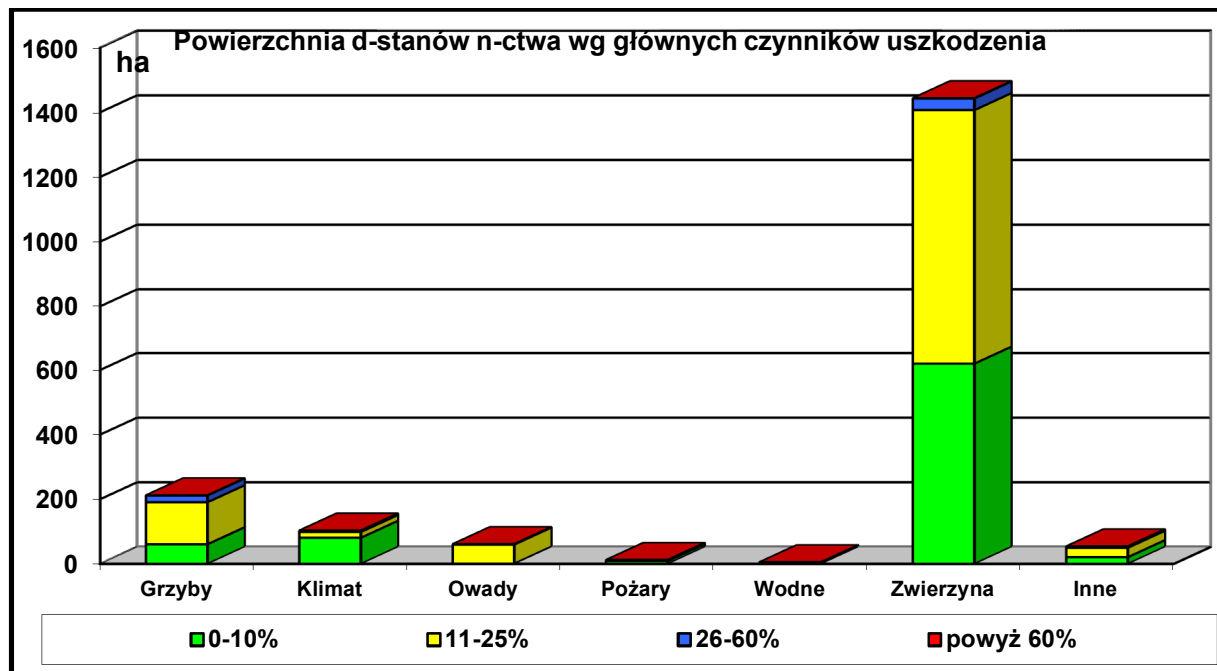
1.5.16 Ocena stanu uszkodzeń drzewostanów

Podczas prac terenowych zainwentaryzowano szkody na powierzchni 1889,08 ha. Stanowi to 11,78% powierzchni leśnej. Głównym czynnikiem powodującym uszkodzenia jest zwierzyna, Szkody od zwierzyny zainwentaryzowano na powierzchni 1444,02 ha. Szkody od zwierzyny w uprawach do 10 lat stanowią 588,79 ha (42,67% powierzchni upraw). Szkody od klimatu (szkody od wiatrów) zaewidencjonowano na 102,45 ha. Uszkodzenia te powstały w ostatnich latach obowiązywania PUL, powodując uszkodzenia głównie w koronach drzew i zwarciu drzewostanu. Aktualnie uszkodzenia te nie wpływają na stan zdrowotny i sanitarny lasu, ale mogą sprzyjać rozwojowi szkodników wtórnych. Uszkodzenia od grzybów to przede wszystkim huba korzeniowa na gruntach porolnych. Szkody od grzybów nakładają się z zagrożeniami ze strony owadów wtórnych. Szkody powodowane przez czynniki „inne” dotyczą drzewostanów olszowych objawiające się ubytkiem aparatu asymilacyjnego oraz zamieranie jesionów.

Tabela 40. Zestawienie uszkodzeń drzewostanów zinwentaryzowanych w trakcie prac taksacyjnych

Przyczyna uszkodzeń	Przedział procentowy				Razem
	0-10% [0]	11-25% [1]	26 – 60% [2]	Powyż. 60% [3]	
	powierzchnia w ha				
1	2	3	4	5	6
Grzyby	61,34	130,86	20,65		212,85
Klimat	80,86	17,90	3,69		102,45
Owady	0,35	59,30	0,80		60,45
Pożary	8,77	2,64			11,41
Wodne	4,57				4,57

Zwierzyna	620,17	787,45	36,02	0,38	1444,02
Inne	20,61	28,99	3,73		53,33
R-m	796,67	1027,14	64,89	0,38	1889,08

1.5.17 Ocena stanu sanitarnego i zdrowotnego lasu

Stan sanitarny drzewostanów utrzymywany jest na zadowalającym poziomie. Dzięki intensywnym działaniom służby leśnej w zakresie usuwania w odpowiednim czasie, drzew zasiedlonych, posuszu, wywrotów i złomów. W 10-leciu uprzętnięto 33650 m³ posuszu wywrotów i złomów, co stanowi 5,6% pozyskanej masy. W trakcie inwentaryzacji nie odnotowano drzewostanów nadmiernie przeredzonych. Obecnie zabiegi pielęgnacyjne wykonywane są w odpowiednim nasileniu. Nie spotyka się młodników i drzewostanów przegęszczonych, jak również nadmiernie prześwietlonych.

Stan lasu pod względem zdrowotnym, sanitarnym jest dobry i stabilny.

1.5.18 Wnioski wynikające ze stanu lasu i stanu zasobów drzewnych

Na podstawie przedstawionych w powyższych punktach danych można stwierdzić, że Nadleśnictwo Zielona Góra cechuje:

- ✓ duży udział siedlisk borowych,
- ✓ przewaga drzewostanów jedno piętrowych i jednogatunkowych,
- ✓ znaczny udział drzewostanów III klasy wieku,
- ✓ duże zagrożenia pożarowe,
- ✓ duża penetracja lasu przez ludność,

Porównanie z wynikami poprzedniej rewizji planu u.l. pozwala zauważyć:

- ✓ poprawę zgodności składów gatunkowych drzewostanów z siedliskiem,
- ✓ wzrost drzewostanów w KO,
- ✓ wzrost średniego wieku, zapasu i zasobności drzewostanów,
- ✓ spadek bieżącego rocznego przyrostu d-stanów na 1ha
- ✓ starzenie się drzewostanów,
- ✓ zwiększenie drzewostanów Ia klasy wieku.

Wynikają stąd następujące przesłanki do konstrukcji projektu planu na najbliższy okres gospodarczy:

- ✓ konieczność zwiększenia etatu użytkowania rębego,
- ✓ potrzeba kontynuacji rozpoczętej przebudowy drzewostanów,
- ✓ zmniejszenie w użytkowaniu przedrębnym etatu powierzchniowego – starsze drzewostany nie wymagają przeprowadzenia zabiegów hodowlanych.

Działania te są niezbędne dla kontynuowania procesu doprowadzania składów gatunkowych drzewostanów do zgodności z siedliskiem i zapewnienia trwałości i ciągłości lasu